

אפרת
תורמים
ומצילים
חיים
***3042**

שבתון

יהדות | חינוך | תרבות | אקטואליה

בס"ד | כרשת אחרי מות קדושים | גיליון 1119 (שנה 23) | ח' באייר ה'תשפ"ג | 29.4.23

ד"ר תמר מאיר ראש ביהמ"ד 'כולנה',
 ראש החוג לספרות בגבעת וושינגטון
 ומרצה במכללת אפרתה

לא תנחשו

איסור ניחוש המופיע בפרשה אינו איסור פשוט כל-כך. מאז ומעולם לאדם נטיה לחפש סימנים שיורו לו את הדרך - בין שאלו הכוכבים שבשמים, או קלפים וכוסות קפה. אמונות כאלה ואחרות רווחות עדיין בתרבויות שאנחנו מושפעים מהן, והתורה, כמו גם חז"ל, מודעים לכוח הפיתוי הגדול שלהן. הן הבבלי והן הירושלמי עוסקים בנושא ומביאים דוגמאות לניחושים מסוגים שונים - מהם אסורים לחלוטין, ומהם שנשקלים בחיוב מסויים.

מקרה בולט כזה הוא האסטרונוגיה, שנחשבה בתקופת חז"ל למדע כמעט מדוייק, וממילא - לכזה שקשה שלא להתייחס אליו כלל. חז"ל מודעים לכוחו ואף מייחסים לו חשיבות במה שנוגע לקביעת אופיו של אדם. איסור התורה "לא תנחשו" - מתייחס לקביעת פעולות ומעשים על פי אותם סימנים, ולא רק לייחוס תכונה או מצב כלכלי.

סיפור מרתק היכול לשמש מעין מקרה מבחן ליחס חז"ל לסוגיה, הוא סיפור על אסטרונוג שנתגייר - הוא מכיר היטב את חכמת

37 <<< המשך בעמ' 37

המגזין

לקרוא ולדעת

56 השפנים

האנשים שמנצלים כל רגע כדי לחבר בין רווקים ורווקות, ללא תמורה

50 המקומות בהם נולדו בסיכון ונולדו להם צרכים מיוחדים הולכים לחזרים הכי טובים

60 דב קלמוביץ', הפצוע הראשון של האינתיפאדה הראשונה, ב'עזרת גברים'

שבועות

מלון קסיה (לשעבר המלך שלמה) יום-ד' לאה המלכות, ד"ר נח חיות, פרופ' רפי ועקנין, הרב יצחק לוי, דובי סלע • מלון אייל ירושלים הרב זאב הס, הרב ד"ר חיים שיי

סמינר עצרת שבועות
 אנ"א פקיעין ד"ר חיים שלם, טפת הלפרין, הרב ארי שבט

שבת הארץ העובה

בשבת פ"ו שלח, כ' סיוון תשפ"ג (9.6.23) מספרים בשיבה כנגד דיבתה

מלון פרימה פארק ירושלים הרב פרופ' יגאל שפרן, פרופ' חיים בן דוד • אנ"א פוריה ז'אבו ארלך, פרופ' זוהר עמר • אנ"א בני דן הרב חיים בורגנסקי, ד"ר אריה בורגשטיין • מלון נס עמים חדרים אחרונים • מלון נחשולים חדרים אחרונים • אנ"א פקיעין מלא

הטל' הירוק: 02-9974222

www.erezt1.info

לפרטים ומחירים:

נופש כשר החברה

כל המלונות עם תעודת כשרות מהו
כל הטיולים במלונות עם מטבח כשר ואוכל טרי, בית כנ

ימים אחרונים
למבצע
יום העצמאות

סורקים לסרטון:

חופשת פארקי שעשועים בספרד במלון ספא תרמי

אוגוסט

ת- 5,499 ש"ח
במקום 6,499 ש"ח

יוני

ת- 4,999 ש"ח
במקום 5,999 ש"ח

שעות נפרדות בספא התרמי המדהים

ראשון עד חמישי | Hotel Terme Montbrio

פארק השעשועים הגדול בספרד Ferrari Land | Port Aventura | ברצלונה, ראוס, טרגונה
טיול שבנה במיוחד למשפחות, טיולי סבא/סבתא ונכדים, טיולי בר/בת מצווה

077-2489898

זמינים
בווצאפ:

המובילה במגזר

דרת של הרב נחמיה רוטנברג
ת וספר תורה. המחירים כוללים את הטיולים

טיולים במאונות הקיץ הכשרים שלנו

אוסטריה

אוגוסט
החל מ- **6,699** ש"ח
במקום 7,699 ₪

יולי
החל מ- **6,499** ש"ח
במקום 7,499 ₪

- טיול שבוע שלם בטיסות ישירות
- טיול הרים, רכבלים ואגמים
- מלון ברום ההר בלב קרינתיה

בלקן הרים וערים

אוגוסט
החל מ- **5,999** ש"ח
במקום 6,999 ₪

יולי
החל מ- **5,999** ש"ח
במקום 6,999 ₪

- טיול שבוע שלם בטיסות ישירות
- מלון 5 כוכבים עירוני
- תכנית טיולים המשלבת נופים והסטוריה יהודית

הרי הפירנאים צרפת וספרד

אוגוסט
החל מ- **6,499** ש"ח
במקום 7,499 ₪

יולי
החל מ- **5,999** ש"ח
במקום 6,999 ₪

- טיסות ישירות
- טיול בשלוש מדינות. נוף, טבע וערים
- מלון בלב אנדורה ההררית

בולגריה קצר

אוגוסט
החל מ- **5,199** ש"ח
במקום 6,199 ₪

יולי
החל מ- **4,999** ש"ח
במקום 5,999 ₪

- ראשון עד חמישי
- מלון 5 כוכבים עירוני
- טיול נופים, ערים והסטוריה

שבחון

נופש כשר
הטיול המושלם למשפחה שלי

NKosher.com

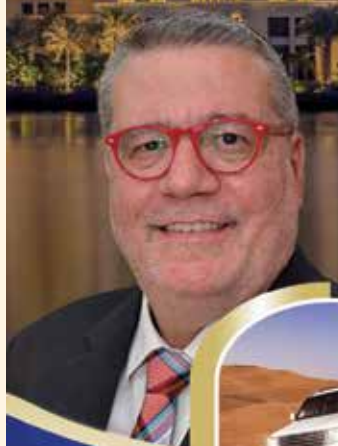
חופשת שבועות חלומית בדובאי

במלון היוקרתי ומפואר Versace Palazzo Dubai

באווירה ייחודית ושבת מרוממת עם ישראל פרנס

Palazzo Versace
DUBAI

מבצע

ל-20 חדרים
ראשונים

6 ימים / 5 לילות 24-29/05/23

אירוח על בסיס פנסיון מלא ♦ כשר למהדרין ♦ ערב ברביקיו ♦ מופע פולקלור ♦ טיולים מרתקים ♦ שייט באוניה מיוחדת וג'יפים במדבר

טיולים ואטרקציות לכל המשפחה!

077-8036312
ASIATRavel.CO.IL

לפרטים
והזמנות

שי בר אילן | כשתטייל תברך על ההבדל

טיולים חובקי עולם עונת 2023

אירופה

יוון

9 ימים
14.5 עם סער חוגיה
מקומות אחרונים
11.6 עם אריה שאוואט **מובטח**
6.8 עם דבורה אפרתי
22.10

מונטנגרו

8 ימים
7.6 עם יואל גרפי **מובטח**
28.6 עם יוסי בדיחי **מובטח**
9.8 עם ריטה זילבר **מובטח**

צרפת

בדגש פרובנס
9 ימים | 10.7, 14.8

אנגליה וסקוטלנד

12 יום | 25.6,
13.8 עם יעל שלום

אירלנד

8 ימים
29.6 עם משה שרון
3.8 עם יעל שלום
24.8 עם אמציה דויטש

איסלנד

8 ימים
18.6, 2.7, 30.7 **מלא**
13.8 עם אשר שטרן **מקומות אחרונים**

נורבגיה ופיורדים

9 ימים
25.6 עם אשר שטרן **מובטח**
30.7 עם אביבה סוויסה
מובטח
13.8 עם אריה שאוואט

אפריקה

מרוקו

12 ימים
28.5 עם אלי סקורי
מקומות אחרונים
11.6 עם עמי פרח **מובטח**
30.7 עם סיגלית ימין
5.11, 15.10, 27.8, 13.8

טנזניה

8 ימים
20.6 עם ריטה זילבר **מובטח**
8.8 עם יגאל רון **מובטח**
7.12, 15.8

דרום אפריקה

10 ימים | 5.12, 31.10

אמריקה

דרום אמריקה

ברזיל, ארגנטינה, צ'ילה, פרו
20 ימים | 12.11

מקסיקו וגוואטמלה

19 ימים | 29.10
עם בלהה רשף

אקוודור, גלפגוס

וקולומביה
22 ימים | 13.11

אסיה

קירגיזסטן

11 ימים
25.6 עם תמיר משרקי **מובטח**
30.7 עם אבי פלדמן
13.8 עם תמיר משרקי

הפיליפינים

12 ימים
11.6 עם פלד ברזילי
10.12 עם בלהה רשף

יפן

12 ימים
28.5 עם פלד ברזילי
מקומות אחרונים
18.6 עם אירית אלירז **מובטח**
2.7 עם גבי גורביץ **מובטח**
30.7 עם יואל גרפי
15.10 עם אורי ראפ
5.11 עם מירה גלבשטיין

הודו ונפאל

טיול גלאט כשר
16 ימים | 19.11, 29.10

וויטנאם וקמבודיה

16 ימים | 12.11, 22.10, 6.8,
3.12

אוסטרליה וניו זילנד

24/29 ימים | 30.1.24

מארגן בשילוב שיט

כולל פנסיון מלא, ארוחות גורמה ושף פרטי

שייט נהרות על הרין

8 ימים | 10.5 **מובטח**

שייט נהרות על הדנובה

8 ימים | 28.6 **מובטח**

שייט לאיים הבריטיים

16 ימים | 8.8 **מובטח**
עם אמציה דויטש

שייט בים התיכון

10 ימים | 8.8 **מובטח**
עם רונית סלע

שייט איסלנד, הפיורדים הנורבגיים

וסקוטלנד
16 ימים | 22.8 **מובטח**
עם מירה גלבשטיין

קנדה ואלסקה

19 ימים
30.7 עם יוסי גרין
13.8 עם דוד האן

אוסטרליה וניו זילנד

22 ימים | 7.11 **מובטח**
עם יוקי בנימיני

חוגגים ל"ג בעומר במלון קרלטון נהריה

יום שני ה-8.5, החל מהשעה 19:30
תחילת הופעה 21:00 בערב

משה להב "הטיש הגדול"
בערב של שירים ישראלים ושאר רוח

ארוחת ברביקיו חגיגית בגן המלון
250 ש"ח לאדם | 450 ש"ח לזוג
(עבור ארוחה והופעה ללא לינה)

המלון
מהדרין כל
השנה

לפרטים נוספים והרשמה מוקדמת: 053-8900988 | שדרות הגעתון 23, נהריה

רימון טיולים
טיולי מסורת

מסורת - טיולי איכות

טיולים מאורגנים בהדרכת טובי המדריכים של רימון מסורת

מסע אל אפריקה הפראית והאקזוטית

ספארי בקניה

תאריכים: 21.8, 1.8, 31.7

הטיול כולל משגיח צמוד לקבוצה צוות,

מטבח כשר, בית כנסת

ההרשמה בעיצומה

8
ימים

גיאורגיה

21.8, 14.8, 7.8, 31.7, 10.7

שף ומשגיח צמודים

כולל טיול ג'יפים מסלול ייחודי

8
ימים

פארקים אירופה

2.7 מלא, 30.7 מלא, 2.8 מלא,

4.7 מובטח, 20.8 מובטח, 9.8 בהרשמה,

13.8 בהרשמה, 16.8 בהרשמה

8
ימים

רומניה

משפחות / רגיל

מלון 4 כוכבים מטבח כשר

15.8, 11.7, 8.8 מובטח, 27.6

7
ימים

קרוואטיה סלובניה

משפחות / רגיל

מלון 5 כוכבים

16.8, 8.8, 2.8 מובטח, 11.7, 20.6

7
ימים

היער השחור

משפחות

22.8, 15.8 מובטח, 11.7

7
ימים

צפון איטליה

משפחות / רגיל

11.7 מלא, 3.8 מובטח, 10.8, 8.8,

22.8, 17.8, 15.8 בהרשמה

7
ימים

שבועון

אזרבייזאן 8 ימים 2.8, 28.6	מרקו 9/10 ימים 29.5 12.6 מקומות אחרונים, 14.8 בהרשמה	אוזבקיסטאן כל התאריכים מלאים 13.6 מקומות אחרונים	ליטא ולטביה 7 ימים 9.6 30.7 ימים 5
פורטוגל 8 ימים 8.8 בהרשמה	מונטנגרו 8 ימים 14.8, 7.8	דרום ספרד 8 ימים 30.7 מובטח, 13.8 בהרשמה	דרום איטליה 8 ימים משפחות/רגיל 14.8, 7.8, 3.7, 31.7, 3.7 בהרשמה

לפרטים נוספים ולהזמנות: 03-5260000 | 052-332-8783 | rimon-tours.co.il

לקבוצות פרטיות: yuvalh@rimon-tours.co.il | www.ofakimtours.co.il וכל סוכני הנסיעות המורשים

בעלי מוגבלויות

בבד, אין התורה מלמדת אותנו לאטום את עצמנו להופעת השלמות הגופנית, בשל העובדה שאין זה נכון לחיות בהתעלמות מחשיבות ההופעה המעשית. זו אחת הסיבות לבניית המשכן בשלמות הגדולה ביותר האפשרית, על ידי איש חכם לב כבצאלאל; זו אחת הסיבות שאין להביא קורבנות בעלי מום, או להותיר מן הזבח עד בקר; זו אחת הסיבות לכגדי הקודש ובגדי הכהונה, וזו גם אחת הסיבות למצוות הכהונה, שתובעות דיני אישות מיוחדים לכהנים, איסורי טומאה, ושלמות גופנית לעובדים במשכן.

המשכן והמקדש בעקבותיו הם אקס-טרטוריה. בהקשר הזה, הם לא מהווים מודל לחיים במדינה. להפך, הם מלמדים כי כאשר אנו עוסקים בעניינים שהם מחוץ למקדש - שם חייבים לבוא לידי ביטוי העולמות המבטלים את ההבדלים שבין בני האדם, ואינם נותנים מקום לחשיבות לדמות החיצונית, ולמעשה אינם מבחינים במוגבלות כמרכיב באישיות או בהתייחסות. שם אנו עוסקים בחיים שלנו, לא בביתו המציין שלמות כוללת של הקב"ה, וזו באה לידי ביטוי בהנגשה ראויה, במשאבים פיזיים נדרשים, וברגישות אמת לדמותו של האדם.

– ycherlow@gmail.com –

השאלה מתעצמת לאור דברי הנביאים, בין בשל העובדה שהם שלימדו אותנו כי יסוד עבודת ה' הוא היחס המוסרי ולא המעשה החיצוני - "כי חסד חפצתי ולא זבח", והם שפיתחו בנו את הרגישות המוסרית כלפי כל בני האדם, ובעיקר אלה שהחברה עלולה לדחוק אותם לשוליים. לא היינו מתפלאים אם התורה הייתה דווקא מצווה לכלול גם את הכהנים בעלי המומים בעבודת הקודש, כדי להבליט את היסודות האלה. אולם לא אנו קובעים לתורה מה לומר, כי אם להפך - מצווים ללמוד את דבריה. וממנה עולה אכן יחס כפול. התורה

מפגשה של התורה עם תרבות העידן בו אנו חיים מזמן פעמים רבות צורך לעמוד על ההבדלים בין העולמות, ולהצמיח מתוך המפגש ארמון תורה מקיף, שאינו אפולוגטי ואינו אטום, אינו מתנצל ואינו שוכח לרגע כי דבר ה' הוא מקור הסמכות שלנו. להפך, המפגש נעשה מתוך בקשה עמוקה להלך בדרכה של תורה, ולהטמיע ככל הניתן בשכל האנושי את הדרכתה של תורה.

בפרשתנו אנו נפגשים עם איסורי עבודה של כהנים בעלי מומים במשכן ולאחר מכן בבית המקדש, שנתבארו באריכות בתורה שבעל פה, כגון

ההתקדמות של המוסר האנושי בהקטנת משקל המוגבלויות במעמד החברתי - מצמיחה את השאלה מהם שורשי איסורים אלה בתורה?

והנבואה בעקבותיה מצוות כי במקום אחד בעולם תופיע שלמות במונח המלא והכולל שלה: בראש ובראשונה שלמות התנהגותית ומוסרית, וסיפור בני עלי שהוביל לחורבן משכן שילה מממש את היסוד הזה, כמו גם מקומות רבים בנבואה שמלמדים על המעמד של החובות האלה. ובד

במשניות מסכת בכורות. רגישותנו העמוקה לעולמם של האנשים עם מוגבלויות, וההתקדמות הרבה שהתקדם המוסר האנושי בהקטנת משמעותית של משקל המוגבלויות במעמד החברתי - מצמיחים מעצמם את השאלה מהם שורשי איסורים אלה בתורה.

טיולי מסורת כשרים אביב - קיץ 2023

להזמנות: 03-5627248 • DISCOVERYT.CO.IL

Discovery
טיול עולמי
טיולי איכות מאורגנים

איסלנד

הטיול הגיאוגרפי עם טיסות ישירות

8 ימים | 11.8, 18.8

מלון הילטון *5 | חצי פנסיון + אפשרות להכנת כריכים לצהרים | רב ומשגיח כשרות שייט לווייתנים • איי ווסטמן • הקרחון הגדול • שייט בין קרחונים • החוף השחור • ארץ הגייזרים - טבעת הזהב • פארק הלאומי Park National Thingvellir • רייקיאויק - בירת איסלנד • רחצה בלגונה הכחולה

ובנוסף טיול מיוחד למשפחות עם אטרקציות לילדים

טיולים כשרים נוספים בכל רחבי העולם:

סלוניקי

6 ימים | 11.6, 28.5 | חצי פנסיון

גיאורגיה

5 ימים | 2.7 | חצי פנסיון

יפן

13 ימים | 15.10 | חצי פנסיון
כולל את נאשימה- אי האמנויות

לונדון

8 ימים | 7.8, 31.7 | ארוחות בוקר
כולל מוזיאון מאדס טוסו ופארק תורפ'י

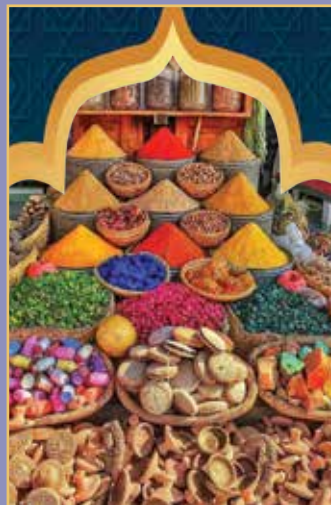
איחוד האמירויות

6 ימים | 15.5, 6.5 | חצי פנסיון
כולל ספארי ושייט כשר

ארה"ב מחוף לחוף למשפחות

כולל דיסנילנד ופארקים
22 יום | 2.8 | ארוחות בוקר

מרקו

בהילולת ר' עמרם בן דיוואן
30.4 | 12 ימים

מרקו הטיול המקיף
10.5, 28.5, 4.6, 25.6, 9.7 | 12/13 יום

מרקו קצר ולעניין
16.5, 4.7 | 10 ימים

ישראל עם קדושים, קומו לעבודת הבורא!

זה, שלא הזכר בקונטרסו המקורי של הרמב"ן, שיקף פעם נוספת את השקפת עולמו של הרב, שאינה דוגלת רק בפורמליזם ההלכתי, אלא ביקשה לעלות למדרגה הנוספת של "קדושים תהיו" ברוח הרמב"ן, מעלה הדורשת מאדם להימנע מלהיות "נבל ברשות התורה", ולקדש עצמו גם במותר לו.

עקרונות יסוד חשובים אלה, מצוות "קדושים תהיו" והאיסור להיות "נבל ברשות התורה", משליכים על עולם הקדושה היהודי בכלל.

בעולמה של תורת ישראל, קדושה אינה שם תואר. היא שם פעולה. יעד, ייעוד ואתגר הקוראים לפעולה תמידית. מפליא ככל שיהיה, מיקודה של מצוות "קדושים תהיו" ופרשת קדושים כולה אינו בשדה המצוות שבין אדם למקום. מוקדה של פרשת קדושים הוא דווקא במצוות השגרתיות, הדימויות, שלעתיים נדושות בעקבינו. מצוות שבין אדם לחברו ובין אדם לחברתו: "איש אמו ואביו תיראו", "לְעֵנִי וְלַגֵּר תַּעֲזֹב אִתָּם", "לֹא תִגְנוּ וְלֹא תִכְחָשׁוּ וְלֹא תִשְׁקְרוּ אִישׁ בְּעַמִּיתוֹ... לֹא תַעֲשֶׂק אֶת רֵעֶךָ וְלֹא תִגְזֹל לֹא תִלֵּן פְּעֻלַּת שְׂכִיר אֶתְךָ עַד בֹּקֶר. לֹא תִקַּל חֵרֶשׁ וְלִפְנֵי עֹרֶר לֹא תִתֵּן מִכְשָׁל... לֹא תַעֲשֶׂוּ עֹלָה בְּמִשְׁפַּט לֹא תִשָּׂא פְנֵי דָל וְלֹא תִהְדָּר פְּנֵי גְדוֹל בְּצַדֵּק תִשְׁפֹּט עַמִּיתְךָ... לֹא תִלְוֶה רֵכִיל בְּעַמִּיתְךָ לֹא תַעֲמֹד עַל דַּם רֵעֶךָ... לֹא תִשָּׂא אֶת אַחִיךָ בְּלִבְבְּךָ הוֹכַח תוֹכִיחַ אֶת עַמִּיתְךָ וְלֹא תִשָּׂא עֲלֵיו חַטָּאת... לֹא תִקַּח וְלֹא תִטַּר אֶת פְּנֵי עַמְּךָ וְאַהֲבַת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ".

בדתות אחרות, "קדוש" הוא שם תואר לאדם קדוש, למקום קדוש או לחפץ קדוש, וכל אלה "מתקדשים" מכוח עצמם, והכל חייבים בכבודם. לא כן בתורת ישראל. הציווי הפותח את פרשת השבוע, "קדושים תהיו!", כמו זה המופיע בסופה, "והייתם לי קדושים!", אינו קביעת עובדה, אלא ציווי וקביעת כיוון, יעד וייעוד כללי, שכולנו חייבים בכבודם ובכבודם.

- aviadhacohen3@gmail.com -

שאנו אמורים לשמור ולעשות. נראה שההלכה הצרופה אמנם מתירה זאת ללא פקפוק במצב של מלחמה ופיקוח נפש, אבל מהי תשובתנו לכך מבחינה מוסרית? ראש הישיבה השיב מיד: "היחס בין ההתנהגות המוסרית לבין מה שמותר לאדם בהלכה, הוא נושא נרחב ומתפצל לתחומים שונים. יכולה להיות התנגשות מסוימת בין תפיסתנו את המוסר האנושי לבין הדרישה ההלכתית, ולהיפך: גישת המוסר עשויה להיות מרחיקת לכת ביחס למה שאנו מתירים לעצמנו בדרך-כלל. באשר לשאלה הספציפית, דעתי היא שלא נכון לחשוב שמה שאנו מוצאים מפורש בהלכה, ממצה את כל שנדרש מהאדם מבחינה מוסרית. יש תחום של 'קדש עצמך במותר לך' שכלול תחת ציוויים כלליים יותר, דוגמת 'ועשית הישר והטוב' או 'קדושים תהיו'. אכן, דברים אלה אינם כלל מידת חסידות, שרק הרוצה להיות צדיק יקפיד עליהם, ואילו הרוצה להיות סתם 'בינוני' יכול להתעלם מהם. בכמה מקומות מדגיש הרמב"ם שצווים כלליים אלה מחייבים כל אדם. בכל יום, בכל עת ובכל שעה. ודוק: לדברי הרמב"ן, מי שאינו עומד בדרישות 'קדושים תהיו' אינו סתם 'בינוני', אלא 'נבל'! לא פחות, נבל! נבל ברשות התורה!".

גישה דומה הביע הרב ביחס לדיני הנזיקין. לפי המשפט העברי, רק נזק ישיר ('גְרָמִי') מחייב את המזיק בתשלום פיזיו לניזוק, ואילו נזק עקיף- 'גְרָמָא'- פוטר אותו מתשלום. הרב ליכטנשטיין הקדיש פרק נרחב לבירור גישת הרמב"ן שכתב בנושא זה את "קונטרס דינא דגרמי". לצד ניתוח דבריו, הקדיש הרב פרק שלם לעצם האיסור להזיק. הרב ביקש להתייחס לא רק לכלל הפורמאלי, הקובע את התוצאה המשפטית רק בדיעבד, 'לאחר מעשה', אלא גם לקבוע תקן של התנהגות מלכתחילה האוסרת על אדם להזיק את חברו, אפילו אם יפצה אותו על כך. ייחוד פרק לנושא

לפני כארבעה עשורים, אחד מתלמידיו של הרב אהרן ליכטנשטיין, ראש ישיבת "הר עציון", בא אליו ובפיו שאלה בסוגיה שהעסיקה רבים מחכמי ההלכה. באותם ימים קדמונים, רווחה העתקת קלטת-טייפ ('קסטטה') של מוזיקה. כדרכו, שמע הרב בקשב רב את התלמיד, פרש בפניו את השיטות השונות, ושאל אותו תחילה לחוות דעתו-שלו. לסוף, הביט בו במבט רך, ואמר: "נניח שאין איסור פורמלי בכך, אבל האם חשבת על כך שהיוצר עמל חודשים ושנים על יצירתו, ושהשקיע בתהליך היצירה את מיטב כספו, חלבו ודמו, ואתה מבקש לעשות בכל אלה שימוש ללא תמורה?! אפילו אמרנו, ולא בהכרח אמרנו, שהעתקה כזו מותרת מבחינה פורמלית, מי שיעשה כן, בוודאי לא יקבל מדליה של 'קדושים תהיו'".

עיקרון זה, שעיקרו נטוע בשדה האתי-מוסרי, לא דווקא המשפט-הלכתי-פורמלי, להימנע מלהיות "נבל ברשות התורה" (כדבריו המפורסמים של הרמב"ן בראש פרשת קדושים), עבר כחוט השני במשנתו של הרב. לאמור: לא כל מה שמותר הוא גם מוסרי, נכון וראוי.

כך היה, למשל, בעת "מבצע שלום הגליל", מלחמת לבנון הראשונה. חבורת החיילים ישבה לפני ראש הישיבה שהגיע לבקר אותם במורדות הרי הלבנון בעיצומה של המלחמה. חבריה עברו מסלול קרבות אזורי וטבילת אש קשה. בשדות, ליד הטנקים ממש, חזרו הכפריות ללקט שיבולים כשילדיהן קוטפים פרי בבוסתנים. תלמיד הישיבה, פתח בקול הססני: '... אני שואל את עצמי מה אני מציב לעצמי מבחינת גישה מוסרית, ציונית ואנושית מול בעיות כמו אכילת פירות מבוסתניהם של תושבי לבנון שאנו מגיעים אליהם במהלך הקרבות. הרגשתי שגם אכילת פירות שלהם, בזמן הקרב והמלחמה, יש בה פגיעה כלשהי במה

התחדשות • עכשיו

ביער הסודי

www.SecretFo.rest ↑ 052-5555-770 © טיסות לקפריסין כל שבוע: ה-א / א-ה

Secret Forest
REFRESH YOUR INNER LIFE

יעוד וקדושה מתוך אחדות

בר כוכבא למקור העוצמה של ביתר: רבי אלעזר המודעי. הכותי הצליח לעורר את חשדו של בר כוכבא בדודו וזה הרגו לרבי אלעזר המודעי. הגמ' תולה בכך את כשלון המרד: "מיד יצאה בת קול ואמרה (זכריה יא ז): "הוי רעי האליל עזבי הצאן, חרב על זרועו ועל עין ימינו, זרעו יבוש תיבש, ועין ימינו כהה תכהה". הרגת את רבי אלעזר המודעי זרוען של כל ישראל ועין ימינם, לפיכך זרועו של אותו האיש יבש תיבש ועין ימינו כהה תכהה. מיד נלכדה ביתר ונהרג בר כוכבא". לזכר כשלון המרד ומות תלמידי רבי עקיבא, שהיו גדולים בתורה ושימשו כלוחמים בצבאו של בר כוכבא, אנו נוהגים מנהגי אבילות בימי ספירת העומר. הגמ' מזכירה שמתו כי 'לא נהגו כבוד זה בזה' (יבמות סב ב), ולא היתה ביניהם אחוות לוחמים.

בפרשת קדושים נקרא: "דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם: קדושים תהיו כי קדוש אני ד' אלוהיכם" (ויקרא יט א). קיימת זיקה עמוקה ומהותית בין הציווי על הקדושה של עם ישראל לבין ייעודו לגלות בעולם את מציאותו המקודשת הטרנסצנדנטית הנעלמת, היחידה והמיוחדת, של הקב"ה: "כי קדוש אני": "לומר אם מקדישים אתם עצמכם מעלה אני עליכם כאילו קידשתם אותי, ואם אין אתם מקדישים עצמכם, מעלה אני עליכם כאילו לא קידשתם אותי" (תורת כהנים כאן). היעוד של עם ישראל לייצג ולגלות את 'שם ד' אחד' ואת קדושתו בעולם, יוצרת זיקה בלתי ניתנת להפרדה בין עם ישראל ומה שהוא מייצג, לבין מציאות ד' אחד. יעוד זה תלוי גם הוא באחדות ישראל: "לפלטין שהיתה בנויה על גבי ספינות. כל זמן שהספינות מחוברות, פלטין שעל גביהן עומדת. כך כביכול כסאו (של הקב"ה) מבוסס למעלה בזמן ישראל עושין אגודה אחת" (במדבר רבה, טו).

- eliezershenvald@gmail.com -

לשני בתי מדרש קדומים שהתקיימו בעיר מודיעין בימי התנאים: בית מדרשם של החשמונאים ובית מדרשו של רבי אלעזר המודעי (מהעיר מודיעין שהיה דודו של בר כוכבא). מדובר בשני בתי מדרש שהיתה להם השפעה חשובה מבחינה לאומית, שפעלו בהפרש של כמה מאות שנים. יש ביניהם משותף ושווה. שני בתי המדרש הללו שילבו לימוד תורה ויצאה לצבא. שניהם היו פעילים במאבק לאומי לחרות ולשמירת הצביון היהודי מול שלטון זר. החשמונאים נאבקו ביוונים שביקשו 'להשכיחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך'. ורבי אלעזר המודעי מול הרומאים במרד בר

פרשת 'אחרי מות קדושים' נקראת בעיצומן של ימי ספירת העומר. בשבוע שחלף סערו הרוחות סביב האופן בו יש להתנהל ביום הזכרון לחללי צה"ל, ולשימור כבודם. מנהיגים מכל המפלגות קראו שלא לשנות ממה שנהגו כל השנים, לכבד את זכרם של הנופלים, ולא לערב את השכול בפוליטיקה. השכול חייב לבטא את האחדות ואחוות הלוחמים. שיצאו לקרב ביחד, מכל המגזרים, ללא הבדל. בית המדרש שלנו ביישיבת 'מאיר הראל' נושא את שם של חללי צה"ל הי"ד. שמו של אחי היקר סמ"ר מאיר שנוולד הי"ד ושמו של תלמידי סגן הראל שרם הי"ד. בית המדרש הזמני

סברנו שזהו צו השעה, לייצר שותפות וחיבורים בתוך עם ישראל, לא רק בשורות הצבאי אלא גם בחיי היום יום

כוכבא שפרץ לאחר שהרומאים הפכו את ירושלים לאיליה קפיטולינה ורצו להקים מקדש אלילי בהר הבית (דיו קסיוס, תולדות הרומאים, ספר 69). החשמונאים הצליחו להשיג עצמאות מדינית זמנית: "וחזרה מלכות לישראל יתר על מאתיים שנה" (רמב"ם חנוכה ג א). לזכר נצחונם אנו חוגגים לדורות את חג החנוכה. לעומתם מרד בר כוכבא נכשל בגלל 'שנאת חינוס' ומלחמת אחים. הגמ' (ירושלמי תענית פ"ד ה"ה) מספרת על פועלו של רבי אלעזר המודעי בזמן שהמורדים התכנסו בביתר הנצורה. רבי אלעזר המודעי התפלל מידי יום: "ריבון העולמים, אל תשב בדין היום, אל תשב בדין היום". הגמ' שם מציינת את ההשפעה העצומה של תפילתו, שבזכותה אדריינוס התייאש והחליט להסיר את המצור מן העיר ולחזור לארצו. אולם משת"פ כותי הצליח ליצור סכסוך בין

שלנו מנציח את זכרו של סמ"ר יהונתן אינהורן הי"ד, והספריה הקהילתית שלנו את זכרו של סא"ל אבנר גולדמן ז"ל. כאשר החלטנו להקים את בית המדרש המיוחד שלנו, שמשלב לימוד תורה עם שירות צבאי, רצינו שהוא יוקם בעיר שיש בה שילוב בין ציבור דתי לציבור שאינו דתי, שחי ביחד בשיתוף פעולה ובכבוד הדדי. שיהיה חלק ממנו. סברנו שזהו צו השעה, לייצר שותפות וחיבורים בתוך עם ישראל, לא רק בשורות הצבאי אלא גם בחיי היום יום. שהתלמידים שיגדלו ביישיבה יראו במשימה הזו חלק מעולמם הרוחני. זו אינה משימה קלה, אולם היא נחוצה תמיד ועוד יותר בתקופה האחרונה. כיום כשאנו מציינים 18 שנים להקמת הישיבה בעיר מודיעין דווקא, אנו רואים כיצד ההשגחה הובילה את המהלכים ועיצבה אותם לברכה. במשך השנים מצאנו קוים מחברים

מטיילים ונהנים עם אסיה טרוול

20
שנות
ניסיון

מיטב המדריכים מטבולימ יחודיים ✈️ כשרות מהודרת 🍴

אוזבקיסטן

טיול אל ליבה של דרך המשי

קירגיסטן

שוויץ של מרכז אסיה!

חופשה בדובאי

אירוח במלון 5★

קייטרינג צמוד
ארוחות כשרות
באווירה אותנטית

טיול ג'יפים
בנהיגה עצמית

טיול אל ארצם של נודים עם
אורח חיים עתיקת יומין

תאריך יציאה:
12/06

תאריכי יציאה:

30/05, 06/06, 13/06
27/06, 01/08, 22/08

תאריכי יציאה:

07/05, 14/05, 28/05
שבועות - 24/05

077-8036312
www.asiatravel.co.il

לפרטים
ולהזמנות:

הפרדת רשויות ברבנות

הרטוריקה. הם יישאו נאומים ודרשות ויידעו "לעבור מסך".

מעבר לדיסציפלינות אלה יש את הר"מים - הרבנים המחנכים, הבקיאים בדרכי הוראת ולימוד היהדות.

הדיסציפלינות השונות הללו דורשות כישורים שונים ולעתים ידע שונה לחלוטין. נדיר למצוא רבנים שיפיגו מומחיות בכלן. כאלה הם יחידים בדור, אם בכלל. הרוב המוחלט מתמחה לכל היותר בשתי דיסציפלינות מתוך הארבע. הבעיה היא שהיום מערבבים בין כל התחומים הללו, ואנשים מצפים למצוא רבנים את כל התחומים יחד. אבל זה לא קורה. ישנם רבנים שמומחים בהלכה ובפסיקתה, אבל לא תמצאו אצלם כל העמקה (או הבנה) במחשבת היהדות וברוחה, ולהפך; יהיו כאלה המומחים במחשבת היהדות וידעו לתת לה חזון אך לא יכירו את עולם ההלכה. יהיו רבנים בעלי ידע רב בשני התחומים הללו, אבל הם לא יידעו לעמוד ולדבר בפני קהל וייעדו כישורים חברתיים. ולהפך; יכולים להיות רבנים מאד חברותיים ונחמדים, שעושים קירוב, אבל הם יהיו בורים במקורות היהדות. מסיבה זו, כך אני מאמין, צריך להתחיל לדבר על הפרדת רשויות בעולם הרבנות. זו אינה המצאה שלי וגם לא של מונסטקיה. לדעתי זה כבר נכתב בפירוש בתורה. על כך ברשימה הבאה.

— idopachter@gmail.com —

קיים הבדל בין ידיעת ופסיקת הלכה לאדם הרגיל ובין עולם הדיינות. עובדה היא שיש כיום מסלולי סמיכה שונים להוראת הלכה (יורה יורה) ולדיינות (ידין ידין). השופט צריך כישורים שונים מאשר פוסק ההלכה. עליו להיות לא רק בקיא בהלכה אלא גם 'אישיות שופטת', הקשובה לבעלי הדין והידועת לנהל דיון משפטי. עליו להיות בורר ולא רק לחדש הלכה. ואמנם, לא כל פוסק הלכה יכול בהכרח לשמש בדיינות.

דיסציפלינה שלישית היא 'שירותי הדת'. רבנים היום מספקים שירותים שונים לציבור הרחב; עורכים טקסי חתונה או לוויה, מוכרים חמץ ומשגיחים על הכשרות, נואמים בטקסים ציבוריים, ובבתי כנסת שונים גם מתפקדים כחזנים וכקוראים בתורה. כאן הכישורים הנדרשים מן הרב הם גם מקצועיים, גם רטוריים וגם חברתיים; כישורים שלרוב לא ניתן ללמוד בבית המדרש אלא תלויים באופי ובכישרון טבעי. היום ישנם מסלולים שונים להכשרת רבנים אשר משכללים יכולות אלו בקרב הרבנים. דיסציפלינה רביעית היא מחשבת וחזון היהדות. עיקרו הוא הבנה מעמיקה של הרעיונות הגלומים ביהדות, הכרה של התרבות העכשווית והיכולת לנסח חזון רלוונטי ליהדות זמננו. רבנים שכאלה יהיו לרוב בעלי פרופיל ציבורי רחב, כאשר הכישרון המרכזי שלו הם יזקקו הוא

מדברים הרבה על הפרדת רשויות בהנהגה הפוליטית והציבורית שבמדינה המודרנית; שלוש רשויות שלטוניות, בעלות סמכות, המאזנות אחת את השנייה; מחוקקת, מבצעת ושופטת. משום מה, אינני שומע כמעט שמדברים על הפרדת רשויות בתחום הרוח והיהדות.

אל ההבנה בצורך בהפרדת רשויות בתחום היהדות הגעתי לאחר היכרות רבת שנים עם העולם הרבני - החל מרבני הישיבות, עבור ברבני קהילות וערים, ועד רבנים הנושאים בתפקידים ציבוריים. ראיתי שבתוך המקצוע הנקרא "רבנות" יש למעשה דיסציפלינות שונות ומגוונות, שנדיר מאד למצוא רב שמתמחה בכלן.

דיסציפלינה ראשונה היא פסיקת הלכה. תחום מומחיות זה הוא הראשון שעולה לנו לראש כאשר מדברים על רב. ואמנם, כדי לקבל היום סמיכה לרבנות במדינת ישראל צריך לעבור מבחנים המתמקדים אך ורק בידיעת ופסיקת ההלכה. ואולם, כל מי שלמד בישיבה יודע שלימוד הלכה הוא מקצוע אחד בלבד מתוך מקצועות לימוד התורה. את מרבית שעותיו מוציא תלמיד ישיבה בלימוד גמרא בעיון, שאין לו כל קשר לפסיקת הלכה. יכול תלמיד לסיים שנים רבות בישיבה ולא לדעת הלכות פשוטות. גם ר"מים בישיבות, ואפילו ראשי ישיבות, אינם בהכרח יודעי ופוסקי הלכה. דיסציפלינה שנייה היא השפיטה.

בוא לחגוג איתנו מסורת רבת שנים

חג השבועות

חוויה רוחנית במלון כפר המכביה

ה'21' סיון תשפ"ג | 25-27/5/23 | לילה חצי פנסיון לילה פנסיון מלא

שיעורים, תיקון ליל שבועות, תפילות מרגשות, בהשתתפות: הרב פרופ יגאל שפרן, הרב בן ציון אלגזי, הרב אליהו ירד.

תפילות וטיש חסידי עם החזנים שלמה סלצקי ואברמי רוט ובעל התפילה משה רויכר. אירוח כיד המלך כמסורת לב הארוז.

חדרים אחרונים

www.levevents.co.il | 052-5820539 | 03-9092133 | lev_erua@inter.net.il

Lev Haerua • organized events & tours

רמת יוחנן Ramat Yohanan

נווה שמיר - רמת בית שמש ה'

לאור ברמה אחרת

לרגל חגיגות 75 שנה למדינה
75,000 ₪ הנחה
ברכישת דירה!

*בכפוף לתנאי החברה

בפרוייקט "רמת יוחנן", בלב הטבע, בנקודה הגבוהה ביותר
בשכונה המשקיפה לנוף פנורמי, מחכות לכם דירות 3 - 5 חד',
עם מפרט איכותי וסטנדרטים גבוהים

www.elybuild.com

בליווי בנק הפועלים בנק ירושלים בנק הפועלים

לפרטים חייגו:

***8398**

050-6325882

הלקה מרבי עקיבא על מחלוקת ת"ח כיום

כמו פירושו של הראי"ה בספרו "עין איה" (ברכות כז ב) לדברי רבן גמליאל: "המתן עד שיכנסו בעלי תריסין" - מדוע מכל כלי המלחמה משתמש רבן גמליאל דווקא ב"תריס" שהוא נשק הגנה, ולא בחרב או חנית וכד' שהם כלי התקפה? ומסביר הראי"ה: שיש "מלחמת מגן" ויש "מלחמת תגרה". מלחמת-תגרה היא מכוונת להפיל את האויב ולאבדו, ואילו מלחמת-מגן היא להחזיק מעמד עצמו. וכן גם במלחמת הדעות, כשנלחמים בידיעות הרעות צריכים לצאת במלחמת תגרה לאבדם עד היסוד לבל ירעילו את העולם בארס שלהם. אבל בדברי תורה, שגם האוסרים כמתירים הם דברי אלקים חיים, רק שכל אחד מחויב להחזיק בדעתו שהיא לפי דעתו מכוונת לאמתה של הלכה לעשות מעשה כמותה. על כן, בדברי תורה המלחמה אינה כי אם מלחמת מגן, למצוא מעמד למעשה עפ"י דעתו, אע"פ שגם דעת זולתו היא דעה שלמה וממקור קדוש היא נובעת, ע"כ נקראו ת"ח המתעסקים באלו הוויכוחים "בעלי תריסין" תופסי מגן. - זוהי הדרכתו של רבנו שלא לפגוע בבעלי הדעות גם אם אין אנו מסכימים לדעתם. ובספרו "לשלשה באלול" (עמ' כב): "כשהעירו לו (לאביו הראי"ה) ביחס לאנשים ידועים על שהוא משתתף אתם בפעולות של חיזוק התורה והיהדות - (אמר הראי"ה): 'אל לעשות לי קוקיסטים, כל אחד מישראל שבא ועוסק בדבר כללי לטובת התורה היהדות הרי הוא משלנו'."

צריך לדאוג שהם יתנהלו באחדות. משה רבנו גילה לנו את סוד האחדות: "בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל" וכתב על זה "אור החיים": "עוד רמז כי מלכות תהיה מתקיימת כשהיו ישראל מתאספים ראשיהם יחד, ולא יהיו בד בבד, שבזה יהיה סיבה שיתייחדו יחד שבטי ישראל... כי ראש האובדן הוא הפירוד וכל המחזיק ברכה הוא השלום וייחוד הלבבות". וכששאלו מדוע קשר משה רבנו את אחדות של העם בראשי העם? השיב על כל ה"תולדות יעקב יוסף": קודם צריכים להיות מאוחדים 'ראשי העם', המנהיגים, - ורק אז אפשר לקוות ל"יחד שבטי ישראל", שגם בעם עצמו תהיה האחדות! והוסיף על כך רבי יחזקאל פאנט (ראב"ד קרלסבורג): להביא את העם לאחדות קל יותר אם אין מעורבות שלילית של המנהיגים, שהרי המחלוקת והפירוד מקורם בעיקר בראשי העם. חשבון נוקב עורך הרמח"ל בספרו מסילת ישרים (פרק יא) עם אישים שמילאו תפקידים ציבוריים, ובגלל אמביציות אישיות ותאוות שלטון גררו את בית ישראל למחלוקות, וכך כתב: "יתרה עליה חמדת הכבוד - כי כבר היה אפשר שיכבוש האדם את יצרו על הממון ועל שאר ההנאות, אך הכבוד הוא הדוחק, כי אי אפשר לו לסבול ולראות את עצמו פחות מחבריו, ועל דבר זה נכשלו רבים ונאבדו...". בכאנו ליוזם אחדות במחנה שלנו, מה עלינו לעשות? נקשים להנחיות של רבותינו:

לא לפגוע

בבעלי

הדעות גם

אם אין אנו

מסכימים

לדעתם

בבואו לשקם מחדש את מפעלו התורני, לאחר שראה את הכישלון של עשרים וארבעה אלף תלמידיו, התחיל רבי עקיבא בשבעה תלמידים וציווה עליהם: "ראשונים לא מתו אלא מפני שהייתה עיניהם צרה בתורה זה לזה - אתם לא תהיו כן" [קה"ר יא]. כי רק חברת לומדי תורה ה'מפוגנת' זו לזו ומכבדת האחת את זולתה רק היא מסוגלת להצליח. וכמו בימי רבי עקיבא, גם אנו בזמן הזה, אחרי חורבנו של 'עולם התורה' בשואה שפקדה את עמנו, שוב היה עולמנו שמים מתורה עד שהתחוללה המהפכה התורנית של דורנו שמילאה ארץ ישראל תורה, אבל הלקה של תלמידי ר"ע צריך לעמוד כל הזמן לנגד עינינו, ולדעת שהצלחתה של מהפיכה זו מותנת בכך שלומדי התורה ינהגו כבוד זה לזה, ועיניהם לא תהיה צרה בתורה זה לזה. הלקה מתלמידי רבי עקיבא הוא שלא מספיק להקים כמות של תלמידים אלא

**מסעות יהודיים,
תרבותיים, חויתיים**
בהדרכת שלמה אפל

צפון איטליה
והריבירה האיטלקית

9 ימים 11/7 מובטח, 5/9

ספרד מדריד טולדו
אנדלוסיה וגירלטר

11 ימים 16/10 מובטח, 26/6

דרום אמריקה

הקרנבל ברי
21 ימים 1/2/24

דרום אמריקה

האמזונס וארץ האש
21 ימים 4/1/24

מקסיקו

העולם החדש
14 ימים 21/11

טיולים נוספים

פריז לונדון למשפחות

9 ימים 6/8

נורביגיה

9 ימים 13/8, 30/7, 18/6

הולנד בלגיה

8 ימים 10/7

פורטוגל

8 ימים 17/10, 22/8, 8/8, 27/6, 6/6

דרום אמריקה בדגש פטגוניה
למיטיבי לכת 21 ימים 14/2/24

צפון איטליה למשפחות
7 ימים 15/8, 8/8, 1/8, 11/7

04-9858552 | 1-800-350-545

www.nofeshdati.co.il

נופש דתי
ובניא
NOFESH DATI & PNEY
שלמה אפל סניף שילון

חדרים אחרונים לשבועות!

**שבועות שאנו עובדים על ההפקה
הזאת בשבילכם:**

שבועות
במלון
לאונרדו
ירושלים

שבועות
במלון עץ
הזית
ירושלים

שבועות
בבית
הארה
אבירים
עכו

שבועות
במלון
המלכים
ירושלים

שימו לב לתוכניות, לשיעורים המרתקים ולמגוון המרצים שאנו
מביאים במיוחד אליכם, הארוחות הטובות ביותר
וכמובן המחיר המשתלם ביותר!!!

1700-707-300

arieltours.co.il

אריאל ושרה'לה תירות ונופש בע"מ

ההרשמה באתר שלנו!

כל הקודם זוכה

.ט.7.0

הזקן וההזנק

והסביר זאת בכך שהרבה הרפתקאות עברו עליהם. רש"י מפרש שהם הספיקו לראות לא מעט ניסים בחייהם, בעל 'ספר החינוך' מציין את חכמת החיים שרכשו, ואילו החתם סופר מדגיש את ניסיונות החיים שעברו.

בספר 'הקנה' נאמר שבכיבוד זקנים יש גם משום מתן כבוד לשכינה, והשפעה חיובית של המתקת הדינים. מסופר שם שאליהו הנביא אמר לרבי קנה אבן גדור: "בני, שיבה זו צריך לקום מפני כבוד השיבה העליון... וכאשר נקום ונהדר הדוגמא למטה - למעלה נעשה פועל של ביטול הגזרות". עוד אמר לו: "דע לך כי אתיות תקום" (בפסוק: "מִפְּנֵי שִׁיבָה תְּקוּם") הם אותיות מתוק, "בזמן שתקום ותהדר - ישוּבו הכוחות למעלה למתוק, ואם לאו - ישיב המתוק למר".

פרשת 'קדושים' סמוכה וחוברת ליום השואה, יום הזיכרון ויום העצמאות בהפניית המבט לתרומתם העצומה של בני הדור הקודם, בהם גם ניצולי שואה, שלצערנו לא תמיד זכו לתמיכה הולמת ולהבטחת קיום בכבוד, אנשים שתרמו רבות לתקומתה ולחיזוקה של מדינת ישראל, וכאלה שהקריבו את היקר מכל למענה. מדי שנה ביום העצמאות אנו נזכרים בקריאתו של "הזקן": "אנו מכריזים בזאת על הקמת מדינת ישראל", וראוי שניזכר בימים בהם "הזקן" היה כינוי מכובד, שניתן לאדם שיצר את ההזנק (סטארט-אפ) הגדול ביותר כאן; הקמת המדינה. אולי לא במקרה המילה הזנק היא בתרומתם של הזקנים לקידום החברה.

הציווי "והדרת פני זקן" בהוויית חיינו המודרנית, מעניק השראה לכינונה של חברה שלא רואה בהצלחות טכנולוגיות ופיננסיות את גולת הכותרת של המין האנושי, אלא מעמידה בראש סולם ערכיה כבוד והערכה לאישיות האדם, לקורותיו ולערכו הסגולי והייחודי. שלא ניתן למדידה.

– ronnlbtch@gmail.com –

קדימה, ויסיגו את המבוגרים עוד קצת לאחור. במקביל לתופעה זו, תוחלת החיים הולכת ומתארכת, ויש צעירים שמתייחסים למבוגרים כאל נטל כלכלי.

הפסוק: "מִפְּנֵי שִׁיבָה תְּקוּם וְהִדְרַת פְּנֵי זָקֵן", לא צריך להיתפס עוד כציווי אישי הנוגע לקימה בפני זקן באוטובוס. לא מדובר עוד בכעיה משפחתית או בסוגיה של יחסי אנוש, אלא בנושא שדורש התייחסות רב-מערכתית של כלל החברה.

סוגיית היחס לזקנים לא נוגעת רק לצעירים אלא גם למבוגרים שנדרשים לדאוג להוריהם המזדקנים. אבי זקני הרב יהושע קניאל זצ"ל הסביר שבדיק

בעיית היחס לזקנים הייתה קיימת בחברות מסוימות מאז ומתמיד, אך בעידן המודרני ממדיה הוחרפו והועצמו לאין שיעור. בימי קדם צעירים היו ממשיכים את מסורת אבותיהם, עובדים באותו משלוח יד שעבד בו ההורה, וההורה היה מקנה להם בסיס כלכלי, ומהווה עבורם מורה לחיים. בנות היו רוכשות את רוב ההשכלה והידע השימושי שלהן מאימהותיהן. כיבוד ההורים בפרט והמבוגרים בכלל היה עבורם, טבעי ומתבקש מאליו.

בזמננו הטכנולוגיה מתפתחת בקצב מואץ, וככל שהאדם צעיר יותר, כך הוא מיומן ומעודכן יותר בתחומי

אולי לא במקרה המילה הזנק היא בחילופי אותיות: הזקן, רמז לתרומתם של הזקנים לקידום החברה

זאת באה להדגיש המילה שמופיעה במצווה שבפרשתנו: "אִישׁ אָמוּ וְאִבְנֵי תֵיבָאוֹ". "איש" משמעו אדם מבוגר, והפסוק מלמד שלא רק ילדים וצעירים צריכים לשים לב לכיבוד מבוגרים, אלא כל איש ואישה מבוגרים חייבים בכך כלפי הוריהם ('דברי יהושע', כרך ב, קדושים).

היחס החיובי לאזרחים וותיקים נכלל בתודעה הרווחת של אנשים הגונים בזמננו בתוך הקטגוריה של יחס לחלש. הזקן מצטרף לגר, ליתום ולא אלמנה שמופיעים רבות במקורותינו, כמי שהיו זקוקים לעזרה בגלל נחיתותם הכלכלית והחברתית. אולם מקורות ישראל לא דגלו בכבוד ועזרה לזקנים בשל חולשתם, אלא בשל הנסים והניסיונות, הקשיים וההצלחות וחכמת החיים שבקורות חייהם.

הגמרא (קידושין לג, א) מספרת על רבי יוחנן שנהג לקום בפני גויים זקנים,

המחשבים, האלקטרוניקה, התקשורת ועוד. ההורה המבוגר מתקשה להדביק את הקצב, ולעיתים הילד הקטן הופך למורה של הוריו בתחומים אלה. חברה ותיקה בקהילתי סיפרה לי בכאב, כיצד הלכה עם נכדה לקנות לעצמה טלפון נייד חדש, אבל "המוכר התעקש להתייחס כל הזמן אל נכדי הצעיר, והתעלם ממני כאילו הייתי שקופה". אותה אישה עברה כילדה את השואה, עלתה לבדה ארצה, הייתה ממקימי יישוב בדרום, לחמה בגבורה מול הצבא המצרי בתש"ח, המשכיחה להקמת ניר עציון, ועשתה אין ספור מעשים טובים במהלך חייה הארוכים והגדושים. עכשיו היא רוצה רק דבר קטן: שיתייחסו אליה כאדם.

כיום, צעירים שחלב אימם על שפתותיהם, מסוגלים לפתח מיזם, יישומו או חברת הזנק (סטארט-אפ) שיוניקו את עצמם ואת העולם

חסידות בקלאס

מופע כזה עוד לא היה!

מופע בכורה עולמי בעיבוד וניצוח מוזיקלי של המאסטרו - יונתן דזאל

מנצח אורח:
מאיר
בריסקמן

יצירות קלאסיות וחסידיות
במפגש נדיר של מזרח ומערב

בביצוע ייחודי ומרגש של

יונתן דזאל | יצחק מאיר הלפגוט | חיים ישראל | שולם למר

ראשון כ"ב בסיוון | היכל התרבות תל אביב
11.6.2023 | ט"ש צירלס ברונפמן, אולם לואי

פתיחת דלתות: 19:15 // תחילת מופע: 20:00

התזמורת הסימפונית ירושלים בשילוב תזמורת אנדלוסית
בליווי מקהלה מורחבת.
הנחייה: עופר חדד

לרכישת כרטיסים:

סרקו
את
הברקוד:

חפשו בגוגל:
'חסידות בקלאס'

בטלפון:
*5710

כל ההכנסות קודש להצלת חיים

האם יש למנות שנות ערלה בפסיפלורה?

פסק להלכה הכפתור ופרח (פרק נו).
 ב. למרות זאת, לא מעט פוסקים, ביניהם החיד"א (ברכי יוסף יו"ד רצד), החזון איש (ערלה סי' יב) והרב עובדיה (יחווה דעת ד, נב) ראו שהעם נוהג לאכול חצילים בלי להמתין שני ערלה, ונקטו בעקבות כך שאין צורך למנות שנות ערלה בחציל, וברכתו אדמה. כדי ליישב את מנהג העולם, שלכאורה סותר את דברי הגמרא העלו שתי אפשרויות:

אפשרות ראשונה: הרדב"ז (ג, תקלא) חידש, שכל עץ שמוציא פירות בשנה הראשונה לזריעתו, אינו נחשב עץ אלא שיח, ומכיוון שהחציל מוציא פירות בשנה הראשונה לזריעתו - אין צורך לשמור ערלה.

אפשרות שנייה: החזון איש (שם) נקט, שלא ייתכן למנות שני ערלה בעץ שחי פחות מארבע שנים, שכן אם ימנו שני ערלה ייווצר מצב שיאסר כל שנותיו.

ערלה בפסיפלורה

מה דין פסיפלורה? מחלוקת זו תלויה בטעם שפטרו ערלה מחציל:

א. לפי טעמו של הרדב"ז, אותו נקטו הרב עובדיה והרב אליהו, ברכתה אדמה ואין למנות שנות ערלה, שכן היא מוציאה פירות בשנה הראשונה.

ב. החזון איש לעומת זאת כתב שפסיפלורה, דינה כעץ, והיא חייבת בערלה וברכתה בורא פרי העץ.

- Yigalgross6@gmail.com -

יישאו משנה לשנה כדי שהברכה תהיה בורא פרי העץ, אלא צריך גם שהגזע והענפים יישאו משנה לשנה. על כן לפי שיטתם עולה, שעל בננה יש לברך בורא פרי האדמה (ולא צריך למנות שני ערלה), שהרי הגזע לא שורד משנה לשנה.

עוד הוסיף הטור (או"ח רג) הגדרה נוספת על פי התוספתא (כלאים ג, ג), שגם אם יש פרי שנשאר משנה לשנה ולא צריך לזורעו שוב, אם כל העלים יוצאים מנקודה אחת (כמו בלימונית ובדשא) - ברכתו בורא האדמה, ואין למנות שני ערלה. הסברא לפסק זה, שעץ מורכב מגזע מרכזי שעליו גדלים עלים, ולא מהרבה עלים שיוצאים מהאדמה.

ערלה בחצילים

להלכה פסק השולחן ערוך (שם, ב) כדעת המרדכי, שברכתם של התותים (שהתהליך המתרחש בהם דומה לבננה) בורא פרי האדמה מכיוון שהגזע לא שורד משנה לשנה. משום כך גם לא נוהג בהם דין ערלה, ואפשר לאוכלם בשנה הראשונה. כמו כן הוסיף הרמ"א את דברי הטור, שכל עץ שהעלים יוצאים מנקודה אחת דינו כעשב, ברכתו אדמה, ואין צורך למנות שנות ערלה.

א. בהתאם לכך, בפשטות יש גם למנות שנות ערלה בחצילים, שהרי השיח מתקיים משנה לשנה, ואכן כך

בפרשת השבוע כותבת התורה (יט, כג), שכשנוטעים עץ מאכל בארץ ישראל אסור לאכל מפריו בשלוש שנים הראשונות. האם יש להמתין שנות ערלה בפסיפלורה, בחציל ובפאפיה?

הגדרת עץ

כדי להכריע בשאלה האם ערלה נוהגת בפסיפלורה, יש לברר האם היא נחשבת עץ או ירק, שכן בירקות לא נוהג דין ערלה (ובלשון התורה 'ונטעתם כל עץ מאכל'). כמו כן יש לבחון מה הדין בחצילים שכן על בסיס מה שנקבע לגבי חצילים ייקבע מה הדין בפסיפלורה.

הגמרא במסכת ברכות (מ ע"א) כותבת, שכל פרי שה'גוואז' שלו נשאר משנה לשנה ברכתו בורא פרי העץ, ואם הוא לא נשאר ברכתו בורא פרי האדמה. נחלקו הראשונים מה פירוש המילה 'גוואז':

א. הרא"ש (ו, כג) ביאר, שכל פרי שצריכים לזורעו מחדש כל שנה, ברכתו אדמה, ופרי שאין צריך לזורעו, ברכתו בורא פרי העץ. לשיטתו עולה, שעל הבננה יש לברך בורא פרי העץ (ויש לספור שנות ערלה), כי אמנם הגזע מת כל שנה, אבל מכיוון שאין צורך לזורעה מחדש והיא מעלה גזע חדש מתוך השורשים - דינה כעץ.

ב. המרדכי (סי' קלא) הביא בשם הגאונים, פירוש החולק על שיטת הרא"ש. הם טענו, שלא די שהשורשים

תור פלוס
חירות נופש וארועים

tourplus.co.il
03 - 9050505

מלון ענבל ירושלים
אירוח על בסיס חצי פנסיון או פנסיון מלא

שבועות בתור פלוס
25-27.5.23
ה'ז' בסיוון תשפ"ג
יום חמישי - מוצ"ש

הפארק
הלאומי
רמת גן

רמת גן מצדיעה לירושלים

אמפי הפארק הלאומי

שני | 22.5 | פתיחת שערים 19:00
תחילת מופע 20:00

שני מופעים
בערב אחד

יהורם גאון **אברהם פריד**

ניהול מוסיקלי: יובל סטופל

כרטיסים באתר: www.eventik.co.il | מחיר לתושבי רמת גן: 75 ₪ | מחיר לתושבי חוץ: 120 ₪
לתמיכה ועזרה ברכישה: 058-6009001

ואהבת לרעך ונטילת ידיים

אחד וזה לשונו: בן זומא אומר מצינו פסוק כולל יותר והוא שמע ישראל וגו'. בן ננס אומר מצינו פסוק כולל יותר והוא ואהבת לרעך כמוך. שמעון בן פזי אומר מצינו פסוק כולל יותר והוא 'את הכבש האחד תעשה בבוקר וגו'. עמד ר' פלוני על רגליו ואמר הלכה כבן פזי דכתיב ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן וגו'". הכוונה הינה לפסוק העוסק בקרבן התמיד (במדבר כה, ד): **"אֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבָיִם"**.

מקובל כי זוהי כוונת הדברים: עיקר התורה טמון ביכולת להקפיד ולעשה דברים חשובים בחיי היום-יום, כמעשה של שיגרה. מחנכים מצטטים את הפסוק להדגשת כוחה של השיגרה בעבודת הבורא. החתירה להישגים רוחניים אינה במעשה הירואי אחד אלא בסדרת מעשים קטנים ובלתי פוסקים. כתשובת הרבי מקוצק לשאלה היכן דר ה' במקום שנותנים לו להיכנס.

אני מציע הבנה נוספת מתוך ראיית העל. לתשובות רבי עקיבא ובן עזאי יש מעין היגיון רציונאלי או פילוסופי. ברם, מה נאמר בנו בראותנו את הכהן מקפיד כל יום להקריב כבש אחד בבוקר וכבש אחד בין הערביים? פעולות אלו משוללות כל יסוד הגיוני מכל סוג, זולתי הצווי של הא-ל. למה כל יום? ולמה בכלל להקריב? גם התשובות לשאלות אלו יסללו את הדרך לחקירה האמונית הכוללת.

- hazutg@gmail.com -

קדושה, רק אם יש מצווה טרנסצדנטלי. כך נוצרות השאלות הבאות בהכרח: מיהו המצווה? מדוע שאשמע בקולו? איזה אינטרס יש לו אם בכלל שאשמע בקולו? ומכאן נפתחת הדרך לחקירה אמונית כוללת. "ואהבת" יוביל בהכרח לנטילת ידיים לדוגמה.

לכן עזאי כוון שונה מעט, הוא מפנה אל הפסוק (בראשית ה, א): **"זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם בְּיֹם בְּרָא אֱ-לֹהִים אָדָם בְּדִמּוֹת אֱ-לֹהִים עָשָׂה אֹתוֹ"**. התורה עצמה מצביעה על העובדה כי האדם נברא ונעשה "בדמות א-לוהים". אין האדם זקוק לזולתו כדי להניע את מחשבותיו החקרניות אודות האינטראקציות הללו. מבט עמוק וחודרני אל עמקי נשמתו שחוצבה ממרום, חייב להביאו לשאלות: מהי דמות האלוקים שאליה הושוותי? מדוע ולמה, ובמה זכיתי לכבוד זה? מה זה דורש ממני? ומכאן הדרך פתוחה לחקירה אמונית כוללת שתוביל בסוף התהליך לאותה מסקנה.

להפתעתנו, מצאנו תשובה נוספת שזכתה להיקבע להלכה. רבי יעקב בן חביב, מחבר הספר "עין יעקב" על אגדות הש"ס, מספר בהקדמתו על מדרש שמופיעה בו דעה שלישית. את מקור המדרש הוא לא זוכר ("בקשתיהו ולא מצאתיהו בכל שיתא סדרי"), אולם, הוא מצטט את הדעות. המהר"ל (נתיבות עולם, נתיב אהבת ריע, פרק א), כותב: "...בחיבור 'עין יעקב' בהקדמת הכותב שמצא בחבור מדרש

מהו הפסוק הבסיסי ביותר בתורה? כולנו מכירים את התשובה מתוך הספרא: **"ואהבת לרעך כמוך, רבי עקיבא אומר: זה כלל גדול בתורה"** (קדושים, פרשה ב, פרק ד). תשובה פחות מוכרת הינה של בן עזאי (שם): **"בן עזאי אומר זה ספר תולדות אדם, זה כלל גדול מזה"**.

התורה אינה חוכמה בלבד, שכן היא מעבר לכל חוכמה. התורה עוסקת בתיאוריה ובמעשה בקשר שבין האדם לבורא, לזולתו, לעצמו ולסביבתו. העוסק בה בנאמנות יזכה לבנות את עולמותיו. אין מדובר על בניית עולם רגשי וחוויתי בלבד אלא הרבה מעבר לכך. עולם ההלכה שבא לידי ביטוי בעיקר בתורה שבע"פ, הוא רק פאזה אחת אפשרית מאין סוף העולמות הפוטנציאליים.

ממבט על, אפרוירי, ונטול עמדות והנחות מוקדמות, חז"ל תרו אחר הפסוק האולטימטיבי המקפל במשמעויותיו הגלויות והנסתרות את האינטראקציות בין: אלוקים, תורה, טבע ואדם. בשל כך הצעתי את הניסוח: **הפסוק הבסיסי ביותר בתורה.**

כיצד זה עובד בפועל? אליבא דרבי עקיבא, הניסיון לעמוד על טיבה של מצוות "ואהבת לרעך כמוך", חייב להוביל בהכרח לכל עקרונות האמונה ולהבנת התורה באופן כולל. נקודת המוצא הוא צווי חברתי בעל יסוד כאילו רציונאלי. העמדת טובת הזולת באותה הרמה של טובתי יכולה להיחשב כחובה

מארזי יהושע לאירועים וכנסים

אירועים עיסקיים | אירועים כרטיים | מתנה לתורמים

ניתן להרכיב מארזים בכל תקציב:

חמין • קיגלים • דגים מלוחים • סלטים • חלות • רוג'לך • עוגות ועוד...

הפגיון את הזווה במארזי הפגיון!

073-7020250 **יהושע**

טעים משבת לשבת | yehushua.co.il | קטגוריה - 3

הביקוש בשיא...

AYALA C

מתחם עסקים חדש בראש העין

ליווי
בנקאי

משרדים במחיר אטרקטיבי החל מ-

₪644,000*

כולל
חניה
צמודה!

מחירי אומדן *

הון עצמי נדרש החל מ- 225,000 ₪ (35% בלבד)

* 9820

AYALA C מתחם העסקים החדש של ראש העין מציע משרדים במחיר אטרקטיבי, בניחולה של חברת **אילה אגם** המתמחה בליווי קבוצות רכישה, יזמות וניהול פרויקטים רבים בתחום. בואו להיות חלק מסביבה עסקית יוקרתית ושוקקת חיים המתפתחת בקצב מהיר במתחם הנובנה בימים אלה בלב גוש דן. **בואו להיות חלק מהעתיד.**

התחיינה העצמות!?

את מבטנו. הזיכרון פותח לפנינו גם פתח תקווה לחיי אנוש שידעו להיטיב ולרפא, להיאבק על צדק ועל אחריות, להרבות שלום וסולידריות.

לא פעם מנקרת במוחנו השאלה "התחיינה העצמות האלה?", האם יבוא יום וניגאל? והתשובה שאמורה להנחות אותנו היא תשובת הבורא ליחזקאל, "ונתתי רוחי בככם וחייתם, והנחתי אתכם על אדמתכם". מרגע שהנשמה נפתחת לאפשרות זו, מרגע שהבקעה שהייתה לקבר אחים ואחיות ענק נתפסת כמפולשת לרוחות חיים ויצירה, ורוחות הנושבות מארבע כנפות תבל, קיבוץ הגלויות ותקומת ישראל, יחד איתם עשוי גם עשוי להתחיל לאטו תהליך הריפוי, עשוי להתחייב אל מול איימי הזיכרון המצמיים.

במאמרו 'להוסיף אימץ' כותב הרב קוק על חבורת אנשים שחופרים בור על מנת למצוא מים. במהלך החפירה ישנם כמה שמתחיישים עוד לפני מציאת המים. כשסוף סוף מגלים מים הם דלוחים ולא ראויים לשתיה, ובשלב זה עוד קבוצה מתיאשת והולכת מתוך אכזבה. אך, הנשארים ממשיכים לחפור ולבסוף מגיעים אל מקור מים חיים. הקבוצה שהתיאשה לאחר מציאת המים הדלוחים דומה לעמדה המביטה בגוף הלאומי נטול הרוח ומתיאשת. אומנם לא התפללנו לגוף ללא נשמה, אומנם המציאות דלוחה וקשה לחיותה, אך אין מקום לייאוש שכן זהו רק שלב בדרך. הידיעה מרבת-חיים שעוד לא אבדה תקוותנו, שלום וטוב בין מי שזכו לשוב ולהשתרש באדמתם חיל גדול מאוד הנאבק לעשיית זיכרון זה עצמו לבסיס לתקווה ולאמונה, למצווה ולחיים.

אבל עצמות מפוזרות כמו העצמות היבשות אשר ראה יחזקאל, ועם כל זה... העצמות אשר נשאר הם טבע מטבעי החיים" (כוזרי מאמר שני כ"ט-ל).

הגר"א מסביר כי העצמות הן של בית ישראל בגלות. כשעם ישראל נמצא בגלות יש לו רק את מימד החומר אבל הוא חסר את מימד הצורה - כל עצם, כל יהודי, חי את חיי קהילתו הפרטיים. ההיאחזות היא במימד ההלכה בלבד, ואין מקום להרחבה של הקודש למימדי חיים נוספים. יחזקאל מביט ורואה שהעצמות יבשות, וברור לו שכל עוד כל אחת לעצמה, הן עתידות

אחד הפרקים המפורסמים בספר יחזקאל, הוא פרק ל"ז, העוסק בחזון העצמות היבשות, וכך אומר יחזקאל, "ויאמר אלי, בן אדם! העצמות האלה כל בית ישראל המה. הנה אמרים: יבשו עצמותינו ואבדה תקותנו, נגזרנו לנו. לכן הנבא ואמרתי אליהם, כה אמר השם אלוקים, הנה אני פתח את קברותיכם... ונתתי רוחי בככם וחייתם, והנחתי אתכם על אדמתכם, וידעתם כי אני ה' דברתי ועשיתי נאם ה'" (שם, ל"ז). חז"ל חלוקים בשאלה האם תחיית מתים זו אינה אלא משל או שמה התרחשה ממש (סנהדרין צ"ב). ספר הכוזרי

מציאותן של בקעות 'מלאות עצמות' מלווה את ההיסטוריה היהודית בדורות שונים, והגיעה אל שיאה הנורא במאה העשרים

להתפורר. ד' קורא ליחזקאל לדבר אל העצמות, להביא את דבר ד' לעם ישראל שבגלות. הכוזרי כותב שהקשר עם ריבוננו של עולם יכול להיות שלם רק כשהעם בארצו. תפקידו של יחזקאל ותפקידם של נביאי ומנהיגי הדור הוא לומר לעצמות שהן עוד יחיו ויתעוררו.

בין כך ובין כך, מציאותן של בקעות 'מלאות עצמות' מלווה את ההיסטוריה היהודית בדורות שונים. היא הגיעה אל שיאה הנורא במאה העשרים. האומה הישראלית בגלותה - נחשבת לעצמות יבשות. ותחיית האומה - כתחיית המתים. תחיית המתים התקיימה באורח פלאי, בחברה שהקימה את מדינתנו של העם היהודי וביקשה לקומם אותו מעפרו. הזיכרון מאיים להצמיח אותנו, לשעבד אותנו ולעוות

עומד על כך שלמרות הדימוי הקשה של עצמות יבשות, עדיין דימוי ישראל בגלות משקף שיש בעצמות עצמן רוח חיות, זאת בניגוד לאומות העולם שנמשלו לפסלי אבן דוממים, אשר אין בהם כל רוח חיות. "אמר הכוזרי, אם כן אתם היום גוף בלא ראש ובלא לב. אמר החבר, כן הוא, כאשר אמרת..."

שליחות בחו"ל

לקהילה הספרדית בדרום אמריקה

דרוש ראש כולל

בעל ידיעות רחבות בגמרא ובהלכה

נתנים מצויינים למתאימים

לפרטים ושליחת קו"ח:

A0555693604@gmail.com

055-5693604

אחוזת ינתן

חזון קהילתי חדש לבני 55+

תנו מרחב לזוגיות

פרוייקט קהילתי לבני 55+ ביישוב יד בנימין

אשוח & more

קהילה פעילה ואיכותית של אנשים טובים, כמוכם

דירה מרווחת במיקום מרכזי על שמכם בטאבו (ללא פקדון)

בית כנסת ומרכז מסחרי במתחם

נוף כפרי ואוויר נקי

מרכזי קניות, תרבות ובריאות במרחק הליכה

יד בנימין מ.א. נחל שורק 072 - 3950738

חפשו בגוגל: אחוזת ינתן יד בנימין www.ahuzatyonatan.co.il

'קדושים תהיו' - הצו החברתי

ה' אלוקיד". כלומר, על האדם לקבל על עצמו להיות מוסרי.

הרב שפירא עצמו גילה דוגמא אישית מדהימה כאשר ויתר על תפקידו כאדמו"ר בחו"ל לטובת חלוציות פשוטה בא"י. הוא ארגן קבוצות של פועלים דתיים שעסקו בסלילת כבישים ובניקוי בריכות שלמה, למען הגשמת הערך של עבודת כפיים. אח"כ עבר לגור בכפר פינס ועסק בעצמו בחקלאות. עבודה בחקלאות, הייתה מבחינתו משאת נפש, כיוון שהיא אפשרה לו לקיים את המצוות התלויות בארץ.

עבודת הכפיים התאימה למשנה הרעיונית של תנועת הפועל המזרחי - להקים בישראל חברת מופת ציונית-דתית המבוססת על 'תורה ועבודה' - תוך עדיפות לעבודת כפיים ובכל מקרה - עבודה המפרנסת את בעליה. ב'קול קורא' שפרסמו מייסדי הפועל המזרחי כתוב בין היתר: "חברים! רוצים אנו בחיים של עבודה ויצירה על יסוד של היהדות המסורתית. אין אנו יכולים לעסוק רק ברוחניות ולהצטמצם בד' אמות של הלכה בלבד, ומאידך גיסא אין אנו יכולים להסתפק רק בלאומיות חיצונית של לשון וארץ בלבד ולעזוב את תורתנו שהיא יסוד תרבותנו הלאומית... אנו שואפים לשוב אל החיים העבריים הקדמונים, אל היהדות התנ"כית המקורית המיוסדת על הצדק והישר והמוסר..." [ירושלים, אייר תרפ"ב].

כלומר, לדעת הרב שפירא וחבריו, שני עמודי תורה אלה: 'קדושים תהיו' מצד אחד ו-'ועשית הישר והטוב' מצד שני, הנם שני עקרונות השזורים זה בזה ומבטאים את דרכה של תורה בחיי היום-יום. על פי עקרונות אלה יסודי קיבוצים ומושבים שבטאו חלק חשוב בתקומת ישראל בארצו.

- Yaakovspok1@gmail.com -

הן אמירות כלליות, כעין פרט וכלל, המחייבות אותנו ללכת בדרך מסוימת. כך מסביר זאת שם הרמב"ן: דרך התורה לפרט קודם את פרטי הדינים בכל מו"מ שבין בני אדם, לא תגנוב ולא תגזול ולא תונו ושאר האזהרות. לאחר האזהרות שב הכתוב ואמר את הכלל: 'ועשית הישר והטוב', כאילו שיש מצוות 'עשה ישר', כלומר, זו מצוות עשה של ממש, להיות ישר! זוהי ההגדרה של הרמב"ן ליושר - שינהג לפנים משורת הדין עם חבריו. הציווי 'קדושים תהיו' מכוון, אפוא, למצוות שבין אדם למקום ואילו הציווי 'ועשית הישר והטוב' מכוון למצוות

הציווי 'קדושים תהיו' נשמע לכאורה כהוראה כללית וסתמית. ברם, רבותינו הראשונים ובעקבותיהם האחרונים, נחלקו בעניין זה. רש"י מסביר: "הוא פרושים מן העריות ומן העבירה, שבכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה, אתה מוצא קדושה". כלומר, רש"י, אמן הפשט, מסביר את האמירה 'קדושים תהיו' בהקשר של פרשת העריות שנאמרה לפני כן. אם כך, מדוע הפסיק הכתוב ביניהם? הרי לכאורה התחלת הפרשה 'וידבר ה' אל משה לאמור... קדושים תהיו', מלמדת על דיבור נפרד. עניין זה מוסבר בידי הנצי"ב בפירושו 'העמק דבר' כי ה'

‘קדושים תהיו’ מצד אחד ו- ‘ועשית הישר והטוב’ מצד שני, הנם שני עקרונות השזורים זה בזה ומבטאים את דרכה של תורה בחיי היום-יום

שבין אדם לחברו. במצוות אלה אנו מצויים לנהוג לפנים משורת הדין. באופן דומה הבין את הדברים גם מי שכונה "האדמו"ר החלוץ" רבי ישעיהו שפירא, מייסדי תנועת 'הפועל המזרחי'. הוא ראה בביטוי 'ועשית הישר והטוב' גם את צו הצדק החברתי. לדעתו, התורה לא מסתפקת ב- 'לא תגזול' אלא גם דורשת 'לא תחמוד'. אדם החושש פן יחמוד את ממון חברו, רק הוא יכול להיות בטוח שלא יעבור על ה-'לא תגזול' האמור בפרשתנו. לדעתו, העבודה - עבודת כפיים- באמצעותה האדם מפרנס את עצמו, מסייעת לתיקון העולם ומאפשרת קיום חיי צדק שלמים. "קדושים תהיו" פירושו קדש עצמך במה שמותר לך ואין אתה יכול להסתפק במה שמוטל עליך במפורש בלבד. עליך למלא את המטרה של "ועשית הישר והטוב בעיני

רצה להזהירנו לא להידבק חלילה במעשים השליליים כתועבת המצרים וחוקותיהם, ואחר כך פרס בפנינו מה כן צריך לעשות בקדושה ובטהרה. הרמב"ן לעומת זאת סבור לגמרי אחרת: "ולפי דעתי אין הפרישות הזו לפרוש מן העריות- כדברי הרב (=רש"י) אבל הפרישות היא המזוכרת בכל מקום בתלמוד, שבעליה נקראים 'פרושים'...". נחמה ליבוביץ' מסבירה את הדברים בצורה נפלאה, כי כוונת הרמב"ן ליצור פה כלל גדול - למרות ריבוי המצוות בתורה, עדיין ישנם איסורים רבים שלא נכתבו בה ובכל זאת עלינו לראותם כאילו נכתבו בתורה במפורש. הוא למד זאת מתוך שני כללים גדולים שנכתבו. האחד, המובא בפרשתנו: "קדושים תהיו" והאחר המובא בספר דברים (ו,יח) "ועשית הישר והטוב בעיני ה'". אלו

חג השבועות ושבת במלון פלאזה נוף הגליל

יום חמישי עד מוצ"ש
ה'ד' סיוון תשפ"ג | 25-27.5.23

שבועות

הגות, שיעורי תורה והרצאות בנושא:

פדיון שבויים

היבטים הלכתיים, אתיים, מוסריים ומחשבתיים

הרצאות ושיעורים עם:

הרב פרופ' **נריה גוטל**
ראש מערך המחקר
במרכז תורה ומדינה

מר **יהונתן פולארד**
אורח כבוד

מר **ניסן סלומינסקי**
ח"כ לשעבר
ואיש ציבור

את השבת והחג ינעם בתפילות ובטיש
עם ניגוני קרליבך ומודיץ'
הרב **דודי ליבוביץ'**
מוזיקאי ור"מ בישיבת חורב

סיור רגלי מודרך | פנסיון מלא ועשיר | מוצרים גלאט מהדרין

073-7331173
www.mikudt.co.il

מיקוד טורס
כשנופש וחוייה נפגשים

את מי מותר לגדף ולקלל?

איסור הקללה שבפרשתנו מופנה כלפי החרש: "לא תְקַלֵּל חֵרֵשׁ...". אולם, בספר שמות ניסוח האיסור מתייחס דווקא לשדרת ההנהגה הן ביחס למערכת המשפט, והן ביחס לממשל: "אֶ-לֵהִים לֹא תְקַלֵּל וְנִשְׂא בַעֲמֶךָ לֹא תֵאָר". הדרך הפשוטה והקלה לשחרר קיטור היא באמצעות הקללה. ובלשונו החדה של הרש"ר הירש: "הן הקללה מבטאת את כל רוע ליבו של המקלל רק מתוך שאין לו כוח, הוא נמנע מלהרע לחברו. איסור 'לא תקלל' הוא כללי ביותר".

ייתכן ורוע זה בא בעיקר לידי ביטוי דווקא בקללה המוטחת בחרש. דווקא משום שהחרש אינו שומע, וייתכן שגם לא יהיה מודע לכך שמקללים אותו. בכל זאת, התורה הזהירה אותנו מלקלל את החרש דווקא מתוך צורך לשמור על דמותו וצלמו של המקלל עצמו מעצם הוצאת המילים הנוראיות מפיו. הקללה נתפסת בעיקרה כעבירת התנהגות, ולא עבירת תוצאה, והיא מבטאת כְּשָׁל ערכי כשלעצמו, ללא קשר לתוצאתה או לנוק הנגרם הימנה. תפיסה זו באה לידי ביטוי בפסיקה שאוסרת על האדם לקלל אפילו את עצמו. אולם, ניתן לזהות מכנה משותף בין שתי האוכלוסיות שהתורה אוסרת לקלל. לדעת הרמב"ן, התורה מיקדה את האיסור גם באומללים כמו החרשים שאינם שומעים ומצד שני גם באנשים רמי מעלה כמו נשיא ושופט. ניתן לדייק מכך, שאיסור קללה מתייחס לכל השכבות באוכלוסייה. בפירושו השני סבור הרמב"ן, שיש קווי דמיון משותפים בין שני מעגלים אלו. החרשים בשל מוגבלותם עשויים לספוג עלבונות, אבל לא פחות מהם גם הנשיאים והשופטים שבעם. וכך כותב הרמב"ן: "והוסיף לאו אחר במושלים, הנשיא והדיין, בעבור שדרך האנשים לקללם בחדרי משכבם כאשר בהשפטו יצא רשע. ובקללת הנשיא והדיין תקלות רבות, כי המון העם בסבלותם ישנאו אותם ויתעוררו לקום עליהם, והם במשפטם יעמידו ארץ".

לדעתו, קיימת נטיה לקלל את מנהיגי העם כאשר אין אנו מרוצים מהנהגתם. גם מערכת המשפט עלולה לספוג חירופים וגידופים מפני חוסר הנוחות שאנו חשים ביחס להכרעות שופטים. דומה, שאיסורים אלו מקבלים משנה תוקף בתקופה האחרונה. בחודשים האחרונים אנו עדים להפגנות ולמחאות. השמעת ביקורת היא מנשמת אפו של חופש הביטוי - "ציפור הנפש של הדמוקרטיה". חופש הביטוי הוא חלק מחירותו של האדם, ואין ספק שהוא מחזק את מעמדן של הרשויות המדינה. משטר דמוקרטי מבוסס על סובלנות, אבל כל זה מותנה בשמירה על גבולות השיח והסדר. לצערנו הגבולות נפרצו והשיח נהפך לאלים. צו של התורה שלא לקלל את המנהיגים והשופטים הפך להיות בתקופתנו רלוונטי מתמיד.

אהבת- והדרת

שני פעלים ושני סוגי מערכות יחסים שהם ערכי היסוד שלנו מופיעים בפרשת השבוע - וְאֶהְבֶּתָּ - וְהִדַּרְתָּ. כלפי החבר והרע - ההנחיה היא - וְאֶהְבֶּתָּ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ. כלפי הזקן ההנחיה היא - וְהִדַּרְתָּ פְּנֵי זָקֵן. מערכת יחסים חברתית בין אנשים, הרוצים לחיות בחברה ערכית ומוסרית שיש בה נתינה וערכות הדדית, רגישות חברתית ושותפות, צריכה להיות מבוססת על אהבה. אהבת אדם, אהבה לרעך כמוך. בלי אהבה עלולה להיווצר חברת אנשים המורכבת מאוסף פרטים אינטרסנטיים, שכל אחד חי את חייו, דואג לעצמו, מבלי מכנה משותף, יעד וחזון שמגדירים אותם ומחברים אותם האחד לשני.

לעומת זאת, להגדרת מערכת היחסים הרצויה והראויה עם הזקנים, התורה משתמשת במילה אחרת - הדר - וְהִדַּרְתָּ פְּנֵי זָקֵן. מבלי להיכנס להגדרות ההלכתיות והמעשיות של תרגום המילה 'וְהִדַּרְתָּ' לשפת המעשה, הרי שעצם המילה הזו נוסכת חוד מיוחד והדר מרומם. את חברך - תאהב. את הזקן - תהדר. לצערנו, העולם המודרני לא ממש יודע לנצל את חכמת החיים, הבשלות, ניסיון החיים, והפיקחות של דור המבוגרים, של הגיל השלישי. העולם שייך לצעירים חסרי מנוח, הבונים עולמות ומחריכים אותם, ובטוחים כדרכם של צעירים שהם המציאו את הגלגל ושהם יעשו את האקזיט הבא. והזקנים - ממרום מושבם - מביטים, ומהרהרים כיצד בסופו של דבר מה שהיה הוא שיהיה, שאין כל חדש תחת השמש, שהנה שוב חכמת הזקן בשאון החיים המודרניים אובדת, ולא נצרכת.

זקן = זה קנה חכמה. אלא שלדור האינסטנט והטיקטוק, לא תמיד יש סבלנות וכוח לתהליכים מורכבים וארוכי טווח. הוא רוצה את הכול כאן ועכשיו, גם את חכמת החיים. חכמת הזקן נראית לו איטית מדי, מיושנת, ארכאית ולא רלוונטית. כמה הוד והדר יש ב'והדרת פני זקן'. כמה כבוד ואצילות יש ב'מפני שיבה תקום'. כמה ענווה נדרשת כדי להכפיף את עצמך להאזין לקולות של אלו, שראו כבר כל כך הרבה במהלך חייהם, שאת מה שאתה עוד לא למדת הם כבר שכחו, ושאת מה שהם למדו על בשרם - לא ילמדו בשום אוניברסיטה.

במוצאי השבועיים המטלטלים הללו של ימי השואה, הזיכרון והעצמאות, ובעיצומם של הימים הסוערים העוברים על החברה הישראלית, יש חשיבות קיומית ממש לנסות ולממש בחיינו את שני הפעלים הללו - וְאֶהְבֶּתָּ - וְהִדַּרְתָּ. חברת אנשים חפצת חיים והמשכיות - כדאי לה לעצור מדי פעם לרגע את מירוץ החיים ושאוונם, ולהקשיב לקול ההדר של הזקנים - כִּי 'בְּיִשְׁשִׁים חֻכְמָה וְאֶרֶךְ יָמִים תְּבוֹנָה'.

טיולי מגה מסורת למשפחות

בחרנו מספר מסלולים עם דגש על מקומות ואטרקציות המתאימות לילדים ולמבוגרים כולל הנקודה היהודית בכל מקום. בתי מלון בשישי ושבת נבחרו בקפידה ונמצאים בקרבת בתי כנסת (בטיולים של 7 ו-8 ימים) ארוחות הבוקר ממזככים מותרים, ארוחות שישי ושבת (צהריים), ארוחות נוספות כמפורט בכל מסלול וגם כריכים מדי יום לצהריים.

חמישיות מסורת

ימי ראשון-חמישי. ארוחות בוקר ממזככים מותרים* כריכים לצהריים וגם ארוחת ערב כשרה (אחת)

RLO 5 ימים בלונדון

מועדי יציאה: 6/8, 20/8

טיסות סדירות
כולל: מוזיאון הטבע, קובנט גארדן, מוזיאון השעווה קמדן טאון, ביקור בגריניץ, פארק תורפ ועוד...

RHOL 5 ימים בהולנד

מועדי יציאה: 7/9, 6/8, 13/8

20/8
טיסות סדירות
כולל: פארק אפטלינג, ביקור בדולפינריום, שייט בחיטהרן ועוד..

RPAR 5 ימים פריז

מועדי יציאה: 7/30, 6/8, 13/8

20/8
טיסות סדירות
כולל: דיסנילנד פריז, הרובע היהודי, מגדל המונפרנס, שער הניצחון ופארק אסטריקס.

RSTR 5 ימים היער השחור

וחבל אלזאס

מועדי יציאה: 7/2, 9/7, 30/7, 6/8

20/8, 13/8
טיסות סדירות
כולל: פארק אירופה, ביקור בקולמאר, שטרסבורג, טיטיז, מפלי טריברג ועוד..

RWSW 7 ימים קסומים ביער השחור עם טעימה משוויץ

כולל: לינה במלון הילטון בשטרסבורג טיסות סוויס

מועדי יציאה: 8/16, 8/9, 8/2, 7/12

כולל: פארק אירופה, טיטיז, מפלי טריברג, ביקור בקולמאר ובפרייבורג ועוד...
כולל ארוחות שבת ו-2 ארוחות חמות נוספות.

RBC 8 ימים הולנד בלגיה וצרפת

8 ימים נפלאים במסלול הקלאסי הולנד בלגיה וצרפת

מועדי יציאה: 7/4, 7/11, 8/1, 8/8, 8/15

22/8
כולל: ביקור בפארק אפטלינג, בדיסנילנד בכפרי הדייגים, ברובע היהודי בפריז ובבית הכנסת הפרוטוגזי ועוד...
לינה באנטוורפן כוללת ארוחות שבת ובנסוף-2 ארוחות חמות נוספות.

תנאים והגבלת אחריות כמפורט באתר מגה פמילי.

מרכז מידע והזמנות מגה תיירות 03-7684800 שלוחה 1 ובכל משרדי הנסיעות

אתר מגה פמילי www.Megafamily.co.il

קל ונוח

אבות ג' משנה י"ב

"רבי ישמעאל אומר: הוי קל לראש, ונוח לתשחרת, והוי מקבל את כל האדם בשמחה".

משנתנו מהווה ניגוד חריף ואולי השלמה לקודמתה. בעוד האחרונה דנה בהתנהגות מוסרית אסורה והרסנית, מזריכה אותנו כיצד כן ראוי לנהוג. מעניין כי בר הפלוגתא של רבי אלעזר המודעי, דובר המשנה הקודמת, היה רבי יהושע בן חנניה, אותו תנא ששימש אחד מרבותיו של רבי ישמעאל, דובר המשנה הנוכחית. עובדה זו מחדדת את ההבדלים בין הדוברים ומשנותיהם.

שני חלקים במשנה: א. "הוי קל לראש, ונוח לתשחרת" ב. "והוי מקבל את כל האדם בשמחה".

החלק הראשון, מפורש כמופנה למערכות היחסים בין בני אדם, או לחילופין, בין אדם לבוראו. והשני - עניינו קשר בינאישי. "ראש" - משמעו אדם מכובד או הקב"ה. "הוי קל" - היה זריז לפני אדם גדול ופנה את המפגש, מכובד/עומס אפשרי של נוכחותך, לטובת נוכחותו. "ונוח לתשחרת" - הגב בנחת לבני הנעורים, שראשם עדיין שחור, או עבוד בנינוחות את ה' בזקנתך. (כאן המילה תשחרת מפורשת מלשון זקנה).

קבל את כל האדם (תוספת ה- ה' חשובה), על אישיותו ומורכבויותו, בלי קשר לגילו ומראהו וללא חקר מודיעיני מקיף - פשוט בשמחה...

כמה רחוקה, נדמית משנה זו, מן האופן השגוי בו אנו נוטים לתפוש או לדבר על היהדות. "קל", "נוח" ו"מקבל כל אדם בשמחה", מילים אלה אומצו בחום ע"י תרבות המערב ועברו שם עוות גדול ובקרב אנשים שומרי מצוות הפכו, בשוגג, לאיתותי אזהרה.

מה פתאום "קל"??? חיי תורה משמעם עול ומצוות, חוקים וסיגים. ו"נוח"??? ממתית דרכה של תורה כרוכה בחוויית המאמץ?

ומקבל את כל האדם בשמחה... נראה כי רובנו, למרות הצהרות אחרות, נוטים לקבל בשמחה אמיתית, רק אנשים ספציפיים ואף כשמדובר בזולת קרוב, נעדיף לקבלו בבואו בחלקיותו, כשהוא מצניע ככל האפשר, מפנינו ומפני הסביבה את שונותו ומחלוקותיו עם אורח חיינו.

לצד הכוונת ההתנהגותית, רבי ישמעאל מזכיר לנו, לטעמי, מילים ותחושות, ששכחנו לקשר עם זהותנו כיהודים דתיים. קל ונוח וקבלה שמחה של כל הולת - זו התחושה הכרוכה בחיים אמוניים! לא קלות ראש וגוף אלא קלות אגו, לא נוחות פיסית אלא נינוחות ומתנינות נפשית, ושמחה גדולה של פלא ומפגש עם בן אנוש.

קלה או ברכה?

הספר "הענק הקבור" של קאזואו אישיגורו, חתן פרס נובל לספרות, מתאר עלילה דמיונית המתרחשת באנגליה של המאה השישית לספירה. תושביה של אותה אנגליה קדומה חיים תחת ערפל של שכחה. הם אינם זוכרים כמעט את עברם, מלבד כמה הבזקי זיכרונות מתעתעים, וגם בהווה הם מתקשים להתרכז, ושוכחים שמות, פרצופים ואירועים. מה שנותר להם הוא לקיים שגרה של קיום סתמי והישרדות מול פגעי הטבע. יש המאמינים שהערפל הוא תוצר נשימתה של דרקונית מרושעת, שהטילה קלה על הארץ, ושם ירגו אותה יחזרו הזיכרונות לכולם.

בסופו של דבר (אזהרת ספוילרים), מישוהו אכן הורג את הדרקונית, וכולם נזכרים מחדש בעברם. אלא שאז מתגלה שערפל השכחה לא היה קלה אלא ברכה: מתברר שלתושבים היה עבר ארוך של סכסוכי דמים ושנאה ממושכים, והדרך היחידה להפסיק את מעגל האלימות היתה להשכיח מהם אותו. תחת ערפל השכחה יכלו כולם לחיות בשלום זה עם זה, אולם ברגע ששבו והופיעו הזיכרונות, התפרצה המלחמה מחדש והארץ נשטפה בדם ואלימות.

המסר שמבקש אישיגורו להעביר בספר זה, מאתגר את התפיסה המקובלת, המקדשת את הזיכרון וההנצחה של העבר.

בימים אלו אנו מציינים את ימי הזיכרון לשואה ולחללי צה"ל, הנחשבים לאירועים מקודשים כמעט. באמצעות הזיכרון אנו חולקים כבוד לנופלים, ומבטיחים לעשות כל מה שניתן כדי שאותם אסונות לא יתרחשו עוד. אבל מה היה קורה אם כולנו היינו שוכחים? תארו לעצמכם שאותו ערפל היה אופף את ארץ ישראל, ובעקבותיו היו שוכחים הן היהודים והן הערבים את ההיסטוריה המדממת והכאובה שלהם. האם לא היה זה פתרון שיכול להוביל בקלות לשלום ודו-קיום, בלי כל המטענים והרגשות הקשים מהעבר?

למרות כל זאת, התורה מצווה עלינו לזכור: לזכור את יציאת מצרים, את אשר עשה לנו עמלק, ועוד. נכון, ערפל של שכחה וטשטוש זהויות יכול להביא שלום, אבל כך גם סמי הרדמה ושיתוק, וכולם מסכימים שזה אינו פתרון ראוי. איננו מחפשים שלום של תרדמה ועיוורון. עם ישראל והאנושות לא אמורים לברוח מהעבר ומהזהות, אלא להתמודד איתם ללא פחד, עד שלבסוף יימצאו הפתרונות.

אבל ברמה האישית והזוגית, בהחלט כדאי לפעמים לשכוח ולסלוח, להשאיר את העבר מאחור ולפתוח דף חדש. אשרי מי שמצליח לעשות זאת.

פותחים את עונת הקיץ עם החופשה המושלמת באוניה המפוארת של ישראל

פנסיון מלא כשר | 5 מסעדות שף | בידור ישראלי ובינלאומי | בריכה מרהיבה | מגלשת מים | סיפוני שיוף

הארוחות כשרות בפנסיון מלא
בהשגחת הרב יצחק דיין,
הרב הראשי לקהילת יהודי ז'נבה

הפלגות
מחילה!

- מסעדות כשרות
- בית כנסת באוניה
- הפקות מקור של מחזות זמר
- מופעים וצוות בידור היישר מהבמות של לונדון
- מופעים אקרובטיים
- קומדי קלאב
- דילים נוספים באתר

סופ"ש
חג
שבועות

3 לילות 25.5

לימסול, קפריסין

מחיר בלעדי לאתר

החל מ- € 418

לאדם בחדר זוגי

כולל ארוחת חג מפוארת

סוף
שבוע

3 לילות 4.5

לימסול, קפריסין

מחיר בלעדי לאתר

החל מ- € 349

לאדם בחדר זוגי

קוד קופון המקנה
10% הנחה נוספים: SHAABAT30

*8288 ☎

7% הנחה עבור נוסע ראשון ושני בחדר - למזמינים באתר

cruise.mano.co.il

מחיר התחלתי לאדם בחדר זוגי

ללמוד וללמד

מכללת "אורות ישראל"
קמפוס "מורשת יעקב" רחובות

תואר ראשון B.Ed.

תחומי ההוראה המבוקשים ביותר
תוכנית מגוונת המותאמת גם לבני הישיבות
התוכנית לתואר ראשון מאפשרת ללמוד לתואר B.Ed. ולתעודת הוראה

מגוון מסלולי התמחויות:

תלמוד | חינוך מיוחד | תקשורת | תנ"ך | היסטוריה | מתמטיקה
לשון עברית | אנגלית | מדעי הטבע | תוכנית מלמדים (מסלול יסודי)

תוכניות מיוחדות להסבת אקדמאים ולימודי המשך לתואר B.Ed.

התוכנית מאפשרת למעוניינים להשלים לתואר B.Ed. וכן לימודי תעודת הוראה

לימודי המשך

גברים: יום ו' | נשים: יום ב' 16:30-22:15

הסבת אקדמאים (תעודת הוראה)

גברים: יום ו' | נשים: יום ב' 16:30-22:15

מגוון מלגות
ייחודיות

הכרה בלימודים
הישיבתיים

בשילוב למידה
היברידית ומקוננת

הסעות מרחבי הארץ
(לחלסיי תואר ראשון)

אווירה
תורנית

תואר שני M.Ed.

בית הספר הגדול ללימודי תואר שני
התוכנית לתואר שני מאפשרת ללמוד לתואר M.Ed. במגוון מקצועות מבוקשים

הוראת מתמטיקה**

(שלושה סמסטרים)

גברים: יום א' 22:15-16:30

נשים: יום ג' 22:15-16:30

הוראת היסטוריה של עם ישראל**

(שמונה סמסטרים)

גברים: יום א' 22:15-16:30

נשים: יום ג' 22:15-16:30

ניהול וארגון מערכות חינוך

(שלושה סמסטרים)

גברים: יום א' 22:15-16:30

נשים, בוקר:
יום ג' 15:20-9:00

תוכנית ייחודית בלימודי הבוקר
מינהל ופדגוגיה לגיל הרך

נשים, ערב:

יום ג' 22:15-16:30

תואר שני בשילוב תעודת הוראה (M.Teach)**

גברים: יום א' 22:15-16:30

נשים: יום ד' 22:15-16:30

ייעוץ חינוכי

(ארבעה סמסטרים)

גברים: יום א' 22:15-16:30

נשים: יום ב' 22:15-16:30

חפשו בגוגל "תואר באורות רחובות" 1-800-500-210 | harshama@orot.ac.il

📞 תואר ראשון: 052-4004545 | 📞 תואר שני: 052-5001313

*במוסדות האקדמיים במסגרת הדתי בישראל, בהיערכותם ללימוד מרחוק ובחובות הלימוד בימי הקורונה.

על פי סקר מיוחד של התאחדות הסטודנטים באמצעות מנין "מאגר מחוות" 2020

**דוגמאת התואר מותנית באישור המל"ג | מתיחת התוכנית מותנית במס' נרשמים | חלק מהלימודים מתקיימים בימים מרוכזים | טל"ח

קרוזים כשרים

גולדן טורס - הניסיון שמקנה לך ביטחון בכשרות

שייט לפיורדים

פיורדים ונפי טבע מרהיבים

תאריך הטיוול

28/5/2023-8/6/2023
(12 ימים)

נותרו מקומות אחרונים

שייט לאיסלנד

גיזרים, קרחונים ומפלי ענק

תאריך הטיוול

22/8/2023-6/9/2023
(16 ימים)

לאור הביקוש הרב נוספת קבוצה נפתחה

שייט לדרום אמריקה

מסע בין הפיורדים הצ'יליאנים

תאריך הטיוול

18/2/2024-13/3/2024
(25 ימים)

הפלה חדשה!

שייט לים התיכון

שייט בין ערי אירופה הקלאסית

תאריך הטיוול

8/8/2023-17/8/2023
(10 ימים)

החל מ-\$2699 לנוסע

שייט לקנריים

שייט בין ארכיפלג מופלאים

תאריך הטיוול

14/1/2024-25/1/2024
(12 ימים)

\$300 הנחה לנוסע*

שייט לאוסטרליה וניו זילנד

טבע פלאי ובע"ח אקזוטיים

תאריך הטיוול

7/11/2023-27/11/2023
(21 ימים)

לאור הביקוש הרב נוספת קבוצה נפתחה

*לחדר מרפסת - לזמן מוגבל

 Golden Tours
סוכנות השייט הגדולה בישראל

גולדן טורס - זוכת הפרס הבינלאומי
"פורצי דרך בתחום הקרוזים הכשרים"
Norwegian Cruise Line Awards 2019

שייט נהרות כשר

רק בגולדן טורס - חוויה ייחודית עם תוכן איכותי

1000 שנות תפארת יהודית

בנהר הריין

מסע בעקבות קהילות שו"ם

תאריך הטיול

10/5/2023-17/5/2023 (8 ימים)

ביקור באתרים יהודיים שהוכרזו ע"י
אונסק"ו כאתרי מורשת עולמיים

חדרים
אחרונים

בהשתתפות

ד"ר מוטי קידר, ישראל פרנס
ואבריימי רוט

סרוקו אותי

המיטב של יהדות אירופה

בנהר הדנובה

מסע בעקבות יהודי הדנובה

תאריך הטיול

28/6/2023-5/7/2023 (8 ימים)

תפילה מרגשת בצינון של החת"ם סופר
ובנוסף שבת חווייתית בברטיסלבה

בהשתתפות

פרופסור יעקב נגל, ישראל פרנס
אבריימי רוט ומוטי גלעדי

סרוקו אותי

לפרטים: 03-740-0002 | ווטסאפ: 03-7625002

מייל: Nati@goldentours.co.il

www.goldentours.co.il

זכות תרומת אברים מן המת

לחלק בלתי נפרד מגוף הנתרם. אין הוא עוד איבר מן המת. חיותו מן החי מאיינת את האיסור. ההנאה והתועלת שמפיק הנתרם איננה עוד מן המת אלא מהאיבר החי שבנופו. (שו"ת שבט מיהודה, חלק ראשון, בשולי השער הראשון עמ' שי"ג (תשט"ו)). אומנם, הדברים אמורים ביחס לקרנית, אך נכונים הם גם ביחס לכליה שהשתלה. באשר לאיסור לנוול את המת, השאלה שהובאה לפני רבי עקיבא הייתה האם מוצדק לנוול את המת על ידי פתיחת קברו בשל סכסוך ממוני (ירוש'ה). רבי עקיבא השיב בשלילה אם המבקשים הם היורשים, אך לא אם הם צדדים שלישיים. מהסבר התוספות על אתר (שם, ד"ה: "ועוד") ניתן לדייק, שאם לצורך הכרעה בסכסוך ממוני פתיחת הקבר אינה נחשבת לניווול המת, קצירת אבריו לשם הצלת חיים מטעמים אלטרואיסטים לא כל שכן. באשר לחובת הקבורה סמוך ככל האפשר למיתה, הנתיחה להנצלת האברים להשתלה אינה מעכבת את הקבורה. קצירת האברים נעשית סמוך לאחר הפטירה, ומיד לאחריה מועבר הנפטר לבית-הלוויות ולקבורה, בדומה לתהליך ההעברה בעת הפטירה בבית-חולים. אגב, ניתן לקצור את הכליות לאחר מוות לבני בכתי החולים הערוכים לכך, ובדרך זו להימנע מהפולמוס אודות ההכרה במוות המוחי-נשימתי. ומעין הפתיחה, ולהבדיל בין החיים למתים, זכות גדולה עומדת גם לבני משפחות די ואשכר, אשר בשעתם הקשה, זכו להציל עולם ומלואו (על פי בבלי, סנהדרין לו, ע"א) כפול במספר ההשתלות שבוצעו.

לתרום כליה עבור חולה", עמ' מד). עם זאת, אין להתעלם מהעובדה שיש מחקרים המצביעים על סיכון מסוים לתורם החי לפתח בעתיד פגיעה כלייתית. חרף זאת, ולמרות הגידול במספר התורמים האלטרואיסטים, והעובדה שפרקטיקה זו רלוונטית אך ורק לתורמי כליה, הפער הגבוה בין הביקוש להיצע האיברים להשתלה כמעט ואינו משתנה לאורך זמן. אשר על כן, יש לחזור ולעודד את התרומה מן המת כדי להתגבר על המחסור באיברים להשתלה, לקצר את רשימת הממתנינים, ולהציל גם את חיהם של חולים הנפטרים במהלך שנות ההמתנה להשתלה המיוחלת.

אינני מתעלם מהעובדה כי תוחלת החיים של הכליה המושתלת מן החי ארוכה מזו הנקצרת מן מת, אך גם שנות החיים שזוכה מושתל הכליה שנקצרה מן המת, עדיפות על שנות טיפול בדיאליזה. אף-על-פי-כן, ולמרות הקושי ההלכתי להתיר קצירת אבריו של מת להשתלה, סבורני כי באיזון הכולל בין הקשיים ופתרונם, לבין הסיכוי להציל חיים - נוטה הכף להצלת החיים.

שלושה איסורים עומדים בבסיס הטענה שאין לעקור איבר מן המת ולפגוע בכבודו: האיסור האחד הוא ליהנות מהמת או מאבריו (בבלי, עבודה זרה כט, ע"ב). האיסור השני, החובה לקבור את המת סמוך ככל האפשר לפטירה (בבלי, סנהדרין מז, ע"ב). האיסור השלישי הוא לנוול (=לזנות) את המת (בבלי, בבא בתרא קנד, ע"א). באשר לאיסור הראשון, אומר הרב איסר יהודה אונטרמן, כי משהושתל השתל שנקצר מגופת הנפטר בגופו של הנתרם, נקלט ומתפקד משתנה מצבו. השתל הופך

"וחי בהם ולא שימות בהם" (בבלי, יומא פה, ע"ב).

מן המפורסמות ש"הרוגי מלכות [הנרצחים בשל יהדותם] אין כל בריה יכולה לעמוד במחיצתו" (בבלי, בבא בתרא י, ע"ב). לאה (לוסי) די ואור אשכר הי"ד, ובוודאי גם נרצחים אחרים, כשיעלו לפני כיסא הכבוד לדרוש מהקב"ה לומר למשחית די, תעמוד לזכותם הצלת חיים ושיפור איכות חיים. בהחלטתם לתרום את אברי יקיריהם, העצימו בני המשפחה את החשיבות הגדולה בתרומת אברים מן המת להצלת חיים. שכן, תורם חי יכול לרוב להציל חולה אחד, בעוד שאיברי נפטר יכולים להציל עד תשעה חולים. היות ומטופלי הדיאליזה הם החלק הארי של הממתנינים להשתלה (לעתים שנים), נבקש להסתייע במאמר זה להגברת המודעות לחשיבות תרומת האיברים מן המת.

י"אמר מיד: אין בקריאה זו להמעיש כהוא זה מההערכה וההוקרה שאנו חבים למצילי החיים הגומלים חסד בגופם לחולים הרבים. התורמים כליה מחיים, ועמותת 'מתנת חיים' שתזכה ביום העצמאות להכרת המדינה בפועלה, ראויים לכל שבת. אף-על-פי-כן, אין די בתרומתם כדי להפחית את רשימת הממתנינים להשתלת כליה. גדולי הפוסקים בדורנו התירו לתרום כליה מחיים לאור הסיכון הקטן לתורם. הרב עובדיה יוסף זצ"ל אף כתב "שהעיקר להלכה שמותר, וגם מצוה לתרום כליה אחת מכליותיו, להצלת חייו של אדם מישראל השרוי בסכנה במחלת הכליות" (שו"ת יחווה דעת, חלק ג, סימן פד). ר' שלמה זלמן אויערבך מדגיש ש"יש בזה מצוה רבה של הצלת נפשות" (שולחן שלמה ערכי רפואה א, "בריא, אם רשאי

לא תנחשו

האסטרולוגיה, אך בחר באמונה חדש. לפי איזו מהן יפעל (מובא בתרגום)?

"רבי חונא היה מספר המעשה הזה: גר אחד היה אסטרולוג, פעם אחת רצה לצאת. אמר: עכשיו יוצאים! [זה זמן לא טוב], חזר ואמר: כלום היתדבקתי באותה אומה קדושה, לא [כדי] לפרוש מאותם דברים?! אצא ואסמוך על שמו של הבורא. היה קרוב להישחט [ע"י חיה מסוכנת], והביא לה חמורו ואכלה. מה גרם לו דיפל? בגלל שהרהר. מה גרם לו שינצל? בגלל שסמך על הבורא" (ירושלמי שבת פ"ו ה"ט).

האסטרולוגיה לא טעתה: אכן יש סכנה בחוץ. ועם זאת, בחיית האסטרולוג הגר היא שקבעה בסופו של דבר את עתידו. כיצד? המשך הסוגיה מסייע להבין: "אמר לוי: כל המנחש, סופו לבוא עליו. ומה טעמא? 'כי לא נחש ביעקב' - כי לו נחש. אמר רבי אחא בר זעירא כל מי שאינו מנחש מחיצתו לפניו כמלאכי השרת ומה טעמא? 'כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל'".

יש סימנים שעשויה להיות להם משמעות, והם קיימים בעולם. אסור לדרוש באובות, אך ספר שמואל מלמד שיש בעולם בעלת אוב. עובדת מציאותם של כוחות כאלה בעולם אין פירושה שיש ללכת אחריהם. מדוע לא? מכיוון שיש אופציה נוספת - לסמוך על שמו של הבורא. לא לתת לחיים להיות מושפעים מסימנים אקראיים, אלא לעשות את הטוב והישר, ולשמור את דברי ה'. מי שאינו מנחש, ובוחר לכוון את חייו ישירות על פי דברי ה', זוכה לכך שמקומו גבוה מזה של השליחים, המלאכים וסימנים. הוא ראה בבחירתו את כפיפותו הישירה למלך מלכי המלכים, וממילא - הכוחות הנמצאים בדרגה נמוכה יותר, לא ישלטו עליו.

הבנצ'מרק שלנו

"וידבר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן בקרבכם לפני ה' וימותו". רש"י על הפסוק מביא את המשל של רבי אלעזר בן עזריה: "משל לחולה שנכנס אצלו רופא, אמר לו, אל תאכל צונן ואל תשכב בטחב, בא אחר ואמר לו, אל תאכל צונן ואל תשכב בטחב שלא תמות כדרך שמת פלוני, זה ורזו יותר מהראשון, לכך נאמר אחרי מות שני בני אהרן".

הציווי של אהרון שלא לבוא בכל עת אל הקודש מוצמד לתזכורת על מות בניו ובכך ניתן דגש על מה שעלול לקרות למי שלא מקפיד על כך וחוטא. פסיכולוג וחוקר בשם אלברט בנדורה פרסם ב-1973 את תיאוריית הלמידה החברתית ושם הוא הגה את המושג "למידה באמצעות צפייה".

הדרך הבסיסית בה האדם לומד היא דרך התנסות בחוויות שונות - חלקן גוררות תחושה נעימה פיזית או תגמול מהסביבה וחלקן תחושה שאינה נעימה או תגובה חברתית שלילית. ככל שהאדם מתנסה יותר כך הוא לומד יותר. בנדורה מוסיף כי אנו נוטים לקצר את הדרך ולומדים גם באמצעות צפייה באחרים (אמיתיים או דרך סיפור או סרט), דרכם אנחנו קולטים חוויות נוספות שעוזרות לנו להחליט כמה להתנסות וממה להימנע.

מכאן עולה השאלה מיהן הדמויות אליהן אנחנו נושאים את עינינו ומהן בוחרים ללמוד ולהתחקות? הם מצאו שלושה מודלים מרכזיים לחיקוי - 1. אנשים שדומים לנו אך ממעמד גבוה מאיתנו (כמובן ההורים, אבל גם ידוענים שנותנים לנו תחושת קרבה מסוימת) 2. אנשים קרובים מקבוצת השווים לנו 3. כאשר אנחנו צופים בהתנהגות הנעשית ע"י אנשים רבים במיוחד.

ארגונים פועלים באופן דומה, אין להם אפשרות כלכלית להתנסות בכל האופציות האפשריות ולכן הדרך הבטוחה יותר היא לבצע אמת מידה (או- "בנצ'מרק") והם משווים את עצמם לארגונים המהווים סמל ודוגמא או ארגונים דומים ומתחרים, או לחלופין מתנסים בשיטות שפועלות אצל ארגונים רבים. כאשר מדינות התמודדו עם משבר הקורונה ניתן היה לראות את הרצון ללמוד - או ממדינות שהשיגו הצלחה או ממדינות שהמאפיינים הכלכליים, חברתיים ודמוגרפיים שלהן דומים וכן להתנסות בדרכי הפעולה שנוסו במרבית המדינות.

הקב"ה מזכיר לאהרון את חטא בניו כדי שלא יבוא בכל עת אל הקודש ואנחנו יכולים לשמוע את דבר ה' באמצעות לימוד התורה כמו גם למידה מההיסטוריה הקרובה והרחוקה של עם ישראל. ההיסטוריה, יחד עם סיפורי התורה ודברי הנביאים כמו גם אגדות חז"ל השונות, הם אמת המידה, הבנצ'מרק שלנו המאפשר ללמוד מטעויות העבר ולחסוך

מאיתנו התנסות בכישלונות וחטאים בהווה.

- fridchay@gmail.com -

תפילין לכל ילד

מע' שבתון מתגייסת למען ילדים מעוטי יכולת

מי שזקוק לתפילין

מוזמן לפנות אלינו ולקבל תפילין אשר נבדקו וחודשו

ליצירת קשר ניתן לפנות למיכאל, ממאיר מזרחי עורכי דין
Michael@maslaw.co.il | 054-8063808

שיחות לפני החתונה

הקשר המשפחתי היחיד שלנו שבו אנחנו בחרים. הרצון שהחברה שלי תהפוך להיות אישתי, הוא הרצון שהמחוייבות תהפוך למוחלטת. כמו שיש לבן כלפי אמו או לאח כלפי אחיו. מציאות שבה הדעה נקבעת לפי הקשר ולא להיפך. מי שלא עושה את השינוי התודעתי הזה, יתקשה לשמור על קשר נאמן לאורך שנים.

זה נכון בין איש לאישתו, וזה נכון גם בין אדם למדינתו. מה ההבדל בין אזרח לתייר? תיירים שואלים את עצמם איפה יפה ונעים, כדי להחליט לאיזו מדינה לנסוע. אזרחים החליטו לחיות במדינה מסוימת, וזה חלק ממה שעושה אותה יפה ונעימה בעיניהם. בשנים האחרונות יש תחושה שהתנועה הנפשית הזו נעשית פחות ופחות פופולארית. מסתובבים בינינו יותר מדי זוגות נשואים שחיים עדיין בתודעת דייטים, ויותר מדי אזרחים עם נשמה של תייר.

הנאמנות של אדם למדינתו, כמו הנאמנות בין איש לאישתו, מבוססת על ההנחה שלא כל משבר פותח לדיון את מהות הקשר. נקודת המוצא היא שהקשר, כדרכם של קשרים משפחתיים, אינו נתון לדיון או בחירה. כך נסוב הדיון לשאלה איך הנפוך את הקשר בינינו לטוב ומיטיב יותר, ולא האם נשאר נאמנים זה לזה. והבנת היסוד הזה, היא במידה רבה סוד הנאמנות.

אמנם יום העצמאות חל תמיד באמצע ספירת העומר. ובכל זאת, זה נראה לי זמן טוב להתחתן...

ההורים. מסתבר שהתשובה לשאלה הפשוטה הזו, אינה פשוטה כלל ועיקר. יחד עם הזוג, אני מנסה לברר מה אמור להשתנות בתודעה שלהם ברגע נתינת הטבעת, מעבר לצדדים ההלכתיים והמשפטיים הרבים?

אחרי שאני שומע מהם, שואל אותם ומהרהר איתם, אני אומר לרובם בערך כך -

בתחילת מערכת יחסים, ה"שיפוט" יוצר את ה"זיקה". הדעה שיש לי כלפי בת הזוג שלי, תקבע האם היא תהיה בת הזוג שלי. אני בוחן אם היא מוצאת חן בעיניי ולפי זה מחליט אם להמשיך את הקשר. היא שואלת את עצמה מה היא חושבת עליי, ולפי זה היא תחליט אם להיענות לחיזוריי. שיפוט חיובי יחזק את הזיקה, שיפוט שלילי יחליש אותה. חתונה, היא הרגע שבו הסדר מתהפך - במקום שהשיפוט ישפיע על הזיקה, הזיקה יוצרת את השיפוט. בשלב הדייטים - היא נהדרת, ולכן היא "שלי". אחרי החתונה - היא "שלי" ולכן היא נהדרת. הורים לא חשים זיקה עמוקה לילדים שלהם כי הם ילדים נהדרים. ההפך הוא הנכון - הם סבורים שהילדים שלהם נהדרים כי הם חשים כלפיהם זיקה עמוקה. עצם קיומה של אותה זיקה משפחית, קובעת את היחס והשיפוט שלי כלפי בני המשפחה שלי.

נישואין, זה הרגע שבו אנחנו הופכים "רעות" ל"אחוזה" - הרגע שבו קשר בחירי וחברי הופך לקשר משפחתי. זהו

אני ממעט מאד לערוך חופות. כמעט בכל יום אני מקבל פנייה או בקשה מזוג המבקש שאערוך את חופתם, ואם הייתי נענה לכולם, כנראה שהייתי עוסק רק בזה. לכן, בשנים האחרונות אני עורך חופות רק של בני הקהילה שלי בקבוצת יבנה או של תלמידיי ותלמידותיי לאורך השנים במכינת רוח השדה ובמכינת צהלי.

המפגש עם תלמידים ותלמידות, בדרך כלל לאחר כמה שנים מסיום הלימודים במכינה, בתחנת החיים שבה הם מוצאים סוף סוף את שאהבה נפשם, ומתחילים לבנות בית נאמן בישראל, זו הזדמנות פז להכיר את עולמם ולשמוע על מסעם הרוחני והאישי בשנים שלאחר עזיבת המכינה. זו גם הזדמנות עבורי, כאיש חינוך, לצייד אותם בצידה נוספת לדרך, יחד עם בן או בת הזוג שלהם, לאותה משימה גדולה, אולי משימת החיים הגדולה מכולן - נישואין והקמת משפחה.

כשהם מגיעים אלי, יחד עם בנות ובני הזוג שלהם, אני שואל אותם תמיד את אותה השאלה - "למה אתם מתחתנים?" לאורך השנים שאלתי עשרות מאות זוגות את השאלה הזו, וקיבלתי תשובות שונות ומגוונות. אצל רבים זה קשור להלכה, אצל כמה מהם לרצון להקים משפחה ולהוליד ילדים. יש כאלה שחשוב להם להכריז על אהבתם קבל עם ועולם, אחרים רוצים לחגוג את אהבתם עם הקרובים להם, והיו אפילו כמה שהודו שזה קצת קשור ללחץ של

בטקס חגיגי הוענקו תארים אקדמיים לכ- 99 בוגרות החוג לסיעוד במרכז האקדמי לב, שסיימו את לימודיהן לתואר ראשון ושני. רגע מרגש במיוחד נרשם, כאשר שירה ירד, בוגרת

צילום: אבי חיון

החוג אשר נפצעה בשנת 2019 בפיגוע בגבעת אסף, עלתה לשאת דברים ולקבל את התואר. "ההחלמה לאחר הפיגוע דרשה אשפוז של מספר שבועות ולאחריו שיקום של מספר חדשים, וכך יצא שאת רוב שנה א' לא העברתי בכיתה. מן הרגע הראשון ולכל אורך הדרך זכיתי לליווי ועזרה מראשי החוג ומכל צוות המרכז, כמו גם מחברותיי לכיתה - לכלל צורך שעלה", אמרה שירה.

ראש קמפוס טל של המרכז, אתי שטרן, נאמה: "מערכת הבריאות בישראל מתמודדת עם אתגרים רבים, וישנו צורך למלא את השורות בעובדים איכותיים. אנו גאים בבוגרות שלנו ששמן הטוב הולך לפנייהן - ברמה המקצועית והאנושית כאחד".

חברת סינון התכנים ברשת 'רימון' יוצאת לקראת חודשי הקיץ במהלך הסברה רחב היקף על הסכנות ברשת והדרכות להורים ולילדים לשימוש בריא ובטוח במסכים. המהלך יוצא אל הפועל יחד עם מדריכות הורים, מדריכות מוגנות ברשת, משפיעניות רשת

וכוכבי ילדים. בחודשים הקרובים יועלו סרטונים, מאמרים ופוסטים שיעניקו להורים ולילדים ידע לשימוש נכון ברשת, בשפה ברורה המתאימה לקהל היעד הרלוונטי.

יריב פאר, מומחה בינלאומי להגנה ברשת ומנכ"ל החברה: "סקרים ומחקרים מראים שהורים מבינים שישנה סכנה, אך בפועל גילאי החשיפה לתוכן פוגעני ממשיך לרדת, זמן המסך של הילדים וההורים ממשיך לעלות והסכנות רק גדלות. ההורים אינם אדישים לתופעה ופונים אלינו כדי שנעזור להם להגיע לפתרונות שיעצרו את התופעה המדאיגה. לכן, יצרנו שיתופי פעולה עם מדריכות הורים ומובילות דעה ברשת בתחומי ההורות, שפוגשות יומיום בסטורי ובהרצאות את האימהות, כדי להעשיר להן את הידע בתחום המוגנות ולשבור את החששות משימוש בכלים טכנולוגיים שיעזרו לכל בני הבית לגלוש בצורה חלקה ובטוחה."

נופש ויוקרה בצפון איטליה

בכשרות מהדרין משך כל השנה

יציאות קבוצתיות
מדי שבוע כולל טיולים
החל מחודש יוני 2023
6 לילות 7 ימים

קבוצת נשים ייחודית
12-18.7.23

חג שבועות
בקנזי
נופש טיולים והרצאות
24-29.5

קנזי *** בהרי הדולומיטים

המלון פתוח החל מחג השבועות ועד אחרי ראש השנה
24.5-19.9.23

מלון מפואר על גדות נהר
מוקף נופים מרהיבים

מטבח גורמה
בכשרות גאלט מהדרין של הרב רבינוביץ'

בריכת שחייה מקורה ומחוממת,
מקווה טהרה

טיולים יומיים מרתקים לאגם גרדה, ונציה,
ורונה, הר מרמולדה ועוד...

אפשרות להזמנת מלון בלבד

כשהצלחתי לתקן את האדם, הצלחתי לתקן גם את העולם

היום האוניברסיטה לא אפשרה לכך גלגול של ישראלי לדרוך בתוכה. שי פרדו הוא הישראלי הראשון שהצליח לפרוץ את שערי האוניברסיטה. הוא סיפר שהסטודנטים היו בטוחים שישראל היא מדינה לבנה וגזענית שמבצעת פשע בפלסטינים, מפעילה מדיניות אפרטהייד ובוודאי גם כלפי יוצאי אתיופיה. האסטרטגיה של שי היא להראות להם צד אחר של מדינת ישראל שהם אינם מכירים כלל. הוא לא מנסה לתקן אותם, הוא פשוט משמש להם דוגמא אישית. סטודנטים שונאי ישראל מתחילים להבין שהבעיה איננה רק ישראל אלא שמהוה בתפיסה שלהם כלפי ישראל מקולקל. יתר על כן, לפתע, קרה מה שלא קרה עד היום-סטודנטים מהאוניברסיטה הביעו רצון לבקר לראשונה בישראל. כך שי פרדו ממשיך את המסורת של יהדות אתיופיה לשמש גשר בין הקבוצות השונות, אבל בעיקר להצליח להחזיר לאנשים את האמון ההדדי בין אחד לשני. להאמין בטוב.

השבוע יתקיים באוניברסיטה, בפעם הראשונה, פסטיבל שיעסוק בתרבות של יהדות אתיופיה. אם שונאי ישראל יכולים להצליח לשנות את הגישה שלהם לחיובית יותר כלפי ישראל, אין שוב סיבה שבעולם שאנו לא נצליח לעשות זאת בתוכנו. התרבות היהודית האתיופית מלמדת אותנו שהסוד להצליח לתקן את העולם הוא הרצון להפסיק לשנות אותו. ואז, נבין ששונות היא לאו דווקא איום היוצר שנאה, אלא הזדמנות לעושר תרבותי. משמע, מכלול הזהויות שנוצרו בעם ישראל לאור הגלות אינן עונש ובוודאי אינן מעמסה על החברה הישראלית, אלא מתנה, חלום שהתגשם ופוטנציאל לחזון מחדש.

"איך עשית את זה?", שאל המדען את בנו, "הרי לא ידעת איך נראה העולם". "אבא", ענה הילד, "אמנם לא ידעתי איך נראה העולם, אבל כאשר תלשתי את הדף מהחוברת, ראיתי שבצדו השני יש תמונה של אדם. כשנתתי לי לתקן את העולם, ניסיתי אבל לא הצלחתי. אז הפכתי את כל החתיכות והתחלתי לתקן את האדם. כשהצלחתי לתקן את האדם, הפכתי את הדף וראיתי שהצלחתי לתקן גם את העולם" (סיפור זן קצר).

התפיסה הראשונית בתיאולוגיה האתיופית מתוך התפיסה של תודעת ההכנעה, היא שהאדם לא יודע את העולם. הנגזרת של תפיסה זאת היא שהאדם לא יכול לנסות לתקן משהו שהוא לא מכיר. המסקנה היא שהאדם צריך לנסות לתקן את עצמו.

אז, מדוע זה קשה? בתרבות הדתית של יהודי אתיופיה קיים דבר נוסף המאפשר להתעסק בתיקון עצמך ולא בתיקון אחרים - אמון הדדי. האמון ההדדי נוצר מהעדר פחד וחשדות מהאנשים שאינם דומים לי. רק לפני שני עשורים, במקום מגוריי, בשמחת תורה וביום העצמאות הייתה כמה מרכזית אחת לכל תושבי העיר; עולים חדשים לצד ותיקים, דתיים, חרדים, חסידים וליטאים לצד חילונים, כל תנועות הנוער יחד. הייתה תמימות. ללא חשדות ופחד אחד מהשני. עד, ששנה אחת החליטו להקים במה נפרדת לדתיים בלבד.

אחת הדרכים לצמצום המתחים היא לפיכך הורדת מפלס הפחד וחוסר האמון הקיים בין הקבוצות השונות. באטלנטה פגשתי את האמן והשחקן שי פרדו שנמצא כעת כמרצה אורח באחת מהאוניברסיטאות באטלנטה. זאת אוניברסיטה שחורה, הנחשבת למעוז הפעילות של הארגון BDS ועוד ארגונים פרו פלסטיניים. בשל כך עד

השורות הללו נכתבות לפני יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ולפני יום העצמאות ה-75 של מדינת ישראל באטלנטה שבארצות הברית, שם השתתפתי בפאנל שעסק בהצלחות ואתגרים של מדינת ישראל של היום. חרף ההישגים המרשימים של מדינת ישראל בתחומים שונים, היה אפשר לראות את הכאב והדאגה של הנוכחים מהמצב של מדינת ישראל. זה היה ערב לקריאה לתיקון המצב ובעיקר לניסיון לבנות גשר שיצליח לחבר בין הקבוצות השונות בתוך החברה הישראלית. לא הייתה שם קריאה לאשמה, אלא קריאה לתיקון, שכן כל אחת מהקבוצות מאמינה שדרכה תושיע את ישראל ודרכה של חברתה תחריב אותה.

הטיעונים של כל קבוצה מקשים עלינו לזהות מיהו המדבר בשם האינטרסים האישיים באצטלה של דאגה לעולם היהודי, ומיהו המדבר בשם האינטרסים הלאומיים מתוך דאגה אמיתית לזהותה היהודית והדמוקרטית של מדינת ישראל? ננסה לראות איך התרבות היהודית האתיופית יכולה לסייע לנו לצאת משיח האשמה לשיח של תיקון ואחריות.

מספרים על מדען שבנו הפריע לו לעבוד. המדען חיפש משהו שיוכל לספק לילד תעסוקה. הוא תלש מאיזו חוברת דף עם מפת העולם, גזר אותה לחתיכות, ואמר לילד: "אתה אוהב פאזלים, קח את העולם המפורק ונראה אם אתה יכול לתקנו בכוחות עצמך". המדען חשב שייקח לילד ימים עד שיצליח להרכיב את המפה, אבל כמה שעות לאחר מכן הבן קרא לו: "אבא, סיימתי, הצלחתי להרכיב הכל". בהתחלה, המדען לא האמין: "זה לא ייתכן שבגיל שבע יוכל הילד להרכיב מחדש מפה שמימיו לא ראה. אך להפתעתי, המפה הייתה מושלמת וכל החתיכות היו במקומן.

מהפכת בעל "הגהות מרדכי": התניית הגיור במניע חלק ב'

(פרק מ"א)

כישראל לכל דבר ועניין. לעומת זאת, לפי הגהות מרדכי, לא ברור כלל מה מעמדו של הגר לפני שיישר את דרכיו. לפי הניתוח שהצעתי הוא גר אבל לא גר גמור. מהי ההשלכה ההלכתית של הבחנה זו: האם יש להחזיר את אבדתו; האם נישואיו נישואין, והאם יובא לקבר ישראל? הרמב"ם היטב לשרטט את מצב הביניים - הגר הוא יהודי שהקולקטיב היהודי "חוששין לו עד שיתבאר צדקתו". אבל חשש זה לא מוביל לפגיעה במעמדו כיהודי.

לפי המחבר, מעמדו היהודי של הגר אינו ברור. הוא מציע איזון בין שתי עמדות בינאריות העוסקות בשאלה: האם מניעים זרים פוגעים במעמד הגר. לדעתו, מניעים זרים פוגעים. אבל יש אפשרות לתקן את המצב. קשה להבין מה פגום בגיור הראשוני, ואם הוא פוגם כיצד הוא מתוקן. קושי זה נובע מכך שאם הגר עבר גיור, לא חסר בו רכיב כלשהו המאפשר את זיהויו היהודי.

מעבר לכך "יישור הדרך" אינו יכול לחולל תפנית במניע הגיור - אי אפשר לשוב אל העבר ולתקן את המניע. אפשרות התיקון מלמדת כי המניע אינו יסוד הכרחי. מה שיקבע את מעבר הגר ממצב הביניים למצב של "גר גמור" הוא תיקון אורחות חייו כיהודי. אבל גם אם לא יתקן, הוא אינו חוזר לנוכריות. שכן מעשה הגיור אינו הפיך. המחבר מניח שמעמד הגר, שמניעיו בעייתיים, ניתנים לתיקון על ידי שמירת מצוות המאפשרת המרת מעמד הגר לגר גמור, אבל לא מתנה את עצם הגיור בשמירת המצוות.

שלשה מחולל שינוי, אבל הוא יהיה רלוונטי רק בעתיד: "לאחר כן כשאנו רואים שמישרים דרכיהם". לפי זה יש מצב ביניים בין גיור על ידי שלושה לבין ההכרה בגיור זה על ידי בית הדין המוסדי, המייצג את עם ישראל. בשלב הביניים הגר יהיה אמנם גר, אבל לא יהיה "גר גמור".

יש הבדל בין דברי רב בתלמוד לבין האופן שבו המחבר מצטט אותם. בתלמוד נאמר: "א"ר יצחק בר שמואל בר מרתא משמיה דרב: הלכה כדברי האומר כולם גרים הם" (יבמות כד, ע"ב). לעומת זאת, המחבר מצטט עמדה זו כקובעת "כולם גרים גמורים". הבחנה בין גרים לגרים גמורים יוצרת שני מעמדות של גרים: גרים וגרים גמורים. הבחנה זו חסרת תקדים בהלכה. בספרות ההלכתית יש אמנם התייחסות ל"גרים גמורים", אבל, התייחסות זו מתייחסת לעבר ולא להווה.

לכאורה, יש דמיון בין עמדה זו לעמדת הרמב"ם, שאותה ניתחנו לעיל. הרמב"ם כותב:

"גר שלא בדקו אחריו, או שלא הודיעהו המצות ועונשן, ומל וטבל בפני ג' הדיוטות, הרי זה גר. אפילו נודע שבשביל דבר הוא מתגייר - הואיל ומל וטבל, יצא מכלל העכו"ם וחוששין לו עד שיתבאר צדקתו. ואפילו חזר ועבד כו"ם, הרי הוא כישראל מומר שקידושו קידושין. ומצוה להחזיר אבידתו, מאחר שטבל נעשה כישראל" (הלכות איסורי ביאה, יג, יז).

יש הבדל ברור בין שתי העמדות. לפי הרמב"ם, גיור לא מוסדי תקף והגר הוא

בפרק הקודם התחלנו לדון בדברי בעל הגהות מרדכי, המציע עמדה הלכתית חריגה. הוא מנסחה כפירוש לדברי רב הקובע "הלכה כולם גרים" (יבמות כד, ע"ב), וכך כותב: "נראה לי, דמי שבא לפנינו להתגייר וידוע לנו שבשביל תועלת דבר הם עושים, אין לקבלם [...] ואף על גב דפסק לשם: 'הלכה כולם גרים גמורים' המרדכי, יבמות, פרק רביעי, אות ק).

בהתאם למסורת ההלכתית הקלאסית, המחבר מניח שאין צורך ליזום בדיקת מניעי המתגייר. כפי שראינו, בדיקה יזומה על ידי בית דין היא חידושו של הרמב"ם. ברם, אם ידוע שמניעי המתגייר אינם לשם שמיים, אין לקבלו לגיור. לעיל ראינו שהביטוי "אין לקבלם" הוא הנחייה לבית הדין. לעומת זאת, הביטוי "אינם גרים" מתייחס למעמד הגר - הוא אינו יהודי. לו המונחים היו זהים, חידושו של המחבר היה בלתי אפשרי: אם אדם אינו גר הוא לא יכול להיעשות לגר גם אם "יישר דרכו". אדם לא יכול להיעשות לגר אם לא עבר טקס גיור. יתר על כן, אם הוא אינו יהודי הרי שאינו חייב כלל במצוות, כיצד, אפוא, יכול הוא ליישר דרכיו?!

סביר שהמחבר מניח כי גם גר שמניעיו זרים הריהו גר, אבל הוא מבחין בין גיור הנעשה בבית דין ממוסד לבין גיור בפני "שלשה הדיוטות". בית הדין המוסדי לא יקבל גר לגיור אם מניעיו פגומים. הגיור שנעשה על ידי

כמיניזם והלכה-לט': מעמד האישה בהלכה-סוגיות מרכזיות: נשים במרחב הציבורי- 4: עדות נשים (המשך ג')

נזקי ממון וכן כתב הבית יוסף וכל זה מדינא [=מעיקר הדין] אבל יש אומרים דתקנת קדמונים הוא דבמקום שאין אנשים רגילים להיות, כגון בבית הכנסת של נשים או בשאר דבר אקראי שאשה רגילה ולא אנשים, כגון לומר שבגדים אלו לבשה אשה פלונית והן שלה, ואין רגילים אנשים לדקדק בזה, נשים נאמנות (תרומת הדשן, סימן שנ"ג ו [ספר ה] אגודה פרק י' יוחסין). ולכן יש מי שכתב דאפילו אשה יחידה, או קרוב או קטן, נאמנים בעניין הכאה ובזיון תלמיד חכם או שאר קטטות ומסירות, לפי שאין דרך להזמין עדים כשרים לזה, ואין פנאי להזמין (מהרי"ק שורש קע"ט ומהר"ם מריזבורג וכלבו סי' קט"ז). והוא שהתובע טוען ברי (מהרי"ק שורש כ"ג /צ"ג) (שולחן ערוך, חושן משפט, הלכות עדות, סימן לה, סעיף יד).

בטור הקודם ראינו את גישתו של פרופ' אברהם גרוסמן לפיו המעמד העדיף של נשים באשכנז ביחס לספרד, הוא שמסביר את ההבדל בגישה ההלכתית בין פוסקי אשכנז וספרד. לעומתו, טוען פרופ' שמשון אטינגר, כי יש עוד סיבה לכך והיא שחכמי אשכנז סברו שפסול עדות בנשים הוא גזירת הכתוב ולכן יש מקום לצמצם את הגזירה לאותם דברים שחודשו ולא לדברים נוספים. לעומתם, חכמי ספרד סברו שמדובר בהנמקות ענייניות מהותיות, ולכן אין לאפשר היתרים לעדות נשים (שמשון אטינגר, ראיות במשפט העברי, ירושלים: המכון לחקר המשפט העברי, האוניברסיטה העברית והוצאת נבו, 2011, עמ' 171-172).

הדין לשלם" (משנה תורה, הלכות נזקי ממון, פרק ח', הלכה יג). וכך קובע גדול פוסקי ספרד בשלהי המאה ה-13 ותחילת המאה ה-14, הרשב"א, נחרצות:

"דעו שעדות הנשים ואפילו אם יהיו אלף- כולן שוות כעדות אחת ואין עדותן עדות אלא בדבר איסור בלבד. ואני רואה מתוך הקונטרס שכתבתם אתם ותוקעין עצמכם על עדות הנשים. ואולי מצאתם כן לאחד מן הראשונים במקומות שהנשים יושבות שם בבית הכנסת מפני שהוא מקום מיוחד לנשים ואין הנשים נכנסים שם בשעת שהנשים יושבות שם. ואנחנו לא נדע דברים אלו ולא שמענו מעולם ואין ראוי לסמוך עליהם. ואף על פי שאמרנו בפרק עשרה יוחסין (יבמות, דף ע"ג ע"ב) שלשה נאמנים על הבכור אביו ואמו והחיה [=המילדת]. ואף על פי שאנו מחזיקים בו לעניין פי שנים בבכור על פי הנשים- שאני התם [=שם זה שונה] דאי אפשר זולתי זה דאין הנשים מילדין את הנשים" (שו"ת הרשב"א, חלק ה' סימן קלט).

הביטוי הבולט ביותר למחלוקת בין הגישות הספרדית והאשכנזית לעניין הרחבת עדויות הנשים הוא במחלוקתם של רבי יוסף קארו, גדול פוסקי ספרד והרמ"א, גדול פוסקי אשכנז במאה ה-16:

"אשה, פסולה וטומטום, ואנדרונוס, פסולים מספק".

הגה [הגהות הרמ"א]: "וכל אלו הפסולים, פסולים אפילו במקום דלא שכיחא אנשים כשרים להעיד (הרשב"א בתשובה והרמב"ם בפרק ח' מהלכות

בסיום הטור הקודם ראינו כי בקרב פוסקים אשכנזים (בגרמניה ובצרפת) מתקופת הראשונים (המאות ה--11 15) הייתה מגמה של הרחבת האפשרות של נשים להעיד או להיות נאמנות בנושאים שונים, ובעיקר כשמדובר בתחומים שנשים מצויות בהם כמו מילדות או כאלה שגברים אינם רגילים להיות בהם כמו מריבות בעזרת נשים.

תקנה המיוחסת לרבנו גרשום מאור הגולה (960-1028), דמות האב הגדולה של פוסקי אשכנז, או לנכדו של רש"י, רבנו תם (צרפת, מאבות בעלי התוספות במאה ה-12), קובעת כי נשים- כמו עדים פסולים אחרים- יכולות להעיד על מקרים של קטטה או הכאה, וזאת משום שאין פנאי לזמן עדים כשרים. לימים היו פוסקים שהסתפקו בגישה מצמצמת של אפשרות העדות של נשים למקרים שצוינו (כמו הסמ"ע, רבי יהושע פלק, פולין, המאה ה-17) ואילו אחרים הרחיבו את התקנה הזו לכלל דיני נזקים (כך למשל, רבי יחיאל מיכל הלוי אפשטיין במאה ה-19 ברוסיה בספרו "ערוך השולחן". ראו לפירוט את אבי גורמן, בין מסורת לחידוש-סוגיות מסדר נשים, ירושלים: כרמל, תשפ"א, 307-308 ובהערות שם).

לעומתם, בקרב חכמי ספרד לא נעשתה הרחבה ביכולתן של נשים להעיד. וכך למשל פסק הרמב"ם: "אין הנזקים משתלמין, ואין חייבים בכופר, ואין הבהמה נהרגת אלא בראיה ברורה ובעדים הכשרים להעיד [...] לעולם אין מחייבין ממון על פי עדים, עד שיהיו עדים הכשרים להעיד שאר עדויות ויעידו בבית דין, ויחייבו בית

בעיניים של מוטי

מוטי זפצ
עורך שבתון

רבות מחשבות בלב איש...

שוב ח'אן אל אחמר

"א מענטש טראַכט און גאַט לאַכט". בידיש, כמוכן, הבנתם? אדם מתכנן ואלוקים צוחק. פיניו ח'אן אל אחמר. כבר ארבע שנים שעתירה בעניין נדונה בבג"צ. בפעם האחרונה, השופטים אף הביעו מורת-רוח מדברי ב"כ המדינה ואמרו עליהם שהם סותרים עצמם מיניה וביה. ובכל זאת, בפברואר האחרון נעתר בג"צ, זו הפעם התשיעית

בצלאל סמוטריץ'. צילום: וויקיפדיה

בהכרעת הדין בשבוע הבא. "פעולות המשיבים (המדינה) עד כה מלמדות לכאורה כי נוח להם המצב הקיים: אחת לכמה חודשים תוגש בקשת ארכה, העותרת תתנגד לה, בית המשפט ייעתר לה, גם אם בחירוק שיניים, ועולם כמנהגו נוהג. ל'החליט שלא להחליט'. דרך פעולה זו, אולי אפשרית במקרים מסוימים, מחוץ

לכותלי בית המשפט, אך אינה מקובלת עלינו; ודאי לא לאורך זמן כה רב, כאשר ברקע תלויה ועומדת עתירה, הממתינה לביורר ומענה, לבטח כך, לאחר שהוצאנו מלפיניו צו על-תנאי". איך אני יודע? פשוט, זה מה שהשופט סולברג כתב בפעם הקודמת. השאלה, כמוכן, מה תהיה 'השורה התחתונה'. ארוכה נוספת, או פס"ד מחייב לפנות כאן ועכשיו תוך זמן מוגדר. ובצד, עומדים מן הסתם סמוטריץ' ובן גביר ומייחלים להחלטה מחייבת של בג"צ. לפנות כאן ועכשיו. פיניו ח'אן אל אחמר היה אחד הדגלים של השניים עד לבחירות. בן גביר, למשל, אמר ב-2020 בעת סיור באזור: "ח'אן אל אחמר זה מקום שאליו הגיעו פורעי חוק. אין

דין, אין דיין ואין שלטון חוק. אם היה מדובר בנוער הגבעות, יום למחרת הימ"מ והיס"מ היה כאן. הרי בג"ץ אמר. אבל כאן, בח'אן אל אחמר, זה לא קורה. הכי מדהים שבג"ץ אמר שאפשר לפנות, אלא שראש הממשלה לא פינה את ח'אן אל אחמר. איילת שקד לא פינתה. נפתלי בנט לא פינה. וסמוטריץ' של 2019: "את עמונה נתניהו יפנה, אבל את ח'אן אל אחמר לא. ביבי חלש מול ערבים וחזק נגד יהודים. הרוח הגדולה של הנוער הנהדר הזה תנצח". האם יחזור על זה כעת? האם כעת אפשר להגיד, גם נתניהו, סמוטריץ' ובן גביר- לא פינו. לא? מה שכן, את חובת המחאה הם קיימו. סמוטריץ', שהופתע מהתגובה של הממשלה לבג"צ, שנתקבלה בלי ליידע אותו, למרות שבהסכם שלו מול שר הביטחון גלנט כתוב וחתום במפורש שכל החלטה תיעשה בתיאום איתו, דרש- וקיבל- דיון דחוף, בו ביום, ובסופו הוחלט לרכך את התשובה לבג"צ. אבל בתכלס', מהות הבקשה מבג"צ לא השתנתה. לא, שמחה לאיד שלנו. פשוט, דוגמא לנושא ש'דברים שרואים מאכזב (בישיבת הממשלה כשאתה חשוף לחו"ד ביטחונית) לא רואים משם (מהאופוזיציה)!. אולי ראוי שאת התובנה הזו ייקחו עימם החברים גם לנושאים נפיצים אחרים. ובעברית פשוטה (בתרגום מיידש)- אם אינך יכול לעשות מה שאתה רוצה, עשה מה שאתה יכול.

אחרי 75 שנות עצמאות, נונח הצרכים הביטחוניים והחברתיים והדרשה הגוברת והולכת לשוויון (כזה או אחר) בנטל, הגיע הזמן לבחון את סוגיית השוויון בנטל

אחרי החגים

כשאתם מחזיקים גיליון זה בידכם זה אומר שיום הזיכרון וחג העצמאות מאחוריכם, בתקווה שעברו בטוב ככל האפשר. ומה עכשיו? שיחות ההידברות בבית נשיא המדינה בין נציגי הקואליציה לאופוזיציה אמורות להימשך. נמסר על סיכום לכאורה שבחודש הקרוב לא יקדמו בחקיקה נושאים הקשורים לרפורמה המשפטית, זאת כדי לקדם סיכוי להסכמות. הפגנות המחאה לא נראה כי מיצו עצמן והן ממשיכות בכל העוצמה. משני הצדדים. אתמול, יום חמישי, התקיימה הפגנת ימין גדולה בירושלים. מארגניה כינו אותה 'הפגנת המיליון'. לא ספרתי (הגיליון ירד כאמור לדפוס כבר בתחילת השבוע...), אבל ברור (וטוב) שיש גם ימין גדול, תוסס ומנסה לעמוד על שלו. כך ראוי ונכון בדמוקרטיה. זאת ועוד. בין אם התכוונו ובין אם לא, הפגנה עוצמתית אמורה להיות גב לא רק לשר המשפטים לוי, אלא בעקיפין גם לראש הממשלה נתניהו, שנוכח הסקרים העגומים והאווירה העגומה בציבור זקוק לחיזוקים ולתמיכה מהציבור הרחב, זה שבדרך כלל נשאר פאסיבי אל מול הפגנות הנגד נתניהו והמהפכה השלטונית. רק תפילה אשא- שהמפגש בין ימין זועק לשמאל זועק יתנהל בגבולות המכבדים גם אם חולקים. שהרי ביום פקודה, כולם כולם יחזיקו בגאון את האלונקה. גם ריבוי הראיונות שנותן נתניהו בימים אלה, לרשתות זרות, מעיד כי הבן אדם 'התעורר', מביט אל המציאות החברתית נכוחה, מבין עד כמה המצב השלטוני-חברתי כאן לא פשוט, והגיע הזמן לעשות משהו. ולוואי שיהיה זה בכיוון של התקרבות הדדית, ולא ח"ו התפוצצות חברתית.

במישור הביטחוני- הרמזאן אמנם מאחורינו אבל פוטנציאל ההתלקחות

בעידוד איראן עודנו באוויר. חוק הגיוס שוב יעלה בטווח של ימים בבי"צ. בעיניים שלי, אחרי 75 שנות עצמאות, ונוכח הצרכים הביטחוניים והחברתיים מזה, הדרישה הגוברת והולכת לשוויון (כזה או אחר) בנטל מזה (ולטעמי זו סיבה מהותית לריבוי המפגינים ברחובות), ומאפייני ציבור חרדי בתווך, כמו גם הדמוגרפיה העושה את שלה, הגיע הזמן לבחון סוגייה זו של שוויון בנטל בעומק ובהיקף הראוי לה. בטוח, שמה שהיה- לא הוא מה שיהיה. מה שכן גוריון החליט עליו לפני 76 שנה (עוד לפני הקמת המדינה) בהכרח אינו נכון היום. על מה, כמה ולמה- חייבים לדבר. זה לא משחק של הכל או כלום. בתווך יש הרבה צבעים, גוונים ואפשרויות. שירות לאומי לגווניו, כולל בקהילה החרדית עצמה, הוא אחד

מהם. הכשרת רבבות צעירים חרדים להיות מוכשרים לסייע בעת מתקפת טילים רבתי, לא עלינו, או בעת רעידת אדמה רצינית, זו גם אופציה. ועוד ועוד. בעיניים שלי, דווקא שעת משבר כמו זו שאנו נמצאים בה עתה, יכולה להיות שעת כושר למחשבה יצירתית משותפת. הגיע הזמן ומן הנכון

להקים מועצה ציבורית רחבה של אנשים רציניים, ממגוון התחומים, כולל חרדים ועדיף שלא פוליטיקאים, שימציאו את הגלגל. שימצאו את הנוסחא המתאימה. משהו מעין אמנת מדין-גביזון מקיפה. נושא השוויון בנטל, השבת הציבורית, חוק השבות והטיפול בחצי מיליון ישראלים שאינם יהודים עפ"י ההלכה, ועוד ועוד. אם חפצי חיים משותפים אנחנו כאן- בעיניים שלי, כבר אין דרך אחרת. ההפגנות של החודשים האחרונים מוכיחות שהכוח נמצא בידי ההמונים. עובדה, בטוח שהרפורמה המשפטית מבית היוצר של לוי את רוטמן, תתקבל לא באופן בהם השיקו אותה ועל כל תג שלה נלחמו. נראה, שקריאת ההשכמה כבר הגיעה.

השתתפו או לא?

עקב מגבלות לוי"ז (הדפסה והפצה) בגין יום הזיכרון וחג העצמאות השתא, גיליון זה של 'שבתון' יורד לדפוס כבר ביום ראשון בערב. מכאן, שאין בו התייחסות מקיפה וראויה למה שנעשה בימים קדושים אלה במחוזותינו.

ובכל זאת, פטור בלא כלום אי אפשר. אז קצת על האזכרות ביום הזיכרון לחללי צה"ל ונפגעי הטרור, השתתפות הפוליטיקאים וההפרעות להם.

אפתח בדברי הרמטכ"ל הרצי הלוי נגד הכוונות להפריע לנציגי הממשלה בבתי העלמין הצבאיים ביום הזיכרון: "צו הזיכרון מחייב אותנו להתאחד ולהתמקד במחבר בינינו. על כולנו לכבד את בתי העלמין ולא להופכם לזירת ויכוח; התייחסות עם יקירינו שנפלו לא תוכל להתקיים תחת שאון הוויכוח".

ובעיניים שלי: לא רק שזו זכותם של פוליטיקאים להשתתף באזכרות (וכמובן לא לדבר שם פוליטיקה), ובכך לכבד את זכר הנופלים מזה ובני משפחותיהם מזה, אלא, שזו גם חובתם הציבורית. יציעו עליהם? לא נעים,

הרב יצחק יוסף. צילום: ויקיפדיה

נורא, אבל חלק מהמחיר שהם נדרשים לשלם. (זיכרו איך בנט בתפקידו אז כראש ממשלה חטף וחטף וקיבל זאת בהכנעה ובהכלה עצומה הראויה לחיקוי). אבל. פוליטיקאים שהתבטאו בעניין השכול וכבר הצליחו לפגוע בחלק מהמשפחות השכולות, ראוי היה שיודיעו כי השנה לא יגיעו לבתי העלמין. מצד שני, אף שאני יכול לנסות להזהרות עם כאבן של משפחות שכולות וכעסן על פוליטיקאים מסויימים, ואף שלתחושת מכיוון שאני ב"ה לא משתייך למשפחות השכולות אין לי זכות לומר להן דבר בעניין, רק אשתף את דעתי (בתקווה שיסלחו לי), שאת תחושת המחאה נכון יותר לו עשו מחוץ לחומות בתי העלמין. בטוח שלא ביום הזיכרון הקדוש עצמו. ולו בשם

ההתחשבות במשפחות שכולות אחרות שלא בעמדותיכן.

יש אבל נוסף. בשיבוץ האח"מים בבתי העלמין השונים, נכון היה לנהוג ברגישות המקסימלית. נציגים שסביר כי יעוררו התנגדות חריפה במיוחד, הייתי שולח למקומות אוהדים יותר מבחינת הבייס הפוליטי שלהם.

ואבל אחרון לנושא. בעקבות התבטאויות נגד השתתפות פוליטיקאים חרדים כנציגי הממשלה באזכרות, קרא מאמר המערכת בעיתון 'המודיע' (המזוהה עם חסידות גור) לפוליטיקאים החרדים לשקול לפנות אל הממונים על הטקסים ולבקשם לשלוח השנה נציגים אחרים במקומם. "אין טעם ללכת אל מקום שדוחים אותנו משם", נכתב שם. ואכן, השר גולדקנופף וסגן השר טסלר הודיעו כי הם קשובים לקולות ולא יגיעו. אישית, אני מאוד אמביולנטני לכך. כולנו מדברים על הרצון והצורך בשילוב החרדים בחברה הישראלית. ההשתתפות ביום הזיכרון היא חלק חשוב בכך. ליצמן, היה שר חרדי ראשון, ושר חרדי ראשון שבא לבית עלמין צבאי כשר. לטעמי, צעד חשוב מאוד שלו. לסגת אחרון? בעצם, מה עדיף? אם לא יגיעו, יהיו שיכעסו עליהם. אם יגיעו, יהיו שיצעקו עליהם. רבים מהחרדים מכבדים את הנופלים בלימוד משניות, אמירת פרקי תהילים ותפילה לעילוי הנשמה. שיסתפקו בזה? בעיניים שלי, גם אם לא היו בצבא, בהשתתפותם בטקסים ביום הזיכרון יש אמירה חיובית חשובה. יעמדו שם ויאמרו תהילים? אדרבא ואדרבא. וסתם שאלה; יש מצב שכלי התקשורת לא רצו השנה אחר חרדי שלא עצר בצפירה?

ואם בהתקרבות עסקינן. קראו פוסט שכתב שמואל שטח, מנכ"ל תנועת נאמני תורה ועבודה. "כאשר חיפשו מתנדבים לרכז את המשמר (משמר הכבוד האזרחי, מ.ז.) בבית העלמין של לוד, לא ידעתי שבצבאל סמוטריץ' יהיה נציג הממשלה פה. מזמין חברים לבוא ולהצטרף אלינו, לקיים הלכה למעשה את הנחת המחלוקת בצד". אהבתי.

ותקווה. שעד יום הזיכרון הבא לא תתווסף ולו מצבה אחת בבתי העלמין הצבאיים, ואז, ביום הזיכרון תשפ"ד,

ההתלבטיות דלעיל כלל לא יעסיקו אותנו.

ישראל בלון עם 'הנשר'

אני יודע שאני אחטוף על הראש בגלל השורות הבאות, ובכל זאת. הרב הראשי לישראל יצחק יוסף קרא בשיעורו השבועי במוצ"ש לשר הפנים והבריאות החדש, משה ארבל, שישב לצידו, להתנות מתן תקציבים לרשויות המקומיות בכך שיתמכו בהקמה ובמימון של מוסדות דת. "יש לו תפקידים חשובים ביד. הוא יכול הרבה לעזור לעם ישראל, לתת למועצות כל מיני תקציבים בתנאי שיעשו בית כנסת ושיינתנו כסף לישיבות". לא בטוח שהתנאי הזה חוקי, בטח הוא לא חכם, בראייה ממלכתית, וגם אינו מעשי. אני גם מעריך שמשה ארבל חכם דיו כדי

שלא להיכנס לשדה המוקשים הזה. אני לא נכנס אפילו לשאלה אם זו התבטאות פוליטית של רב ראשי שאמור (וממש לא מקפיד על זה חדשות לבקרים) שלא להתערב בעניינים פוליטיים. מה שהקפיץ אותי זה שאותו רב ראשי לישראל (שבקרוב, עם סיום כהונתו לאחר 10 שנים יתמנה בוודאות לנשיא מועצת חכמי ש"ס), הוסיף באותו מעמד (ומן הסתם ידע שכרגיל המעמד מצולם) כך: "זה לא חוקי" ולכן "לא תגיד (שר הפנים החדש משה ארבל) את זה במפורש" אלא "נעשה את בצורה חכמה". מה שנקרא ישראל בלון. בעיניים שלי: בושה, בושה, בושה. (וגם) זה מחזיר אותי לסוגיית בחירת רבנים ראשיים הממשמשת ובאה. אוף, מתי כבר תחזור עטרה ליושנה במוסד הזה, שפעם היה חשוב ומכבד?

תיירות נופש ואירועים

מגלים עולם ומרובות

דרום איטליה

מסורת 8 שנה

סוונטו-קאפרי
מלון משקיף לים ברמה גבוהה Grand Hotel Vesuvio
8 ימים נשר למחרתיך | 5-12.6 | 19-26.6 | 7.8-31.7
בהדרכת מאיר שוורץ ואבנר פלג

נורווגיה

מסורת 9 שנה

מלון ליד ברגן כשר למחרתיך Myrkdalen Hotel app
8 ימים טיול כוכב | 3-10.7 | 10-17.7 | 14-21.8 | 22-29.8
בהדרכת: מאיר שוורץ, איתן עומר ואבנר פלג

פולין

8 ימים | 10.7-17.7
בהדרכת ד"ר יניב גולדברג

ינה

סיור אומנות ואדריכלות
5 ימים | 18-22.6
בהדרכת אלה שופמן ואוסנת אולצור

לפרטים והרשמה:

050-6919904 | 09-7711711
www.megalim-olam.com | etzion68@gmail.com

את הכיפות שלהם כי בואו נאמר את האמת: עם כל הכבוד לאידאליים, למי באמת יש עכשיו סבלנות לשחק כדורסל עם כיפה על הראש? זה לא נוח וזה יכול לשגע כאשר היא כל הזמן נופלת לך. אז פשוט - שמים בכיס.

וגם את הציצית. מהטעמים הנ"ל. אבל, פתאום הבחנו במשהו מוזר ומדהים: היה זה יעקב, העולה החדש מארגנטינה שבשום שלב במשחק לא הסכים להוריד את הכיפה והציצית ושיחק כשהו עליו למרות הכול: נוח לא נוח, יעקב לא מוריד את הכיפה מהראש או את הציצית מגופו.

בסוף המשחק ניגשתי אליו ושאלתי אותו תוך הערכה ברורה מצידי: "מה, יעקב, אני רואה שלא הורדת את הכיפה והציצית. לא חם לך עם הציצית? וגם הכיפה, זה נוח לך ככה?".

יעקב הסתכל אליי ואמר לי: "אתה יודע, כשהייתי בארגנטינה, פעם אחת ברחוב, אחרי שהחלטתי ללכת עם כיפה וציצית, ניגשו אליי שני חברים מוסלמים ואמרו לי: 'חתיכת יהודון מלוכלך, איך אתה לא מתבייש ללכת ברחוב שלנו עם הכיפה והציצית המזוהמות שלך? אם רק היינו יכולים עכשיו היינו שוחטים אותך'."

הסתכלתי עליו ולא ידעתי מה לומר. יעקב המשיך: "הלכתי ביחד עם אמא שלי שמאוד פחדה מכל האירוע הזה והשביעה אותי שאני לא יוצא יותר לרחוב עם הכיפה והציצית שלי. היא רצתה לשמור על החיים שלי. מאז אותו מקרה העלבון וההשפלה של החברה האלו מלווים אותי בכל מקום. עד שהגעתי לארץ ישראל. אז אולי בשבילכם הכיפה והציצית זה עול... אבל בשבילי זו התזכורת התמידית 'להיות עם חופשי בארצנו!'

אל הסיר. לא של האוכל. נשלפה לחקירה מהירה. "את היית חייבת לראות! את הכי קרובה!" והיא עונה "אינני יודעת". השוט מונף, הזדמנות אחרונה.

ואני שואל את סבתא. "ידעת סבתא?", והיא עונה: "ידעתי, ידעתי, אבל איך יכולתי למסור משהי לקלגסית. ועוד להשאיר את ביתה לבד? אני כבר הייתי יתומה. ואיך אהפוך בעצמי ילדה נוספת ליתומה?".

ילדה בת 15 בשם אילנה. או בשם העברי שכבר נשכח ממנה: הניה מלכה, עומדת מול שוט מונף, ואומרת: "אינני יודעת". והשוט והקלגסית, הכו ללא רחם. בראש, מכה ועוד מכה, ואחת בפנים שהשאירה פה עקום לכל השנים. ואנחנו, מאז ששמענו, הזכרנו לסבתא, 'הפה שלך, הוא עיטור גבורה לכל החיים. עיטור של אור וחסן כנגד כל החושך והכיעור שהיה שם'.

לסבתא אילנה שלי, יש פה עקום. אבל הלב שלה ישר.

סבתא הלכה לעולמה לפני כמה חודשים, עם פה עקום, אבל עם חיוך גדול על הפנים. על הניצחון שלה שהתבטא במדינה, צבא יהודי ועשרות נכדים ונינים.

כשהייתי שואל את סבתא אילנה, מה התפקיד שלנו מול הרשע הנאצי, היא הייתה עונה "להוסיף טוב, לאהוב את המקום שאנחנו חיים בו, ואחד את השני".

ככה מורכב. ככה פשוט.

יהי זכרה ברוך."

המיקום: מגרש הכדורסל בין הכיתה שלנו, יב, לבין כיתה יא. בלהט המשחק רוב התלמידים הורידו

אמנם יום השואה עבר, אבל אין סיכוי שאני לא אפרסם כאן את הסיפור המקסים של אביתר ליכטמן:

"לסבתא אילנה שלי, יש פה עקום. למעשה כך נהיה לה מגיל 15. ואני? אני עד גיל 10 בכלל לא ידעתי שהפה של סבתא אילנה עקום.

אבל כמו ילד סקרן שאוהב להקשיב להורים, או יותר נכון, להאזין להם בזמנים שהוא לא אמור לשמוע, שמעתי שסבתא מתביישת. מתביישת בפה העקום שלה. ואני רק בגיל 10 הסתכלתי שוב על סבתא וראיתי שהפה שלה באמת עקום. אבל היא סבתא שלי, אז לא שמת לי לזה עד אז.

וגדלתי, וביררתי, ושאלתי, והבנתי שהפה של סבתא אילנה עקום. אבל זה רק בגלל שהלב שלה ישר.

כי שם, בבלוק, באושוויץ, סבתא הייתה הראשונה בדרגש. אותו קרש עץ, ששבע בנות ישנות בו, אחת על השנייה, אחת ליד השנייה. ולידן, בכניסה לבלוק, הסיר. לא של האוכל. הסיר של הצרכים. מונח במקום שסבתא, הראשונה בדרגש, רואה היטב. ובאותו לילה, בתוך כל הרשע המשתולל בעולם, גברה רשעה על רשעה ושומרת הבלוק הזהירה, כי אבוי לאותה אחת, שלפני המסדר של 4:00 לפנות בוקר, תעשה את דרכה לסיר ותיתפס. הצורך הבסיסי של כל אדם, נמנע.

ובאותו הלילה, ממש לפני המסדר, אמא אחת, שבייתה נערתה הייתה עימה, כבר לא יכלה להתאפק. רצה לסיר וחזרה לדרגש. והשומרת? שמעה את הרעש ולא ראתה את הדמות.

צעקות-נביחות לחלל החדר: "מי זו הייתה? מי זו?". וסבתא. אילנה בת ה-15. ראשונה בדרגש, ראשונה בקרבה

נבחרת הרובוטיקה של תיכון אמית מודיעין, שיצאה לייצג את ישראל בתחרות הרובוטיקה F.R.C העולמית ביוסטון, העפילה לגמר, אך משחקי הגמר התקיימו בשבת ולכן הקבוצה ויתרה על ההשתתפות והשאירה בקשה להנהלת התחרות שיקריאו מכתב על הפרישה בשל השבת וגם שלט הסבר על השבת כמתחם שלה.

בסרטון מאתר התחרות הקריא הכרוז את המכתב שלהם המסביר מהי השבת עבורם כשומרי שבת: “אנחנו קבוצה מסורה של צעירים מישראל שעבדו קשה להשתתף בתחרות הרובוטיקה. אנו באים מרקע דתי ואמונתנו היא חלק משמעותי ממי שאנחנו. השבת היא סמל מיוחד במסורת היהודית. בשבת אנו מתנתקים ומתמקדים בעולמנו הרוחני, במשפחותינו, בא-ל ובקהילות שלנו. בשל כך הנבחרת שלנו לא תהיה נוכחת ולא תשתתף בתחרות. אנו קוראים לכם לבקר בדוכן שלנו וללמוד שם יותר על השבת. אנו רוצים להודות לפירסט על האפשרות להיות כאן ולברך את כל הנבחרות המשתתפות שהפכו את האירוע לכל כך מעורר השראה בשבילנו. אנו מאחלים הצלחה גדולה לכל הקבוצות בתחרות. תודה טריגון 5990”

מאות היושבים בקהל, נציגים מכל רחבי העול, נעמדו ומחאו כפיים למכתב ולהחלטה של התלמידים. המנחה סיים: “תודה לכם טריגון, שנתת לנו תזכורת חשובה מאוד על החשיבות של דברים שמחוץ לרובוטיקה”

צילום: בצלמו
עשרות הפגינו מול ביתו של שופט בית משפט העליון, ח'לאד כבוב, שהקל בעונשו של ערבי שהורשע באונס יהודייה, תוך שכתב בפסק הדין כי הוא בהיצע את מעשיו “ללא אלימות”. להפגנה, שאורגנה ע”י ארגון זכויות האדם ‘בצלמו’, הגיעו חרדים, חילונים, ערבים, זקנים וילדים. המפגינים הגיעו עם שלטים ועליהם הכיתוב: “כבוד השופט: אונס זה רצח”, “כבוד השופט: האונס כן אלים”, “לא ניתן לפגוע בנשים” ומחו על אמירתו המקוממת של השופט.

שיבולת- יוצא לדרך

הנה סיבה לגאוה. התוכנית להקים את היישוב שיבולת בגליל התחתון, ש-20 אחוז מהמגרשים בו ייועדו לבעלי צרכים מיוחדים, יוצאת לדרך. הוועדה לנושאים תכנוניים עקרוניים (ולנת"ע), בראשות מנכ"ל מינהל התכנון רפי אלמליח, המליצה, פה אחד, למועצה הארצית לתכנון ולבנייה לאשר את שינוי תוכנית המתאר המחוזית צפון של היישוב. מדובר ביישוב כפרי שנועד לאפשר מגורים לקהילה משולבת, שתכלול אוכלוסייה של בעלי צרכים מיוחדים לצד אוכלוסייה כללית תומכת. היישוב יוקם בצמידות ליישוב בית רימון. נקבעה צפיפות ממוצעת של 3 יחידות דיור לדונם. שיבולת הוא היישוב השני המיועד לבעלי צרכים מיוחדים שמקודם בוועדות התכנון. היישוב דניאל מוקם בימים אלה ממערב לאופקים ובסמוך לכפר השיקומי “עלה נגב”. ובתוך כך, גם קידום התוכניות לבניית אלפיי יחידות דיור ליד קריית גת עולה הילוך. נקבע, כי כמחצית מכ-14 אלף יחידות דיור שייבנו במקום, יהיו למשפחות חרדיות.

מורשת בשדרות ובעוטף עזה

שר המורשת, הרב עמיחי אליהו, החליט להגדיל את ההשקעה התקציבית לפיתוח וחזוק המורשת הלאומית בעוטף עזה ושדרות בכ-6 מיליון שקלים, ובשנים הקרובות משרד המורשת יקדם עשרות פרויקטים בעוטף בתקציב כולל של 21 מיליון שקלים.

בשיתוף הרשויות המקומיות והאזוריות בעוטף, המשרד יפתח תכנית מורשת מרחבית לאזור כולו, שתשלב בין כלל אתרי המורשת והארכיאולוגיה הפרוסים בשטח במטרה לייצר מרחב אטרקטיבי לתיירות פנים. בין היתר, יפותח אתר המורשת “נאחביר” (בארי הישנה), יוספו אלמנטים תיירותיים ושילוט בפארק שדרות הקדומה, יוקם מרכז מורשת ייחודי שיביא את סיפור הקהילות הבונות את שדרות בצל האתגרים הביטחוניים בעיר ועוד.

שר המורשת, הרב עמיחי אליהו: “ההשקעה הגדולה בתשתיות המורשת תביא לשגשוג וצמיחה תיירותית שתחזק את העוטף גם כלכלית”.

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מיחסי חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

ספיריט+

כל הפלוסים בבר מים אחד

MILLERPOINT

מאודר
לשימוש
בשבת ובחג
במים החמים
והקרים

רק 1-

₪ 2,390

במקום 2,690 ₪

הזמינו עכשיו 5018*

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-14:30 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 22:30 בתוקף עד 30.04.23 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם. המחיר הקודם של המוצרים שבמבצע היה בתוקף לפחות יום (ס.ל.ח.) מינימום 50 יחידות מכל פריט | בכפוף לתקנון המבצע המופיע בחמיות

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מיחסי חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

מיניבר

אלפא פלוס

MILLERPOINT.

מאושר לשימוש בשבת ובחג במים החמים והקרים

₪ **1,390**
במקום 1,590 ₪

הזמינו עכשיו ***5018**

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00
בתוקף עד 30.04.23 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | המחיר הקודם של המוצרים שנמכעו היה בתוקף לפחות יום | ס.ל.ח. | מינימום 50 יחידות מכל פריט | בכפוף לתקנון המבצע המופיע בחנויות

משפחה

ישנם מקומות בהם נערים בסיכון ונערים עם צרכים מיוחדים הופכים לחברים הכי טובים. זה קורה בשני פרויקטים ייחודיים - עמותה המשלבת את שתי האוכלוסיות בגילאי חטיבה ותיכון, ומכינה קדם צבאית שמאחדת אותם ומעניקה להם הזדמנות נוספת - והכל בגובה העיניים

שירה סגל

חסרה להם, כפי שערך בורג, מנכ"ל 'מחוברים לחיים' מתאר:

"כידוע, החיים של נוער בסיכון לא האירו להם פנים. שמעתי בתכנית לא מעט סיפורים כואבים, למשל, שאחד ההורים יושב בכלא או סובל מהפרעה נפשית והילדים נאלצים לשוטט לבד בעולם וללכת לאיבוד. מציאות חיייהם גורמת להם להיעדר מבית הספר לעיתים קרובות. אלו ילדים שכל החיים לא האמינו בהם ואמרו להם שהם לא מסוגלים, ופתאום הם מקבלים אחריות ומגיעים לבית הספר בימים שיש בהם את הפעילויות שלנו, משום שהם מבינים ויודעים שהם לא יכולים להשאיר את הילדים האוטיסטיים ללא מענה".

אני תודה- כיצד מגייסים ילדים בעלי הפרעת התנהגות למשימה כזאת?

ערן: "אנו מוציאים בתחילת שנה 'קול קורא' לילדים להצטרף למיזם ועורכים ועדת קבלה למי שרוצה לקחת חלק ולהשתתף, שם אנו שומעים את האני מאמין שלהם ושואלים מדוע ההתנדבות חשובה עבורם ובמקביל, מספרים לנערים אודות חזון העמותה. אני מקבל מהם תגובות מדהימות, למשל: 'מעניין אותי להכיר ילדים אוטיסטים', 'אני רוצה להתגבר על הפחד מהקהילה האוטיסטית' או 'אני רוצה לתרום לחברה'. הם שומעים

כל מעשה טוב שאנו עושים ופועלים בעולם מגדיל ומשפיע על עוד מעגלים ומשפר את החברה שלנו. החוזק של השרשרת החברתית תלוי בחוזק של החולייה הכי חלשה שלה. אם נחזק את החולייה החלשה, בהכרח החברה שלנו תצמח להיות חברה חזקה ואיתנה יותר. לאחרונה, התוודעתי לארגונים שמטרתם היא לעשות בדיוק את זה- להפוך את העולם שלנו למקום יותר טוב. הארגון הראשון שאני פוגשת הוא עמותת "מחוברים לחיים", אשר פועלת למען שילוב וקידום ילדי החינוך המיוחד על ידי קיום מגוון פעילויות חברתיות וחינוכיות שמטרתן הנאה והעצמה. פעילות הדגל של העמותה ייחודית ומרתקת: תכנית שילוב בה חונכים ילדים בעלי הפרעות התנהגות (נוער בסיכון) ילדים על הרצף האוטיסטי וילדים עם קשיי התפתחות במגוון פעילויות, כאשר כל צד תורם - ונתרם בעצמו. מרבית הפעילויות מתקיימות בזמן הלימודים.

אותם בני נוער בסיכון, שבתו הספר שבהם הם לומדים הם המוצא האחרון עבורם לפני התחנה הבאה שהיא בדרך כלל בית הכלא, עוזרים לילדים שעל הרצף להשתלב בחברה, תומכים בהם ועוטפים אותם בחום ובאהבה. ובה בעת, מתוך האחריות על אותם ילדים, והמחויבות הגדולה, הם עצמם מקבלים כוח ומחויבות אשר תורמים להם לביטחון העצמי ולמסוגלות העצמית שכה

הגיע ילד עם הפרעת התנהגות, ניגש אל הילד האוטיסט ודיבר עימו. אין לנו מושג מה הוא לחש לו באוזן, אבל להפתעת כל הנוכחים הילד האוטיסט קם איתו

ערן בורג צילום: פרו

ומועדים, למשל, בחג פורים האחרון, שתי האוכלוסיות התאחדו על מנת להכין ולערוך יחד משלוחי מנות לנזוקים.

חיבור לא סטנדרטי

ערן משתף אותי באירוע שהוכיח להם שהשילוב בין הקבוצות אפקטיבי ומשמעותי יותר משדמיינו. "אחת לשבועיים, ביום שישי, מתקיים טיול ג'יפים מאורגן המשלב ילדים על הרצף האוטיסטי יחד עם נוער עם הפרעות התנהגות. באחד הטיולים, אחד הילדים האוטיסטים לא רצה להשתתף בפעילות והתבצר בתוך עצמו. מנהלת בית הספר ואנשי הצוות ניסו לשכנע אותו להצטרף לכולם, אך הניסיונות לא צלחו. "תוך כדי ניסיונות השכנוע מצד הצוות החינוכי הגיע ילד עם הפרעת התנהגות, ניגש אל הילד האוטיסטי ודיבר עימו. הוא התיישב לידו על הספסל ודיבר אל ליבו. אין לנו מושג מה הוא לחש לו באוזן, אבל להפתעת כל הנוכחים הילד האוטיסטי קם איתו אל עבר האוטובוס והנער עם הפרעת התנהגות אמר נחרצות: "אללה, נסענו, אפשר לזוז". ערן מוסיף בחיוך מרובה: "הבנו שיש כאן כוח עצום וחיבור שהוא לא סטנדרטי. כנראה לאוכלוסייה מסוימת, מוחלשת יותר, זה נותן כוח".

מחברים שלהם שנהנים מהחיבור בין האוכלוסיות, והולך להם טוב בהתנדבות, אז זה גורם להם לרצות להשתתף גם".

לא עוזבים כאן

לאחר ועדות הקבלה הילדים חותמים על כך שהם מתכוונים להגיע ולהשתתף בכל הפעילויות. ובאופן מדהים, וגם מפתיע, במושך שש שנות השילוב בין הילדים - אף נער מעולם לא עזב באמצע ההתנדבות. "בשונה משגרת בית הספר, שם הם מוותרים לעצמם מראש, כאן הם מקבלים משהו אחר ונרתמים אליו בכל הכוח", מתאר ערן. העמותה מחברת בין הילדים, ובני הנוער בעלי הפרעת התנהגות מגיעים לבתי הספר של הילדים האוטיסטים, וזאת על מנת ליצור ביניהם קשר של קרבה ואהבה. "מדהים להסתכל על זה מהצד. ילדים שאף פעם לא נתנו להם צ'אנס פתאום חוזרים לחיים ותורמים לחברה", ערן מוסיף. אני שומעת מערן אודות הנתינה, השילוב והחברויות שנוצרות בין הילדים באמצעות הפעילויות השונות, אפילו באמצעות פעילות משותפת פשוטה ומהנה כמו משחק באולינג; הילד המשלב עוזר לילד האוטיסט להחזיק את הכדור, מלמד אותו כיצד לגלגל אותו, והם חווים יחד את הצלחה והשמחה כשהם מפילים את הפנים. בנוסף, ישנן פעילויות המתקיימות לקראת חגים

'teen הם יפאצו זה כזה'

לאה פטרון, המתנדבת בעמותת "מחוברים לחיים למען שילוב אנשים מיוחדים", מרכזת את תכנית השילוב בעמותה. היא פרשה ממשדד החינוך לגמלאות לאחר כ-40 שנים בשירות החינוך בתפקידי הוראה, פיקוח והדרכה, ולפני 7 שנים הציע לה דדו צורי, בן דודה, יו"ר העמותה, להצטרף לצוות המתנדבים של מחוברים לחיים ומאז היא נרתמת באהבה למען ילדי החינוך המיוחד ובהתנדבות מלאה, כמו כל חברי העמותה.

"כאחת שעבדה רוב השנים בחינוך הרגיל, אני מלאת הערכה למורים העובדים בבתי ספר מיוחדים. הם קמים כל בוקר להפתעות חדשות ויודעים לתפקד בהתאם למציאות המשתנה שמביאים איתם התלמידים אל בית הספר. המפגש עם מורות החינוך המיוחד מרגש אותי כל פעם מחדש", היא משתפת.

כשסיפרו לה על התכנית המחברת בין ילד עם הפרעת התנהגות לבין ילד עם אוטיזם, היא הביעה חשש בהתחלה. "חששתי שהילדים יפגעו זה בזה", היא מודה בכנות, אבל כפי שהיא מתארת, חששותיה התבדו:

"בסיטואציה אחת ראיתי איך ילד עם הפרעת התנהגות מצליח אפילו יותר מהמורים להבין ולהרגיע ילד עם אוטיזם. בסיטואציה

אחרת, ראיתי איך הילדים עם הפרעות ההתנהגות רועשים וגועשים באוטובוס - עד שהגענו לבית הספר השני. באותו הרגע שהילדים עם האוטיזם עלו לאוטובוס, כל ילד עם הפרעת התנהגות נצמד אל החלון ופינה את המושב שלי וזוג שלו, ומהרגע הזה גילה אחריות להיות איתו ולדאוג לו עד סוף הפעילות. אפילו

המורים שלהם נדהמים מהתנהגותם במחיצת בני הזוג שלהם. מאז, אני בעמותה 7 כבר שנים". היא אומרת בחיוך.

ייצאו לתקשר

בעמותת 'מחוברים לחיים' משתמשים במונח "מחובר" ככינוי לאינטראקציה בין הילדים. לאה מסבירה מה עומד מאחורי זה: "אנחנו מקפידים לא לקרוא לזוגות הילדים 'חונך' ו'חניך' אלא ילד מחובר" או "ילד משתלב", כדי לבסס את הקשר על שיווין ללא התנשאות. חשוב לנו שהם יסתכלו איש על רעהו בגובה העיניים ובצורה מכבדת ושווה. ומאוד נחמד לקרוא בסוף השנה את דברי התודה והברכה הנפתחים בפניה ל'מחובר שלי...".

לחיבור בין התלמידים יש המשכיות מעבר לפעילות היזומה שלכם?

"יש לנו מקרים שילדים המשיכו להשתלב עם אותו בן זוג לאורך ארבע שנים", לאה משיבה, וממשיכה: "אני מאמינה שהחיבור עם אחר השונה ממך מאפשר לך להכיר אותו ולדעת איך לתקשר איתו. אני מאמינה שילד שהשתתף בתכנית השילוב לא יצחק ברחוב על אדם שונה. הוא גם לא יירתע מלתקשר איתו, משום הוא מנוסה בקשר עם האחר והשונה".

לאה מוסיפה: "קרה לנו מקרה שילד מתכנית השילוב, ילד עם הפרעת התנהגות, הלך ברחוב ופתאום ראה את המחובר שלו, ילד עם אוטיזם, שהלך עם אימו. שני הילדים התרגשו מהמפגש, והאמא התרגשה לראות שלבנה יש חבר רגיל".

סיפור נוסף של לאה המלווה בהומור וממחיש את מהות מתנדבי העמותה אשר נותנים מכל הלב ולא רוצים שום דבר בתמורה, התרחש באחד מטיולי הג'יפים. "יצאתי עם הילדים לטיול ג'יפים ובספסל האחורי ישב ילד עם הפרעת התנהגות לצד ילד עם אוטיזם, וראיתי איך הם חולקים יחד את האוכל שהביאו מהבית ושמתח מאד. בשלב מסוים, פנה אלי אחד מהם ושאל: 'תגידי, כמה משלמים לך?', אמרתי לו כי הכל נעשה בהתנדבות מלאה, והוא המשיך: 'על הדלק - משלמים לך?'. השבתי לו בחיוך כי השכר שלי הוא בכך שאני רואה שהם מסוגלים להתחבר אל האחר ולשמח אחד את השני".

לאה פטרון, צילום: מרת

הטוב חיפוק

עמותת "מחוברים לחיים" הינה עמותה התנדבותית, ללא מטרת רווח, שכל הכנסותיה מגיעות מתרומות מאנשים פרטיים וחברות פרטיות, ללא תמיכה מאף גורם ממשלתי. העמותה קמה ב-2014 בעקבות מבצע

צוק איתן, כאשר מספר אנשים וכיניהם ערן, ישבו וחשבו כיצד הם יכולים לתרום מעצמם לעם ישראל, לשנות ולו במעט את המצב המדוכך במדינה ולהוסיף טוב בעולם.

בעמותה כ-100 מתנדבים אשר תורמים ומסייעים לילדי העמותה, ולצידם 20 רפרנטים שמשמשים אנשי קשר מול בתי הספר.

מה השאיפות של העמותה לעתיד?

ערן: "המטרה היא לפתח את המתודולוגיה שבנינו כאן, להרחיב ולהעביר אותה הלאה. להביא עוד ילדים ומשפחות אשר יהיו חלק ממנה ושעוד אנשים ייהנו מכך. במיוחד בימים אלו, כולי תקווה ורצון שנביא אנשים לסובלנות אחד עם השני. אנחנו כל פעם עושים עוד צעד, לא נשברים בדרך למטרה, עד שנצליח ונבקיע".

החיבור אחר השונה ממך מאפשר לך להכיר אותו ולדעת איך לתקשר איתו. ילד שהשתתף בתכנית השילוב לא יצחק ברחוב על אדם שונה

הרבה צעירים
באו לצו
ראשון בכיתה
י"א ונשפטו
בצבא
בהתאם
לנתונים
שהיו קיימים,
וקיבלו פטור
מהשירות.
אולם, בסוף
כיתה י"ב הם
כבר לא אותם
אנשים. הם
מתבגרים
ומשתנים,
מגיע להם
צ'אנס

"בחברה הישראלית נפוץ ללכת למכינה, מדרשה או שנת שירות טרם הגיוס לצה"ל, אך דבר זה לרוב סגור בפני הנוער שלנו. הם מקבלים פטור באופן אוטומטי מהצבא, בין אם מעוניינים בכך, ובין אם לאו", משתפת ג'נה אלבז, ראש המכינה ומנכ"לית 'החלק שלי בפאזל'.

בשביל לבטל את הפטור מגיוס המכינה נמצאת בקשר רציף עם הצבא. אנשי הצוות מכירים את החניכים לעומק וכותבים חוות דעת שמשמשות את הצבא והם נוכחים לדעת שאכן החניכים עוברים שם תהליך משמעותי, כפי שג'נה מסבירה: "הרבה צעירים באו לצו ראשון בכיתה י"א ונשפטו בצבא בהתאם לנתונים שהיו קיימים, אולם, בסוף כיתה י"ב הם כבר לא אותם אנשים. הם מתבגרים ומשתנים בצורה משמעותית, והודות לשינוי במכינה מרבית החניכים מוזמנים לראיון נוסף עם הקב"ן ולא מעט מהם מבטלים את הפטור או מתגייסים לצבא כמתנדבים".

חברות אחיזה

החניכים באמת נהיים חברים?

ג'נה: "החיבור והקשר שנוצר ביניהם זה הדבר הכי מרגש - אין כאן צד חלש וצד חזק. נוער בסיכון לא חונך נוער עם צרכים מיוחדים, אלא, יש להם מטרה משותפת להתגייס לצבא/ לשירות לאומי. הם באים ממקום שוויוני כאשר כל אחד טוב כמושאו אחד וחלש באחר".

והיא מפרטת: "חניכה בשם מעיין, חניכה מקובלת מאוד מבחינה חברתית שכולם רוצים לשהות במחיצתה לילה אחד בכתה וחיפשה את גל, חניך על הרצף. ראיתי אותם יושבים מחובקים. סיקרן אותי לדעת למה היא חיפשה דווקא אותו, והיא אמרה לי: 'חיפשתי מישהו שבאותו רגע רק יחבק אותי בלי שיפוטיות, וכשאיה מוכנה לדבר הוא יגיד לי את האמת ולא את מה שאני רוצה לשמוע'. 'עוד דוגמא, חניך בתפקוד נמוך שלא מדבר וזקוק לסיוע במקלחת, בהתחלה, היה נעזר בצוות כדי להתלבש. יום אחד, חבריו לחדר אמרו לנו שהוא ירגיש יותר בנוח אם החברים יעזרו לו ולא הצוות. דיברנו עם ההורים ואמא שלו בכתה מהתרגשות ואמרה שזה היה החלום שלה שהילד שלה לא יצטרך עובד צמוד אלא חברים שיהיו לצידו".

במכינה אמנם יש אידיליה, אך מחוצה לה - המצב מצריך שיפור מהותי. בכל מה שקשור לילדים ואנשים עם צרכים מיוחדים, יש המון דעות קדומות ובורות, וזה עובד גם לצד השני - גם הוריהם של חניכי המכינה עם צרכים מיוחדים, מודאגים מהשילוב עם נוער בסיכון,

הוא מוסיף ואומר: "לב התפיסה של 'מחוברים לחיים' אינה רק לעשות טוב לשני הצדדים, אלא בכך ששיתוף הפעולה ביניהם גורם להם להיות טובים יותר כלפי הסביבה. אנו מקווים תמיד להיות בצד הנותן, ולהמשיך לעשות טוב למען עם ישראל וילדי ישראל".

לאה מפרטת כי בתחילת התהליך של גיוס הילדים, אנשי הצוות של העמותה מציגים את תכנית השילוב בפני ההנהלה והמורים משני בתי הספר המיוחדים ולאחר מכן, נפגשים עם התלמידים ובאמצעות מצגת מספרים להם על העמותה ועל תכנית השילוב. בסוף המצגת, לפני שהם מוזמנים אותם להצטרף אליהם, הם מקרינים סרט בו תלמידים מספרים על איך שהשילוב השפיע עליהם. בשבוע שעבר, לאה נגשה את אחד מהילדים מהסרט, כמה שנים לאחר שצולם.

"מאוד התרגשתי לראות אותו בין צוות המורים של אותו בית ספר. והוא מאוד התרגש כשסיפרת לו שדבריו בסרט עוזרים לי עד היום לגייס תלמידים לתכנית השילוב", היא מתארת, ומוסיפה:

"אני מאמינה שהטוב, כמו הרע, מדבק. אם נשמע בתקשורת על מעשים טובים, יתרחב מעגל האנשים שעושים טוב ותהיה לנו חברה טובה ונעימה יותר. ב'מחוברים לחיים' אנחנו משקיעים בחוליה החלשה בחברה, כי אנחנו מאמינים שהחזק של השרשרת כולה תלוי בחזקת החוליה החלשה שבה", היא מסכמת.

מכינה נשלבת

ארגון נוסף שמטרתו להפוך את העולם שלנו למקום טוב יותר, באמצעות שילוב נוער בסיכון עם נוער עם צרכים מיוחדים תחת קורת גג אחת הוא מכינת 'ביחד', מבית עמותת 'החלק שלי בפאזל', עמותה העוסקת בשילוב ושיתוף בין אוכלוסיות של ילדים ונוער המוגדרים בסיכון לבין ילדים ונוער עם צרכים מיוחדים, במטרה לשלב בין כל האוכלוסיות שמרגישות שהן 'נפלות בין הכיסאות'.

מכינת 'ביחד' נולדה בעמותת 'החלק שלי בפאזל' ובשיתוף עמותת 'אחריי'. זו מכינה קדם שירותית, חצי שנתית, המשלבת בין שתי האוכלוסיות באופן שוויוני, כלומר, מתוך 30 חניכים, מחציתם נוער בסיכון ומחציתם עם צרכים מיוחדים מכל הסוגים. זו המכינה הראשונה בארץ שעושה זאת, במטרה לצמצם פערים, להכין את חניכיה לשירות צבאי או לאומי ולעזור להם להיות חלק ממה שבני גילם עושים.

ג'נה אלבז. צילום פרטי

הקצינות אמרה נחרצות: 'כיום שיצמחו לי שערות בכף היד נגיים אותך. לא הגיוני שצה"ל ייקח עליך אחריות'."

אלי המשיך לשוטט ולחפש מוצא, ופנה לעמותת 'נעזור לך' שם סיפקו לו דיוור. אלי חיפש מכינה קדם צבאית עד ששמע על מכינת 'ביחד'.

אלי: "שמעתי שמשלבים במכינה נוער עם צרכים מיוחדים וזה כבש אותי. אני מכיר מקרוב את האוכלוסייה המיוחדת: אח של אמי בעל צרכים מיוחדים. אני בעיקר זוכר את החום והאהבה שהם מעניקים. חיבוק של ילד אוטיסט זה לא חיבוק של ילד רגיל. הם מרגישים עד הסוף. אם הם אוהבים אז זה מכל הלב - ללא אינטרסים."

כבר בראיון הכניסה, אלי שם את הדברים על השולחן בפני ג'נה ואמר לה כי הוא טיפוס מרדן, בעייתי ושאף אחד לא מסוגל להתמודד איתו. ג'נה בחוכמתה וברגישותה ענתה לו כי איננה מפחדת ממנו, וכך הם יצאו למסע.

"אני לא אוהב מסגרות. הייתי מתרץ לעצמי למה להגיע באיחור בראשון בבוקר. בשלב מסוים, ויתרתי על עצמי ובאמצע הלילה נשבר לי ממסגרות ורציתי 'לעוף' מהמכינה וג'נה מצאה את עצמה בשעה מאוחרת עולה על הרכב ומחזירה אותי חזרה למכינה", אלי נזכר, ומוסיף:

"נתתי בה אמון ומעולם היא לא שברה אותי. אכפת לה מכל חניך וחניך. היא גרמה לנו להאמין בעצמנו שיש עוד תקווה ותמיד אמרה לי: 'מה שעברת זה לא תרוץ למה שאתה רוצה להיות'."

הניצחון הפרטי

איך התחילה האינטראקציה שלך עם הנערים עם הצרכים המיוחדים?

אלי: "עבודת הצוות בהתחלה הייתה מאתגרת משני הכיוונים, מכיוון שלא ידעתי כיצד לפנות אליהם או להסביר את עצמי בפניהם. 'לעיתים בשל קשיי תקשורת היינו מגיעים למצבים לא נעימים של ריבים ותסכול, הייתי מנסה להסביר להם, אך הם לא הבינו מה לא בסדר במה שהם עשו'."

עם הזמן אלי למד להבין את דרכי החשיבה של אותם נערים ונערות והתחבר אליהם, והיום הוא מברך על השילוב וההיכרות עימם: "אחרי הרבה זמן הצלחתי להגיע למצב שהחברה הכי טובה שלי היא דקל, נערה על הרצף. אני יושב איתה לשיחות עומק ושם את עצמי בידיים שלה כשאני במצב לא טוב או צריך חיבוק. אם אני כועס עליה אז אני כועס עליה כמו על ילד רגיל בלי צרכים מיוחדים. "המכינה שינתה לי את החיים, זה הדבר הכי טוב שעשיתי. אני לא יודע איפה הייתי בלי המכינה. לסיים מסלול של 21 ק"מ, לשיר את 'התקווה' ולהוכיח לעצמי שאני מסוגל- זה הניצחון הפרטי שלי", הוא מסכם.

חניכי צוות מכינת ביחד. צילום פרטי

ואומרים לג'נה כי הם אינם מעוניינים לשלב את ילדיהם עם עבריינים. ג'נה מסבירה כי הסטיגמות אינן נובעות מרוע לב אלא מחוסר היכרות עם האוכלוסיות השונות ורצון של ההורים לגונן על ילדיהם, ובעקבות כך היא קוראת להסיר את המחסומים: "אני רוצה להציע לאנשים להסתכל על האוכלוסייה המיוחדת ללא תיוגים. הם אינם אשמים שנוולו עם אוטיזם או שגדלו במשפחה מאתגרת. אם נותנים להם הזדמנות זה נראה אחרת. הרי כל אחד מאיתנו מתמודד עם צורך מיוחד- אצל אחד זה דימוי עצמי נמוך ואצל השני זו התמודדות עם כעסים. לכל אדם יש משהו שמגביל אותו וברגע שמבינים את זה העולם שלנו יהיה טוב יותר. אם נוריד טיפה מהמגננה ונכיר את האדם שמוולנו כאדם אמיתי ללא סטיגמות של 'נוער בסיכון' או 'צרכים מיוחדים' ניווכח שיש בינינו הרבה מן המשותף והמאחד."

העבר אינו תירוץ

אני משוחחת עם אלי (19), נער בסיכון, בוגר מחזור ב' במכינה, שזה עתה התגייס לצה"ל. אלי, יוצא החברה החרדית וכת בצפון.

הוא משתף אותי בסיפור חיים כואב ומטלטל: "בגיל 12 התחלתי לשאול שאלות באמונה והבנתי מהוריי שאין לכך מקום, ובעקבות כך, נכנסתי לדיכאון עמוק, הזנחתי את עצמי והתחילה אלימות פיזית ומילולית של הורי כלפיי. מפאת המריבות עם ההורים, בגיל 16 ססתי ללונדון למשך שנה ובגיל 17 חזרתי לארץ לישבה שלמדתי בה טרם היציאה מהארץ. מספר חודשים לאחר מכן, החלטתי להפסיק עם ה'תחפושת' ולהוריד את החליפה ולקנות בגדים חדשים."

היציאה לעולם החילוני והניתוק מבני משפחתו הובילו את אלי לנדוד למקומות שונים. הוא החליט לתרום למדינה ולעלות על מדים, אולם נראה היה כי הדרך לשם חסומה בפניו. "הייתי אצל משפחה מאמצת ומשם עברתי לעמותת 'עושה חיל' לצורך מגורים, למשך 8 חודשים. בגיל 17 רציני להתגייס ולתרום את חלקי למדינה, אך אמרו לי שזה לא אפשרי בשל עבר רפואי ופרופיל 21. נלחמתי כדי לקדם עניינים, ובכל פעם היה עוד משהו שעייב את התהליך או עוד טופס שחסר. לבסוף, אחת

הגעתי למצב שהחברה הכי טובה שלי היא דקל, נערה על הרצף. אני יושב איתה לשיחות עומק ושם את עצמי בידיים שלה כשאני במצב לא טוב או צריך חיבוק

"אני כבר יודע מה היא
עומדת לומר"

היא טועה וכמה אתה בסדר, זה כי אתה פועל מתוך האגו, מתוך היישות שלך שמנסה להצדיק את הקיום שלה בעולם הזוגי שלכם וככה נוצר נתק ביניכם, כדי להיפגש אצלה בעולמה, אתה חייב להתפנות מעצמך, אתה חייב לפנות לה מקום אמיתי. כשהיא כאובה היא זקוקה לתוקף ולהכרה למקום שבו היא נמצאת, כך אתה בעצם מתייחס למה שהיא מביאה וככה נוצר קשר, ככה נוצר חיבור ואז תוכל לגלות מה הצורך הרגשי שלה בעקבות השיתוף."

לשים לב למנגינה שיש ברקע ולא להצטמצם רק למה שאתה רואה בעיניים. לדוגמא, כשהיא אומרת לך: 'לא אכפת לך מכלום בבית הזה!' הטענה: אין פעולות שאתה עושה שמראות אכפתיות כלפי הבית. הרגש: אני מרגישה לבד בתוך האחריות של הבית, אני מרגישה לא מוערכת".
"זה מרתיע אותי, איך אפשר להגיד שלא אכפת לי? תראי לי בעל מכל החברים שלי שעושה עשירית ממה שאני עושה. הוכחתי לה מיליון פעם כמה היא טועה במשפט הזה. אי אפשר להתווכח עם עובדות!", אמר.
"אבל כל העניין הוא הרובד הפנימי שמבקש תוקף והכרה", הסברתי.
"שמואל, היא מזמינה אותך למפגש אמיתי. היא רוצה שתכנס לעולם הרגשי שלה. יש פה סוד גדול! כשאתה מתגונן ומדבר איתה על כמה

"נמאס לי לשמוע את התקליט הזה שוב ושוב", התלונן שמואל, ופירט: "זהו! חייבים להתגרש! אני מיואשת! לא אכפת לך מכלום בבית הזה! רק מעצמך! כמה אפשר לצפות שתשתנה ואתה שוב ושוב חוזר לאטימות שלך?". פעם הייתי מוכיח לה שהיא טועה, אבל זה אף פעם לא עזר. והיום, כשאני שומע את התקליט הזה הוא פשוט רעש מעצבן שנמאס כבר לשמוע אותו, הפסקתי להתייחס", אמר שמואל.

"בדיבור של אורנה אליך קיימים שני רבדים: הרובד החיצוני - זה החלק האינפורמטיבי עובדתי. הרובד הפנימי - הרובד הרגשי, הרובד המבטא צורך נפשי שלא ממומש. זה בעצם כמו לצפות בסרט בשפה זרה, על מנת להבין לעומק את העלילה, אתה חייב לקרוא את הכתוביות,

חנה דיין - טיפול זוגי ופרטני במשברי חיים
ברוח הפסיכולוגיה היהודית
קליניקה פרטית במרכז' מטפלת ומייצעת
גם בזום
מייל: hanna.tipul@gmail.com
טלפון: 054-4480705
כלל המאמרים: www.hannad.co.il

אבא היקר שלנו זקוק לתרומת כליה דחופה!

"כל המציל נפש אחת
כאילו הציל עולם ומלואו"

תרומת כליה = הצלת חיים
בבקשה תעזרו לנו להציל אותו

כל מי שמעוניין להיבדק צרו איתנו קשר
אורטל: 0509335019

השדכנים

אמנם אלו ימי ספירת העומר, אבל הביקוש לאהבה לא מסתיים אף פעם. יש מי שלא מתבוננים מהצד בחברים, בקולגות, בלקוחות ואפילו באנשים זרים - שמתמודדים עם הרווקות, ומשקיעים זמן ומאמץ רב עבורם ללא כל תמורה. וזה עובד להם

עמית קפלן צוויקלר

השידוכים היה חלק מהווי החיים בבית הוריי בארה"ב, אימי כל הזמן הדגישה את נושאי החסד והצדקה שראוי שכל אחד יעסוק בהם".

מימי קייזלר היא נשואה, אמא ל-3 ילדים וסבתא לחמישה נכדים. היא עלתה מארה"ב בשנת 1995 וכעת מתגוררת ברעננה. יש לה בוטיק בעיר, היא יבואנית ועוסקת בתחום אופנת נשים.

בחנות הבוטיק שלה, מימי נפגשת עם אימהות ונערות רבות, על כל גווני הקשת. פעמים רבות, האימהות משתפות אותה בקושי שלהן למצוא שידוך לבת או לבן שלהן. הן מספרות לה על הילדים שלהן ומבקשות ממנה לחשוב עליהם. המפגשים האלו, שמלווים בכנות רבה וחושפים את הדאגה של אמא לילדיה, הותירו רושם עז על מימי וגרמו לה להיכנס לעומק מערך השידוכים ולנסות ליצור חיבורים נוספים.

היא משתפת איך היא שוזרת את שני העולמות: "בדרך כלל, אני מקבלת בקשות טלפוניות למצוא מועמד או מועמדת לבן, לבת, לאח, אחות, חבר, חברה. בעסקי האופנה שלי אני

אני פוגשת הרבה רווקות ורווקים שאינם פתוחים מספיק לקבל את האחר ואינם מוכנים מבחינה נפשית לבצע את הצעד החשוב ולתת אופציה להכיר מישהי או מישהו שאינו נמצא בדיוק על סרגל הדרישות שלהם

למצוא זוגיות זה מסע שלם, השונה מאדם לאדם. מבחור לבחורה. יש אנשים סביבנו, שהתהליך שלהם היה קל יותר. הם הכירו את בחירת ליבם בתיכון, או במפגש מכרי, מבלי לחץ להתחתן. ואילו, רבים וטובים מאתנו, צריכים לעבור דרך מפרכת עד למציאת הזיווג הנכון. בעידן בו הבדידות גוברת, כשיש שפע של אופציות ומגוון אפשרויות לברור ולבדוק מי הוא הטוב ביותר, קשה אף יותר למצוא את 'האחד' או את 'האחת'. ויש מי שלא עומדים מנגד, ומנסים לסייע לרווקים ולרווקות למצוא את ה'אחד/ת', ללא כל תמורה. את השידוך המוצלח הראשון של מימי קייזלר היא עשתה בגיל 18, יחד עם אמה.

"זה היה בארצות הברית. אמא שלי ניסתה למצוא שידוך לבחורה שהייתה נכה על כיסא גלגלים. בתקופה ההיא לא היו מחשבים, לא טלפונים ניידים וגם לא רשתות חברתיות. אמי לא שלטה באופן שוטף בשפה האנגלית ולכן אני הייתי זו שניסחה מודעה לעיתון היהודי באזורנו. ההודעה הזאת הביאה לתוצאה מדהימה ומצאנו לבחורה הזו שידוך", מימי נזכרת, ומוסיפה: "נושא

מימי קינדל - צילום: פרטי

כדובר של עמותת 'החצי השני', אותה הוביל יחד עם מנכ"ל העמותה כשהייתה רק בחיתוליה. הוא מספר:

"את העמותה הקים מלאכי צוריאלי, המשמש כמנכ"ל העמותה. לפני כשלוש שנים, מלאכי חיפש אנשים שיצטרפו לעזור לו לשדך בין אנשים שונים. הרעיון היה נשמע לי מעניין, אז פניתי אליו ואמרתי שאעזור לו. מאז הקמת הקבוצה, אני איתו- הייתי איתו בכל התהליך והצלחתי לשדך לא מעט זוגות."

השנים והתהליך נעשה יותר ויותר קשה, כי רשימת המכולת רק מתארכת, והסיכוי למצוא את הזיווג הנכון שיענה על כל הפרטים, הולך וקטן", היא סבורה.

בשנים האחרונות מימי עשתה 15 שידוכים באופן ישיר ועוד רבים מאוד באופן עקיף.

"אני בסך הכל שליחה של אנשים. המטרה שלי היא רק לחבר ביניהם על מנת שימצאו אהבה, שתפסיק להם הבדידות ושהם יקימו משפחות חדשות. אני לא עושה משהו מיוחד יותר עליו מגיע לי את הקרדיט. אני רק מבצעת את שליחותי ואני רואה בה חשיבות גדולה", היא אומרת, ומוסיפה: "ישנם הרבה מאוד קשיים בדרך, אבל ההצלחה של כל שידוך מעניקה עוצמה גדולה להמשיך הלאה ולנסות. אין טיפ מיוחד להצלחה בשידוכים! יש להתנדל, לא להתייאש, לחשוב על האחר ולהיות פתוח יותר להצעות", היא רומזת לרווקים ולרווקות.

החצי השני

אלישי פריד, סטודנט לתקשורת באוניברסיטת אריאל, משמש כיום

פוגשת הרבה מאוד לקוחות ולכן, אני משתדלת גם לפתוח איתן את הנושא. אני מתעניינת ולאחר מכן שואלת האם הן מכירות מישהו או מישהי שמחפשים שידוך.

"אני מאמינה שאם כל אחד היה רוצה לעזור לשני אז חלק גדול מהבעיה היה נעלם. אנשים רבים חושבים שהם לא יכולים לעזור בתחום וזה לא נכון! אני מאמינה שכל אחד דרך הקשרים שלו והמעגלים המשפחתיים והעסקיים יכול לעזור בנושא השידוכים."

לא מספיק פתוחים

עם זאת, מימי מודה, לשדך זהו לא תהליך פשוט.

"גם אני מתמודדת מול קשיים רבים בניסיונות ליצור שידוך. אחד מהקשיים הוא שאני לא מקבלת שיתוף פעולה מספיק שוטף ומהיר. זהו הקושי הגדול בתקשורת בין השדכנית לרווקים והרווקות- אני פוגשת הרבה מהם שאינם פתוחים מספיק לקבל את האחר ואינם מוכנים מבחינה נפשית לבצע את הצעד החשוב ולתת אופציה להכיר מישהי או מישהו שאינו נמצא בדיוק על סרגל הדרישות שלהם. כך עוברות

לאוזן קשבת או עצה טובה. יש גם כאלו שזקוקים לדחיפה קלה, כדי להמשיך בתהליך - כל אחד והצורך האישי שלו.

בעקבות הבת

אורית שוהם ראבד, היא בלוגרית מפורסמת במגזר החרדי, בעלת מותג אופנה בשם 'בלאש'.

אורית נכנסה למיזם השידוכים בעקבות הבת שלה, "ילדה בת 22, בחורה מהממת, כישרונית ויפיפיה", לדבריה, שנמצאת בשלב ההיכרות, ואמה שצפתה מן הצד בהתנהלות של ההצעות, לא יכלה לעמוד מנגד.

היא משתפת: "הגעתי לפתוח את המיזם הזה כשהבת שלי נכנסה לשידוכים וראיתי את הקושי שבמציאת זוגיות במגזר החרדי המודרני. הרגשתי שבמגזר החרדי ה'הארדקור', יש מענה פשוט יותר ואילו במגזר המודרני-החרדי לייט, לאנשים שבאמת רוצים לצאת אך לא באמצעות פגישה או בשידוך, אין מענה. אני מרגישה שבמגזר החרדי הפתוח יותר יש איזשהו חוסר ידע ופשוט משדכים בת מודרנית לבן מודרני בלי להבין מה מתאים ומה נכון. יש לי הרבה עוקבים ברשתות החברתיות והחלטתי לנצל את הפלטפורמה הזו כדי לעשות משהו טוב.

"אני עושה את זה בתור מצווה, ללא מטרות רווח", היא מציינת.

הוואטסאפ של אורית מוצף בפניות של הורים עבור ילדיהם, של אחים ואחיות או גיסים וגיסות למען בני משפחתם ואפילו של הבחורים והבחורות עצמם, שמבקשים ממנה שתפרסם אותם בדף הפייסבוק שלה. מידי שבוע, במוצאי השבת, בוחרת אורית את הבחורים והבחורות בקפידה. מספר מוגבל של אנשים, בדרך כלל 2 בנים ו-2 בנות. עד כה, יצאו מהיוזמה של אורית ברוך השם שידוכים, והיד עוד נטויה.

אורית: "אני עושה את זה לבד לחלוטין. אני לא רודפת אחרי אנשים שישלחו לי, הם שולחים לבד ואני מעלה את כל מי ששולח לי הצעה רלוונטית - עם תמונה ובאישור של הרווק/ה. אני עושה את זה נטו בשביל האנשים. אני לא מנסה להראות שיש לי מלא אנשים במאגר, זו לא המטרה שלי. אני מקבלת הודעות של אנשים מכל הגילאים ומכל המגזרים. היו לא רק חרדים ודתיים שהעלת, אלא גם חילונים. אני לא אומרת לאף אחד לא. אין אצלי סינונים", היא מבטיחה.

להיות אוזן קשבת עבור רבים שזקוקים לכך", הוא מסביר.

הישג של כ-40 משודכים איננו עוצר את עמותת 'החצי השני' מלהמשיך בעבודה המבורכת. עבורם, היד עוד נטויה והם מעוניינים להרחיב את הפעילות עבור כל אלו המעוניינים בכך.

אלישי שירי

נושא השידוכים ועולם הזוגיות, מורכב עבור לא מעט אנשים. אנחנו צריכים להיות עדינים כשאנחנו מדברים עם אנשים על דברים כאלה. הם עומדים מול חוויית פגיעות, אפשרות של דחייה ושילוב של תקווה ואכזבה

"מה שמאפיין את המיזם שלנו ושבגללו הוא עובד בצורה נכונה, זה היחס הבין אישי. בכל ענייני הזוגיות, הקשר האישי מאוד חשוב לצורך התהליך עצמו. אי אפשר להיות אדישים בנושאים האלו - צריך לדעת איך לדבר נכון עם האנשים, איך להתנהל נכון מולם. הם כל נושא השידוכים ועולם הזוגיות, מורכב עבור לא מעט אנשים. אנחנו צריכים להיות מאוד עדינים כשאנחנו מדברים עם אנשים על דברים כאלה. זה תחום שעבור הרבה מאוד אנשים הוא לא ממש פשוט - הם עומדים מול חוויית פגיעות, מול אפשרות של דחייה ומול שילוב של תקווה ואכזבה מרה, וחשוב להבין את זה. ממחויבותנו כמנהלים להבין את הצורך של הצד השני. לפעמים אותו אדם רק צריך שנהיה שם בשבילו,

'החצי השני' זו עמותה ללא מטרות רווח, כמו רבות אחרות, הפועלת באמצעות קבוצות וואטסאפ, עם קבוצה של בנים וקבוצה של בנות, כאשר כל אחת מהקבוצות מחולקת לפי רמות גיל שונות. למשל: בני 18-22, בני 23-27, בני 28-32 וכן הלאה. לעמותה ישנן גם קבוצות למי שמחפשים פרק ב', קבוצות של חילונים ומסורתיים וגם קבוצה לאנשים עם צרכים מיוחדים. בכל שבוע, נשלחות קבוצה של הבנים ושל הבנות כמה כרטיסיות עם פרטים על אחד או אחת מחברי הקבוצה, ללא מספר פלאפון. אם משהו או משהו מצאו חן בעיני אחד מהאנשים שבקבוצה, הם יכולים לפנות למנהל וכשמתקבל אישור - מעבירים את מספר הפלאפון של אותו/ה 'מועמד/ת'.

אלישי: "העמותה פועלת כך שיש מנהלים וראשי קבוצה עבור כל קבוצת גיל. יש היררכיה ברורה וסדר לפיו אנחנו מקפידים לפעול. אנחנו משדכים מפה לאוזן, הרבה משודכים שלנו מצטרפים למיזם ומבינים כמה חשוב לתת יד ביצירת חיבורים ומנסים גם הם להביא את חבריהם לתוך הקבוצות.

"בנוסף, אנחנו עושים הרבה פרויקטים במהלך פעילות העמותה. אנו מקיימים שבתות שידוכים שמהן יצאו לא מעט שידוכים, יש לנו סלון כלות שאנחנו רוצים לפתוח ועוד מיזמים רבים שנרצה לעשות בעתיד".

לשדך ברגישות

אלישי היה מנהל בעמותה במשך 3 שנים, עד שהתקשה לשלב את הפעילות בחייו, ועזב את התפקיד הרשמי, אך כיום הוא עדיין מעורב בפעילויות העמותה.

אלישי: "אני נמצא במיזם הזה הרבה זמן, וגם אני עברתי את התהליך הזה. דיברתי עם הרבה אנשים, משודכים ומשדכים על מנת להבין מה אנשים רוצים וצריכים. חיפשתי בכל אחד את הנקודה המיוחדת שלו, את הסיפור שלו ולפי זה חשבתי איך אפשר לעזור לו בצורה הטובה ביותר.

"המטרה של פתיחת המיזם הייתה רצון לעשות טוב לעם ישראל. רצינו

יש גם ביקורת

למרות שמדובר ביזמה פרטית התנדבותית, אורית נתקלת לא מעט בתגובות תקיפות, מצד רווקים ורווקות ואפילו מצד שדכניות בתשלום שחוששות לפרנסתן, כפי שאורית מספרת:

“אני חווה לא פעם קשיים אל מול שדכניות מסוימות. אותן שדכניות מאשימות אותי בכך שאני לוקחת להן את העבודה. הרבה בחורים ובחורות פונים אליי, למרות שהם נמצאים בקשר רציף עם שדכניות אחרות. אני לא יודעת דבר על אותם אנשים, מלבד הכרטיסייה שהם שולחים לי ואני מפרסמת אותם בהתאם לבקשתם.

“עוד משהו שאני מתמודד איתו הוא התכתובות בלתי פוסקות עם אנשים שלא מבינים את התנהלות המיזם ודורשים בתקיפות שאשנה מהמדיניות שלי לטובתם האישית. אבל, אני מעלה כל בחור או בחורה פעם אחת, כי יש לי מאגר מלא בבקשות ואם אאפשר להעלות יותר מפעם אחת, לא יהיה לזה סוף ולא אצליח לעזור לכל האנשים. אבל, לצערי הרב, רבים לא מבינים את זה ומבקשים עוד פעם ועוד פעם ומנסים ללחוץ מכל הכיוונים. אני עושה את זה לשם שמיים ומשתדלת מאוד לעשות את זה בצורה הטובה ביותר, אך זה לא קל כשמתמודדים מול תגובות שליליות וביקורתיות”, היא משתפת.

הסיבה לרווקות

מה לדעתך הגורם העיקרי לתופעת הרווקות המאוחרת?

אורית: “אני רואה גם איך עניין התמונות נכנס חזק לתחום השידוכים, כיום רבים מהאנשים דורשים לראות תמונה לפני שהם מחליטים אם לצאת עם מישהי או לא. אני חושבת שיש חיסרון גדול מאוד בעניין זה, כי קשה

להיפגש עם מישהו או מישהי שבתמונה לא נראית לך. אני בטוחה שהיו יותר משתדכים אם התמונות לא היו כרוכות בתהליך. כך הייתה הזדמנות שווה לכל אדם.”

מימי משתפת מניסיונה, שגם לדעתה הסיבה לתופעת הרווקות, שהתרחבה כיום, קשורה לכך שהרווקים והרווקות פוסלים מהר מידי מועמדים או מועמדות פוטנציאליים, לרוב בגלל מראה חיצוני.

אורית שוחט רובינ. צילום: פרטי

אני פוגשת הרבה רווקות ורווקים שאינם פתוחים מספיק לקבל את האחר ואינם מוכנים מבחינה נפשית לבצע את הצעד החשוב ולתת אופציה להכיר מישהי או מישהו שאינו נמצא בדיוק על סרגל הדרישות שלהם

מימי: “הרווקים והרווקות מלאים בדמיונות על הדמות שהם היו רוצים לראות כבן או כבת זוגם. כיום, בגלל שהרשתות החברתיות תופסות מקום מרכזי יותר בחיינו, יש אפשרות לכל בחור לברר על כל בחורה ולהפך. הדבר נעשה בקלות ובמהירות. ברגע שאנשים רואים תמונה שאינה מתאימה לציפיות שהם דמיינו לעצמם, הם, פעמים רבות, מיד פוסלים את ההצעה ולא נותנים הזדמנות ראויה להכרות אמיתית בשיחה

אישית או בפגישה. קשה לרבים מהם לראות מעבר למראה החיצוני.”

אלישי נועץ את הסיבה דווקא במצב הנפשי של הרווקים והרווקות: “לדעתי, הסיבה לרווקות, היא תחושת הייאוש. יש מן תחושת דיכאון שמתלווה לרבים, כאשר משהו לא מצליח להם. במקום להרים ראש ולהתקדם, הם ישר מרימים ידיים. טוענים שאי אפשר, שהם לא יצליחו. החיים שלנו מלאים באתגרים ויש עבודה, משפחה ולימודים. אך אם אנחנו באמת רוצים למצוא זוגיות, אנחנו צריכים להשקיע בזה - למצוא זוגיות ולתחזק אותה זו עבודה, שאנחנו צריכים כל יום לראות איך אנחנו משפרים אותה, משפרים את עצמינו.

“אני מאמין שמכל קשר, מכל שיחה עם בן אדם אפשר ללמוד משהו עליו וגם על יצירת קשר. אני ממש מאמין שמכל מפגש מתפתחים ומתקדמים בפן האישי. גם אני הכרתי דרך העמותה. ארוסתי הייתה שכנה שלי, והמספר שלה היה שמור אצלי בפלאפון, ללא קשר אישי או קרוב. היא נכנסה לקבוצה ושמותי לב שאני מכיר אותה, אז פניתי אל המנהלת וביקשתי ממנה שתקשר בינינו. ב”ה נפגשנו ומאז אנחנו כבר חצי שנה יחד. זוהי הוכחה ששידוכים יכולים להגיע משום מקום. שלפעמים הדברים נמצאים ממש מתחת לרגלינו, רק צריך להתבונן בהם.”

שלושת המיזמים המיוחדים שהוקמו לעיל, נעשו בדרך שונה מן הדרך המקובלת. הם לא נדרשו לתואר, לגיל מסוים ואף גם לא למקצוע ספציפי. המיזמים הללו הוקמו, על ידי אנשים שראו מציאות והחליטו לעשות מעשה טוב על מנת לשנות אותה. הלוואי והיה לרבים מאתנו את האומץ, לראות את הקושי, את האנשים שמסביב, לזהות את המצוקה העולה מהשטח ודרך זה לפעול כדי לשפר את המצב. לא צריך להזיז הרים וגבעות על מנת לייצר חיבורים בעולם, אלא רק צריך לחשוב. לראות שאין איש ולהרים את הכפפה למען העתיד של החברה שלנו.

דב קלמנוביץ', בן 67 מירושלים. אב לשישה. לשעבר המשנה לראש העיר ירושלים, רואה חשבון, מייסד ארגון "זוכרים"

ונכחות פוליטיקאים בטקסים השנה

יום הזיכרון הוא יום רשמי. הוא יום של המדינה ולא יום פרטי של המשפחות. הממלכתיות חשובה ולכן קראתי להבין את הרגישות להגיע לטקסים ולנהוג בדממה כמו אהרן הכהן הגדול שכך נהג כששני בניו נשרפו במקדש.

ה'מתח' בין היחס לנפגעי פעולות איבה ולחללי צה"ל

ההפרדה בין חללי ונפגעי צה"ל לטרור זעקה לשמיים, אלה גם אלה הם חלק מהמאבק הלאומי, מי שזרק עליי את בקבוק התבערה, רצה להרוג יהודי. לכן אין סיבה שההכרה בי ובשכמותי, תפחת מלובש מדים שנפטר ממחלה או באימון. מתוך תפיסה שיום הזיכרון הוא יום שמציין את המאבק הלאומי, גרמנו להקמתה של ועדה ציבורית בראשות שופט עליון שהכריעה ליום משותף להקמת אנדרטה בהר הרצל ולקיום טקסים בית הזיכרון גם נפגעי הטרור והאיבה.

ארגון "זוכרים"

ארגון "זוכרים" עוסק בהסברה בלתי פוסקת בצבא ובמוסדות חינוך: מסבירים מהו הטרור, מה המאבק האזרחי העכשווי מול האויבים, כמה חשוב הביחד וכמה חשוב שהמאבק לא יוביל אותנו לייאוש אלא לתקווה עתידית, מדברים על ההתמודדות האישית של הנפגעים על החזרה לחיים ואיך החברה האזרחית צריכה לקבל ולהתמודד עם משפחות השכול והפצועים בגוף ובנפש.

המעבר מיום הזיכרון לחגיגות העצמאות

הזיכרון הוא חלק מהתקומה, המדינה לא הוקמה על מגש של כסף. הרבה שילמו בחייהם ובגופם בדרך לעצמאות, המאבק נמשך עד היום. טוב ששני הימים סמוכים והזיכרון מקדים את השמחה. כך נוהג עם יהודי שמוקיר את חלליו. אלו הימים המרגשים ביותר. ביום הזיכרון בוכים עד כאב על אובדן של חברים וקרובים, ביום העצמאות מתרגשים מתקומתה של המדינה המופלאה שלנו.

איציק סעידיאן

גיבור שהצליח לנענע את המערכת האטומה. אני יודע מה זו שריפת הגוף וכמה סבל בחור עובר, אבל הוא הלפיד, תרתי משמע, שהלך בראש המחנה.

התחושות כנפגע טרור במצב הביטחוני שבימים אלו

אני לא מוכן להשלים עם ההכלה וחוסר התגובה הלא מידתי לטרור. לכל פעולה טרוריסטית יש להשיב במכת אש שלא תותיר סיכוי להמשך, חשבונות של פעולה לפי כמות הקורבנות אינה מקובלת עלי.

לנשמה

לימוד, העמקה בשורשים האמיתיים, תורה והיסטוריה ובצימאון בלתי נדלה לעוד ועוד. אני לא שבע מללמוד.

הפצוע הראשון של האינתיפאדה הראשונה

האינתיפאדה הראשונה פרצה בסוף דצמבר 1987, היא לוותה בהפגנות המוניות ביו"ש ועזה. באותה תקופה הטרור היה בעיקר באמצעות נשק שהוכן בבתיים ובתעמולה ברדיו. נער ערבי בגיל 14-16 הכין בקבוק כזה בביתו, מילא אותו בדלק ובדבק וחיכה בעיבורי הדרך בין רמאללה לבית אל. כשהייתי בדרכי מהעבודה הביתה, לשמור על הילדים ולקלחם, אותו נער זרק בקבוק תבערה לרכבי. תוך שניות המכוננית בערה ואני בתוכה. בשיריון למדתי איך להיחלץ מטנק בוער, ולכן, תוך כדי שאני בוער, יצאתי מהמכוננית והתגלגתי על מנת לכבות את עצמי.

התמודדות

תהליך שיקום ארוך, שנמשך כשנה בבית חולים ולאחריו ניתוחים רבים. זה כלל חודש וחצי בטיפול נמרץ נשימתי, כמה חודשים במחלקת כוויות בהדסה עין כרם בחדר סטרילי, כשכל מבקר חייב להיכנס עם חלוק, מחלקת שיקום ועוד. כמובן שהיה צורך לנתח ולטפל בכפנים שנשרפו והצטלקו, באצבעות שנקטעו, התייעצויות רפואיות בארץ ובחו"ל, ותוך כדי לנסות לחזור למשפחה ולעבודה. מאז אין לי שגרה אמיתית.

ארגון נפגעי פעולות האיבה

בניגוד לצה"ל, לנפגעי הטרור לא היה גוף מייצג. ראיתי בכך חשיבות עליונה ולכן פעלתי יחד עם חברים נוספים לשינויי החקיקה ולהקמת גוף יציג, עמדתי בראשו וייצגתי את הנפגעים בפני המוסדות הרשמיים בארץ. יצאתי בשמם גם לחו"ל, בוועידת מדריד, מוסדות האו"ם, בוושינגטון ובתקשורת בינלאומית.

צילום: סטודיו זית אחרת

חבילת אירוח חג + שבת
חג חצי פנסיון | שבת פנסיון מלא

25-27/5

חוגגים את
חג השבועות

כולל קבלת פנים חגיגית ועמדה לשתייה חמה במהלך כל ימי האירוח

במהלך החג והשבת יתקיימו שיעורים ע"י:

פרופ' דוד פסיג | ד"ר גבי שיטרית

אורית שרייבר-שטח | שמואל שטח
מארגן צהר | מנכ"ל תנועת נאמי
תורה ועבודה

מחיר לזוג 3480 ₪

זוג + 3 ילדים ב-2 חדרים	זוג + 2 ילדים ב-2 חדרים	זוג + ילד	שלושה מבוגרים	חדר ליחיד
₪6620	₪6340	₪4260	₪4690	₪3130

לפרטים והזמנות: מוטי 052-3579275 | 03-9185113

במלון
יערים

מעלה
החמישה

טיול
מאורגן
נשר

ואתם באו!
טיול מאורגן 5 ימים/4 לילות
ע"ב חצי פנסיון | מלון *5

יציאה: 14-18/5

אירוע
ומופע
במדבר

טיסות
ישירות
כולל כבודה

ספארי
ג'יפים
בשקיעה

בורג' חליפה תצפית - מופע המזרקות | פאלם - ספארי
ג'יפים בשקיעה מדברית | ביקור במוזיאון הלובר | מסגד
שייח זאייד | הגן המופלא | אתרי קניות

תוספת לאדם
בחדר יחיד
\$399

\$1,590

מחיר לאדם
בחדר זוגי

GenesisTours
תיירות, תרבות ותעופה

להזמנות: 03-9185122

info@genesis-tours.co.il | www.genesis-tours.co.il

אחרי מות קדושים אמור

לאחרונה נפטרו כמה אמנים, סופרים ומשוררים מהסוג שטבע את חותמו עמוק בקאנון הישראלי, כשתשאל אנשים את השאלה הזהותית: מה ישראלי בעיניך? סביר שגם הם והיצירות שלהם יתפסו מקום של כבוד ברשימה. יחד עם זאת, לפעמים יש אומנים שהביעו את דעתם הפוליטית בצורה חריפה מאד, שזה מילים קצת מוכובסות לומר: אמרו אמירות נוראיות נגד ציבור מתנחלים או ציבור תורני אחר.

דווקא היה ציבור שאהב את מה שהם כתבו, אהב ממש. הקונפליקט המוכר- האם פיתגורס צריך להיות מרובע? האם רופא צריך להיות אדם מוסרי במיוחד? האם זמר? השאלה - כמה צריך וניתן לעשות הפרדה בין יצירה של אדם שיצאה תחת ידיו לבין חלקים אחרים באישיותו? - עולה לפעמים ביתר שאת, במיוחד בחלק מהציבור הדתי לאומי שחלק מרכזי בזהותו נשען ויונק מאותם נכסי צאן ברזל של התרבות הישראלית הכללית כולה, אבל בבוא העת של היוצרים להביע את דעתם יש לפעמים תחושה שהם נותנים סטירת לחי לחלק מציבור שאוהד אותם, מצטט אותם, מכבד אותם.

ומה אחרי מותם? יש אנשים שביקשו לתת מקום לכל המורכבות שליוותה בעקיפין את היצירה הזו, יש אנשים שראו לנכון להניח להכלל בצד ולהחזיק בגישת: "אחרי מות קדושים אמור".

רצף הפרשות האלה טבע את המושג היהודי: מי שמת יש לסלולו וללהגיד רק את שבחו, אתה לא רוצה לקטרג עליו, לגרום לו 'לסחוב' אל העולם הבא מקטרגים שיספרו בגנותו, אתה לא רוצה גם בשביל עצמך להיות נושא טינה וכעס על אדם שכבר אינו בין החיים ואין

אפשרות לעבור איתו תיקון. לפעמים אני חושבת שיש לזה הסבר נוסף ופשוט- אנשים מוכנים לעצום עין אחת בשביל להרוויח את מה שהעין השניה רואה, אם הם היו מסתכלים בשתי העיניים נכוחה על כל התמונה כולה ומשקללים את כל השיקולים, לא בטוח שהיו יכולים להרשות לעצמם להתחבר ליצירה וזה בפני עצמו הפסד אישי.

שמעתי שיש שבטים בדרום אמריקה שבזמן ההספד הם אומרים למת שמונח לפניו את כל האמת: אולי הם אומרים לו: "היית אחלה בן אדם, אבל קצת קמצן. היית אומר לאנשים את האמת בפנים וזה היה מעצבן".

זה מוזר לנו, לדבר בגנות אדם שלא יכול להשיב, אולי אין בכלל מנהג כזה, אבל בכל פעם שאנחנו רוצים לחשוב על רעיון שמאד רחוק מהתרבות שאנחנו מכירים אז אנחנו 'מלבישים' אותו על 'שבטים באפריקה'. אולי יש בזה גם משהו מעניין- להיפרד מכל הצדדים של האדם, כפי שחווית אותו בחייו כן במותו, וכך הפרדה והזכר שלו הופכים שלמים יותר. אולי?

השבת הזאת סוגרת את שני ימי הזיכרון הלאומיים של מדינת ישראל- יום השואה ויום הזיכרון, ימים שמעצבים מאד את דמותה וזהותה של המדינה.

בימים האלה עלו דברי זיכרון רבים לזכר נספים, הרוגים ונרצחים על קידוש ה'. מתוך כך הרצף 'אחרי מות קדושים אמור' הוא לא איזו תפיסה שיש בה מימד של בדיעבד: "מאחר ואדם נפטר ולא ראוי לומר גנותו בפניו, נאמר את שבחו", לא כך, אלא ההסתכלות על המת היא לא רק אישית או אישיותית, אלא עצם מותו בגלל יהודיותו מקדשת אותו בוודאי אחרי מותו, ואולי זו גם תזכורת לקדושתו של אדם עוד בחייו.

השאלה -
כמה צריך
ונתן לעשות
הפרדה בין
יצירה של
אדם שיצאה
תחת ידיו לבין
חלקים אחרים
באישיותו? -
עולה לפעמים
ביתר שאת,
במיוחד בחלק
מהציבור הדתי
לאומי

שבתון
יהדות | חינוך | תרבות | אקטואליה

מוטי זפט
ליאת שוקרון
שבתון בנימ"מ ת.ד. 8021 פ"ת 4918001 פקס: 03-9239393
שי מאור 052-4090888
רחלי וינברגר 052-8907103
info@shabaton1.co.il

רננה קירשבוים
סטודיו גלילאו
הפצה: *9248 (ביום 'ו' עד השעה 09.00 בלבד)
moti@shabaton1.co.il
www.shabaton1.co.il
ניתן לצפות בדה"ת שב' שבתון' גם באתר www.tora.co.il

נא לא לקרוא בזמן התפילה | כל הזכויות שמורות
המודעות הן על אחייות המפרסמים בלבד. ט.ל.ח.

עורך:
עורכת המגזין:
המו"ל:
מנכ"ל:
מכירת:
ניהול הפקה:
עיצוב גרפי:
הפצה:
מייל מערכת:
אתר האינטרנט:

הקיץ הזה ממשיכים לכבוש את הפסגה

SCHLOSS HOTEL & SPA PONTRESINA - SWITZERLAND

חופשת קיץ אירופאית בשווייץ - פונטרסינה סנט מוריץ

31.7-21.8.2023, י"ג אב - ד' אלול התשפ"ג

ליהנות מכל העולמות בשווייץ - פונטרסינה סנט מוריץ
מלון ספא מפואר באזור אגמי סנט מוריץ שלום הוטל
8 ימים | טיסות ישירות | מלון יוקרתי העומד כולו לרשותנו

מבצע מיוחד למקדימים להירשם!
המחיר כולל PASS חופשי ונניסה לאתרים אטרקטיביים | אפשרות לחבילה כולל טיסה

חופשה גדולה במחיר קטן באנדורה
מקום שלא הכרתם באירופה

מלון Ski Plaza - הילה ביהי הפינואים | 5 כוננים
המחיר כולל טיסה וטיולים חינוכי
31.7-18.8.2023 | ט"ו תמוז, כ"ט החשון י"ג

נשך למחרתיך

פורטוגל חופשת קיץ במלון הבוטיק Serra da Lousã

החופשה המושלמת למשפחות - כולל טיסות
1-22.8.2023, י"ד אב - ה' אלול תשפ"ג

מחיר מיוחד למקדימים להירשם
חבילת טיולים חינוכי

נשך למחרתיך

תור פלוס
חיירות נופש וארועים

- צוות מקצועי פרום
- מלונות גלאט למחרתיך
- פינוקים פרום
- טיולים פרום אטרקציות
- בריכה וספא פרום
- קולינריה פרום
- טיסות חיווי פרום
- היקום ירוק פרום

מחירים מיוחדים למקדימים!

tourplus.co.il 03-9050505

אבא, אני אוהב
את הבית שלנו!

שכונת המשוררים

קבוצת ימנטרה מזמינה אתכם לטר בלנד
בשכונת המגורים המתקדמת בישראל
עם עתיד חברתי, היטכי, תעסוקתי,
תחבורתי ובעיקר משפחתי!

Presale

ועכשיו דירות 3-6 חדרים
החל מ- 1,550,000 ₪

ניוט באמצעות waze שכונת המשוררים לוד
Humantra-hameshorerim.co.il